

*Suomen Luterilaisen
Evankeliumiyhdistyksen
Silkun paikallisosasto*

1913-2003 90 -vuotta

*Ajasta aikaan
Polvesta polveen*

SLEY-kirjat Oy

Ajasta aikaan Polvesta polveen

SISÄLLYSLUETTELO

Arvoisat juhlaulkaisun lukijat, Martti Turunen	5
Me tulimme taas, Anneli Rätty	7
Muistoja lapsuuden ja nuoruuden Liimattalasta, Anneli Rätty	8
Veressä autuus, sanassa varmuus, Einari Rätty	10
Tehkäämme työtä silloin, kun päivä on, tulee aika, jolloin kukaan ei voityötä tehdä, Kauko Liimatta	12
Jeesus elää ja vaikuttaa Pyhän Henkensä kautta, Anna Turunen	14
Silkun kronikka, Siiri Loukkola	16
Herran omana, Teuvo Liimatta	18
Muutama mieleen muistuma Silkun juhlilta, Toivo Liimatta	20
Silkusta ja Sanasta, Lasse Rätty	21
Nouse ja käy, nouse ja käy, sytytä lamppus ja kauaksi näy, Päivi Poukka	22
Suurella laivalla purjehtien, Anne Poukan esittämä japanilainen runo	23
Sukulaissieluja, joita Jumala rakastaa, -kaukana Suomesta, Martti Poukka	24
Ristissä turva, veressä voima, Jukka Näkki	25
Muistoja Silkun seuroista, Mervi Kontturi	26
Lapsuuden seurat, Mervi Kontturi	27
Mitä usko merkitsee, Mervi Kontturi	29
Isovanhempien rukous on ollut kantava voima lasten ja jälkipolvien elämässä, Eila Putkuri	30
Anna sen vielä olla yksi vuosi, Anneli Rätty	32
Ukin kuolema, Siiri Loukkola	33
Silkun paikallisosaston historiikkia, Martti Turunen	34
Yhteinen, Anneli Rätty	41
SLEY:n kolportööritoiminnasta, Reijo Arkkila	44
Löytyy lähde hyvä, Selkeä ja syvä, Teuvo Liimatta	45
Silkun osaston ompeluseuran toiminnasta, Anneli Kärrä	46
Mitä paikallisosastot ovat merkinneet evankelisen liikkeen toiminnassa, Seppo Suokunnas	48
Enon seurakunnan lähetystyöstä, Liisa Sivonen	52
Enon seurakunnan tervehdys, Markku Vasara	53
Yhteyttä ja vastuuta omassa kylässä ja yli seurakuntarajojen, Martti Miettinen	54
Että he kaikki yhtä olisivat, Arvo Salomaa	55
Evankeliumi on Jumalan voima, Elma Turunen	58
Hyvä on Herra, iäti kestää Hänen armonsa, Eeva Immonen	60
Kakonahon paikallisosaston täyttäessä 50-vuotta v. 1985, Irja Ryhänen	62
Meillä on lunastus, Siiri Loukkola	64
Vanha laulukirja, Anneli Rätty	67
Opistotalvi antoi eväitä elämään, Martti Turunen	68
Nurmeksen opiston tervehdys, Maija Liisa Pasanen	69
Lämpimiä muistoja Vilho Muttosesta, Jouko Kontturi	70
Tarjolla pitäessänne Elämän sanaa, Liisa Rantala	72
Elämäni polkuja, Ritva Soikkeli	74
Opetä meitä laskemaan päivämme oikein, Maire Pennanen	76
Lapsuuden ja nuoruuden muistoja Silkusta, Anja Hirvonen	78
Muistojen tie, Maire Pennanen	80
Mietteitä Silkun paikallisosaston 90-vuotisjuhlan aikaan, Pertti Liimatta	82
Tähän asti on Herra meitä auttanut, Leena ja Mauri Suikkanen	83
Pienistä puroista kasvaa suuri virta, Reijo Arkkila	84
Sananen evankelisuudesta Inkerinmaalla, Esko Jalkanen	85
Muutama muisto Silkunsalolta, Jouko Pesonen	86
Silkun perinnejuhla keräsi lähetysväkeä, Martti Turunen	87
Oi muistanpa vielä sen virren, Aune Kontkanen	88
Lapsuus, Eeva Husu	90
Menneiden vuosikymmenten ruokakulttuuria, Helena Vartiainen	91
Antti ja Edit Liimatan suvun sukujuhlista, Aimo Kontturi	92
Hän johtaa taivaaseen, Anneli Rätty	94
SLEY:n esittelyä	94
Lutherin kirkkopostilla	95
Martti Luther sinetistään	95
Autuus suuri, oomme Herran kansa (takakannessa)	

Ajasta aikaan Polvesta polveen

*Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen
Silkun paikallisosasto 1913-2003
90 -vuotisjuhlajulkaisu*

Toim. Martti Turunen

*“Evankeliumi on Jumalan voima
itseksellekin uskovalle pelastukseksi.”
Room.1:16.*

*“Tehkäämme työtä silloin kun päivä on,
tulee yö, jolloin kukaan ei voi työtä tehdä.”
Silkun paikallisosaston toimintalause
Joh. 9:4 pohjalta.*

SLEY-kirjat Oy

Ajasta aikaan Polvesta polveen
Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen Silkun paikallisosasto
1913-2003 90-vuotta

Toimitus, taitto, kuvien käsittely: Martti Turunen

Kuvat: Martti Turunen, ellei kuvan kohdalla ole mainintaa muusta kuvan ottajasta tai sen omistajasta.

Kannen grafiikka: Merja-Leena Määttä

Luther ruusu: SLEY

ISBN 951-618-640-8

Kustantaja: SLEY-kirjat Oy

Painopaikka: Dark Oy Vantaa 2003

Julkaisun painos on loppuunmyyty.

ISBN 952-92-0295-4 (PDF)

PDF-version kustantaja Martti Turunen

www.marginaali.com 2006

Tästä PDF-julkaisun versiosta on poistettu sivulta 29 yksi kuva, sekä käsitelty kahta kuvaa sivuilta 28 ja 29.

Myös osa nimitiedoista on poistettu kuvateksteistä.

Huomattavaa on se, että tämän julkaisun sivuilla olevissa kuvissa esiintyvät ihmiset kaikki eivät ole olleet aktiivisesti mukana SLEY:n toiminnassa, vaan ovat ehkä olleet vain kyseisessä seuratilaisuudessa.

Julkaisun tekemisestä, teksteistä ja kuvien käytöstä ja julkistamisesta on aikanaan käyty laaja tiedotuskampanja. Liimatan suvun osalta on käytetty sukukokouksien tiedottamisessa yleisesti noudatettua tiedottamisperiaatetta, jossa tiedote on lähetetty sukuhaarojen päämiehille.

Tässä PDF-julkaisussa olevaa aineistoa saa käyttää ainoastaan yksityisiin, opetus- tai tutkimustarkoituksiin. Lainattaessa aineistoa lähde on mainittava.

Yhteydenotot: Martti Turunen

Sarvingintie 1460, 81360 SARVINKI

Puh. 013-763044 tai 050-5020 765

Sähköposti [martti.turunen\(at\)marginaali.com](mailto:martti.turunen(at)marginaali.com)

Arvoisat Silkun paikallisosaston 90-vuotisjuhlajulkaisun lukijat!

Lehden tekeminen Enon

Silkun 90-vuotiaan osaston
historiassa ei ole täysin
tuntematonta.

Vuoden 1944 vuosikokouk-
sen pöytäkirjassa on merkin-
tä, että Siiri Liimatta nyk.
Loukkola valittiin yhdistyk-
sen sanomalehden toimitta-
jaksi.

Vuotta myöhemmin Siiri
Liimatan tehtävänanto uusit-
tiin ja avustajaksi tuli Irja
Immonen nyk. Ryhänen.
Vahinko, ettei lehdistä ei ole
säilynyt yhtään kappaletta
myöhemmille sukupolville
luettavaksi.

Olen halunnut tuottaa tämän lehtisen
Silkun osaston toiminnan 90-vuotisen
taipaleen juhlistamiseksi, sekä osoit-
taa samalla kunnioitusta isovanhempieni Ant-
ti ja Edit Liimatan pyyteettömälle hengellisen
työlle.

Mutta samalla haluan osoittaa kunnioitus-
ta kaikille muillekin, jotka ovat olleet mukana
Silkun osaston toiminnassa tai jotka edelleen-
kin haluavat kantaa vastuuta evankeliumin sa-
noman julistamisessa.

Olen halunnut tässä juhlajulkaisussa ottaa
mukaan myös Ilomantsin puolella asuneet
Silkun naapurikylän Kakonaho-Kivilammin ih-
miset, jotka kuuluivat Silkun paikallisosastoon
vuoteen 1935 asti, jolloin he perustivat oman
osaston.

Tämän julkaisun tuottamisella on inhimilli-
nen kiire. Silkkulaisten joukko on vuosi vuodel-
ta vanhentunut ja harventunut.

Antti Liimatalla oli vankkumaton sydämen-
usko, jonka hän halusi siirtyvän myös lapsil-
leen. Vriike evankelisen nuorisoliiton perus-
tamiseksi oli tullut Silkussa vierailleilta piirisih-
teereiltä. Melko varmasti ilomantsilaisella Pie-
tari Kurvisella oli oma vaikutuksensa evanke-
liseen nuorisoliittotoimintaan.

Antti Liimatta oli hyvin valistushenkinen ja
tavallaan hän toimi eräänlaisena tienraivaaja-
na, tuona aikana, jolloin valtakunnan kristillis-
ten ja ei-kristillisten nuorisoliittojen välillä oli
voimakkaitakin valtavirtauksia, mitkä eivät vii-
me vuosisadan ensimmäisinä vuosikymmeni-
nä voineet olleet vaikuttamatta Enossakin.

Mutta ehkä *Silkun ukin* toiminnassa oli sel-
laista sovittelevaa diplomaattisuutta, että ris-
tiriidat eivät päässeet koskaan merkittävään
asemaan.

Pohjanmaalainen saarnaaja Samuli Tuis-
ku toi Silkunsalolle innostuksen kansanopis-
toaatteelle. Antti Liimatta oli kannattajajäse-
nenä sekä vahvana tukijana 1942 aloittaneen
Nurmeksen evankelisen kansanopiston toi-
minnassa.

Antti Liimatta toimi vuosikymmenten ajan
myös seurakunnallisena pyhäkoulun opetta-
jana Silkussa.

Ei voi unohtaa myöskään Edit Liimattaa. Hän
antoi omalta osaltaan tukensa kristilliseen kas-
vatustyöhön, vaikka suuren perheen äitinä ei
päässytäkään olemaan mukana kodin piirin ul-
kopuolisessa toiminnassa.

Heidän omasta kodistaan muodostui 1913
toimintansa aloittaneelle Nuoriso-osastolle
seudullinen keskuspaikka ja hengellinen koti.

Silkussa pidettiin 3 – 4 kertaa vuodessa raa-
mattu- tai muita juhlatilaisuuksia, joiden kesto
saattoi olla useita päiviä. Yksinomaan rukous- ja
lauluiltoihin pyrittiin kokoontumaan vuoden jokai-
sena viikkona ja monet näistä pidettiin Liimat-
talassa.

Seuraväkeä tilaisuuksissa oli aina paljon.
Kaikille seuravieraille ei varmastikaan ollut täyt-
tä kahvi- ja ruokatarjoilua, mutta Liimattalassa
useimmiten majoittuneet vierailevat puhujatsai-
vat hyvän kohtelun ruoka- ja yösjatarjoamisi-
neen.

Liimatoilla oli itselläänkin paljon lapsia ja
talossa ei ollut kovin paljoa tilaa omallekaan
olemiselle. Pakostakin talon emäntä joutui sii-
nä tiukoille.

Kauko ja Mirjam Liimatta ovat uskollisesti jat-
kaneet hengellisen perinnön vaalimista järjes-
tämällä vuosittain kesäjuhlan Silkkunaan.

He toivottavatkin ihmiset lämpimästi terve-
tulleiksi tähän elokuun ensimmäisenä sunnun-
taina Silkussa pidettävään lähetysjuhlaan.

Kiitän omasta ja Silkun paikallisosaston puo-
lesta lämpimästi teitä kaikkia, jotka kirjoituksilla,
kuvilla tai muulla tavoin olette olleet mukana
tämän juhlajulkaisun luomisessa.

Tässä julkaisussa SLEY:n luvalla mukana
olevista Siionin kanteleen lauluista muodostuu
eräällä tavalla kirjoittajien toivelaulukokoelma.
Laulujen lainaukset on tehty mahdollisuuksien
mukaan tarkoituksellisesti Siionin kanteleen
vuoden 1984 laitoksesta.

Martti Turunen

Silkun Liimattala

Kuvaaja Veikko Kukkonen

Oikeassa reunassa pihlajan takana pilkottaa vanha tupa, jossa evankeliumijuhlien pitäminen alkoi viime vuosisadan alkupuolella. Sitten juhlia on pidetty 1962 valmistuneessa keskellä olevassa talossa tai pihamaalla.

Tässä Liimattalan pihamaisemaa vuonna 2002. Nyt kesäjuhlia on jo yli kymmenen vuoden ajan pidetty vasemmalla näkyvässä ladossa.

Me tulimme taas

*Me tulimme taas, läheltä ja kaukaa,
yhteiseen juhlaan, suvisunnuntain rauhaan.
Tänne tutuille maille mieleemme palaa.
Pihakoivut ja kivetkin tulijaa halaa.*

*Me tulimme taas, tänne hyvä on tulla,
jo mäessä tuoksuu kahvi ja pulla.
kädet ojossa emäntä tervehtää,
on isännän hymy leveää.*

*Me tulimme taas, vaan kaikki ei tulleet,
monet ystävät poissa, jotka ennen on olleet.
On paikkansa tyhjät, me kaipaamme heitä.
paljot vuodetkaan eivät muistoja peitä.*

*Me tulimme taas, moni rauhaton tuli.
jo kirposi taakka, itku iloksi suli,
sydän Jeesukseen taipuu, hän anteeksi antoi,
ja syntimme kaikki jo ristillä kantai.*

*Me tulimme taas, sydän tyyntyen kiittää,
kun armosi Herra myös minulle riittää.
Se kantaa kaiken elämän ajan,
se kestää vielä, kun ylitän rajan.*

*Tulemmeko taas, on tiedossa Herran?
Emme tulevaa tunne edes rahdun verran.
Jos ystävät, pysymme armon tiellä,
niin yhteen tulemme taivaassa siellä.*

Anneli Rätty

Silkun kesäjuhlassa 2002. Vasemmalta Kauko Liimatta, Siiri Loukkola, Kalevi Turunen, Veikko Tolonen, piirisihteeri Einari Rätty, Anne Poukka sekä puhetta pitämässä Anneli Rätty.

Anneli Rätty

Muistoja lapsuuden ja nuoruuden Liimattalasta

*“Myös isämme uskoivat
ennen, ja kylvivät,
leikkasivat.
Me saarnaamme aikojen
mennen kuin isämme
saarnasivat.”*

Tuo laulun säe tulee mieleeni ajatellessani vuosikymmenien takaista SLEY:n toimintaa syntymäseudullani Enon Sil-
kussa.

Muistan monet hartaushetket ja juhlat, joissa oli paljon ihmisiä. Muistan Siionin kanteleen laulut, ompeluseuraillat ja matkat Enon kirkolle suurempiin juhliin.

Monenlaisen puuhan keskeltä erottuvat yksittäiset ihmiset; kauempaa tulleet puhujat, sekä lähellä olevat henkilöt, oma isä ja äiti.

Mitä etäämmäksi noista tapahtumista olen ajassa kulkeutunut, sitä keskeisempänä näen niissä vanhempieni osuuden.

Vaikka tässä lyhyessä muistelmassa keskitynkin isääni, niin pidän äitini panosta heidän yhteisessä työssään vähintään yhtä arvokkaana. Sitä äiti jatkoi isän kuoleman jälkeen vielä lähes neljäntoista vuoden ajan.

Kokemuksesta tiedän, ettei juhlien järjestely eikä mikään toiminta tapahdu itsestään. Jonkun on nähtävä vaivaa, pantava itsensä likoon. Mutta ennen kuin kukaan ryhtyy sellaiseen, on hänen oltava tehtävään syttynyt.

Toisten kertomana olen kuullut isäni ja ukkini uskoontulosta.

Itse muistan vain pienen palan sitä aikaa, jolloin oma isäni ahkeroi, niin suuren perheen huoltajana, kuin myös Jumalan valtakunnan asialla.

Mielessäni nuo tehtävät ovat sisäkkäin. Pie-
nestä pitäen meitä opetettiin tekemään työtä. Päivä aloitettiin aina aamurukouksella ja samalla tavoin ilta päätettiin.

Kuva kirjoittajan

Rukouksia oli useita, tärkeimpinä niistä olivat *“Isä meidän rukous”* ja *“Herran siunaus”*. Ruoan siunaamista ei myöskään unohdettu. Erääseen runoon olen tallettanut:

*“Niukka ruoka se kummasti riitti niin,
pöydän ääressä leipä kun siunattiin,
sitten Jumalaa kaikesta kiitettiin.”*

Isäni koki tärkeäksi toimia pyhäkoulunopettajana. Sitä hän teki yhdessä naapurin isännän kanssa.

Pyhäkoulua käytiin rippikouluikään saakka. Katekismusläksy tuli osata, samoin virsiläksy. Muistolause, joka määräytyi edellisessä pyhäkoulussa käsitelystä Raamatun tekstistä, opeteltiin ulkoa.

Isä piti aamu- ja iltahartaudet

Ennen kuin kotiimme saatiin radio, isä piti aamu- ja iltahartaudet. Näiden tiimoilla opimme virsiä ja Siionin kanteleen lauluja.

Sunnuntaisin isä huolehti siitä, että kirkkomenojen aikana perhe oli pöydän ympärillä kuulemassa Lutherin Postillan selitystä sekä Evankeliumikirjan tekstejä ja rukouksia.

Kuvaaja Veikko Kukkonen

Vanha Liimattalan talo, ennen uuden talon rakentamista ehkä vuonna 1961.

Kuvasta voidaan päätellä, että talossa ei ole ollut kovin runsaasti tilaa.

Meidän - lasten mielestä saarnat tuntuivat pitkiltä ja niinpä itse isän vieressä istuessani selasin monesti Postillan lehtiä nähdäkseni, kuinka monta sivua vielä on jäljellä.

Väliin harmitti, kun kesken kaiken naapurin tytöt tulivat hakemaan kelkkamäkeen, mutta eipä sinne kirkonmenojen aikana tietenkään päästetty.

Näin kuulemistani saarnoista en juurikaan muista, mutta kunnioitus pyhäpäivää kohtaan jäi. Olihan lauantaina koti siivottu, käyty saunassa ja puettu puhtaat vaatteet ylle.

Siionin kannelta laulettiin ahkerasti

Sunnuntai erottui arjesta. Laulut ja virret painuivat hyvin mieleen. Kuvaavaa on, että edellisestä virsikirjasta osasin mm. kaikki aamu- ja iltavirret. Isäni itse opiskeli ensin nuottikirjastaan sävelmiä virsiin, joita yhdessä veisattiin.

Siionin kannelta laulettiin ahkerasti. Jo alle kouluikäisenä isä talvisaikaan innosti minua laulamaan päivittäin.

Kuulen vieläkin korvissani hänen äänensä, kun hän työnsä lomassa kyseli, joko olin laulanut?

Jos en ollut, niin siitä se alkoi. Aloitin yleensä virrellä *Herraa hyvää kiittäkää*, jonka osasin ulkoa.

Sitten olivat vuorossa Siionin Kanteleen laulut *Jeesuksesta laulan, Onpa taivaassa tallella lapsillekin, Ei taivahassa kuolon vaaraa*, sekä *Mä laulelen aina Jeesuksesta*.

Sen loppukertaukseen: *"Oon onnellinen, oon onnellinen, kun oot oma ylkäni Jeesus!"* isäkin yhtyi.

Jälkeen päin olen ymmärtänyt, että näiden hetkien tarkoitus oli opettaa lapselle lauluja Jeesuksesta ja samalla rohkaista heikkoäänistä tyttöä laulamaan.

Muistissani on kaksi kotoisen herkkää kuvaa. Oli eräs sunnuntaiaamu. Isällä oli sylissään pikkuveljeni Teuvo. Samalla hän hämmensi vellipataa auttaakseen näin äitiä pääsemään yhteiseen kotijumalanpalvelukseen.

Toinen muisto, kun isä luki äänen, mahdollisesti *Hedbergin Uskonoppi autuuteen*-kirjaa. Välillä hän keskusteli äidin kanssa lukehastaan. Näin isä tahtoi saada äidinkin autuuden asioihin sisälle, hän kun ei askareiltaan paljon kirjojen ääreen ehtinyt.

Kirkkomatka kesällä 1943 nousee usein hyvin elävästi muistiini. Olin mukana vanhempieni ja veljeni kanssa. Jo edellisenä päivänä olimme tulleet Enon kirkonkylään.

Kirkossa tunnelma oli hyvin vakava. Saarnatuolista ilmoitettiin kuolleita. Äiti ja isä itki-

Kuvaaja Pekka Laine

Edit ja Antti Liimatta.

vät kun vanhimman veljeni Viljon nimi lausuttiin monien muiden sankarivainajien joukossa.

Hetken päästä kirkossa kaikui virsi *"Ei mikään niin voi virvoittaa, en muusta lohtuani saa. Ei autuutta saa suurempaa, kuin minkä Jeesus lahjoittaa."*

Omat vanhempani yhtyivät tuohon virteeseen yhdessä toisten surevien kanssa.

"Kuule, älä koskaan ajattele niin, että jos Jeesus ottaa, sillä hän ottaa varmasti."

Henkilökohtaisesti minua on jäänyt puhuttelemaan eräs isäni pitämä saarna. Nukuin hänen selkänsä takana ja heräsin yöllä.

Isä oli valveilla ja alkoi jutella. *"Tulethan Aira sinäkin taivaaseen?"* hän kysyi. Muistaen omat rikkeeni ja saamani torut vastasin epävarmasti: *"Tulen, jos Jeesus ottaa."*

"Kuule, älä koskaan ajattele niin, että jos Jeesus ottaa, sillä hän ottaa varmasti" sanoi isäni painokkaasti. Jatkoa en muista, mutta ymmärsin tärkeimmän.

Omilla ansioillaan ei kukaan pääse taivaaseen. Eikä syntisyys sitä estä. Taivaaseen pääsemme vain armosta, Jeesuksen tuottamaan sovintoon turvautuen. Sinne uskon vanhempienikin päässeän.

Eräässä virressä sanotaan: *"Ja kerran hän luoksensa kokoaa, ne jotka hän tuns i tiellä."*

Miten on meidän, tämän päivän sukupolven laita, tunteeko Jeesus meidät? Tarvitsemeko me Vapahtajaa?

Uskommeko häneen, niin että sanomme: *"Minun Herrani ja minun Vapahtajani?"* Jos emme, niin kerran olemme vaarassa jäädä suljetun oven taakse. Silloin ei auta, vaikka kuinka kolkutamme ja selitämme: *"Olivathan meidän vanhempamme uskovia, jo lapsuuskodissa meille luettiin Jumalan sanaa, opimme asioita Raamatusta ja lauloimme hengellisiä lauluja. Jo yhdeksänkymmenen vuoden ajan on kylällämme pidetty juhlia ja hartaushetkiä, on majoitettu puhujia jne."*

Raamatussa Jeesus kertoo, miten kerran suljetun oven taakse jääneet yrittävät päästä sisälle.

Kun te sitten seisotte ulkona kolkuttamassa ja huudatte, *"Herra, avaa meille"*, niin hän vastaa: *"Keitä te olette?" En tunne teitä."*

Silloin te alatte selittää: *"Mehän söimme ja joimme sinun kanssasi ja sinä opetit meidän kadullamme!"*

Ovi pysyy kuitenkin suljettuna ja vastaus kuuluu: *"Minä en tunne teitä. Menkää pois!"* Löydämme tämän Luuk. 13:24-27.

Meitä, jotka tänä päivänä olemme vielä armonajassa, kutsutaan uskomaan, kuten isämme uskoivat ennen.

Vielä kuuluu Raamatun kehoitus: *"Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut ja sinun perhekuntasi!"*

Kuulen siinä myös isäni kehottavan äänen, vuosien takaa. *"Taivas on auki, kirkkautta oi, kun veri Herran autuuden toi. Taivas on auki, uskothan sen?"*

Einari Rätty,
eläkkeellä oleva SLEY:n piirisihteeri Raumalta

Veressä autuus, sanassa varmuus

Nuo sanat palauttavat mieleeni entisen esimieheni ja rakkaan työtoverini Vilho Muttosen. Samalla ne muistuttavat ajasta, jolloin työskentelin Pohjois-Karjalan piirisihteerinä.

Vilho Muttosessa tulin tuntemaan uskollisen ja ahkeran Jumalan valtakunnan työntekijän.

Kodissani Kiihtelysvaarassa hän vieraili useita kertoja pitämässä hartaushetkiä, milloin yksin, milloin jonkun toisen piirisihteerin kanssa.

Vilho innosti minutkin liittymään matkasaarnaajien joukkoon.

Aikomukseni oli ollut lähteä ammattikouluun, jonka muurarilinjalle olin tullut jo valituksi. Sitä silmällä pitäen olin ollut harjoittelemassa kahden kansakoulun rakennustyömaalla.

Sieltä Vilho minut nappasi. Hän sai minut

sitten muuttamaan suunnitelmani niin, että peruin ammattikouluun menoni.

Sen sijaan tieni johti aluksi Helsinkiin saarnaajakurssille. Sitten melko pian työhön SLEY:n Pohjois-Karjalan piiriin. Niinpä työmatkani suuntautuivat myös Enon Silkkuun.

Ensimmäisen kerran menin Silkkuun Vilhon mukana 23. päivänä elokuuta 1955. Edellisenä päivänä, joka oli maanantai, olimme Kuusmassa Otto Riikosella pitämässä iltatilaisuutta ja sieltä jatkoimme tiistaina Tapanilaan Einari Oksmanille päivätilaisuuteen.

Siitä sitten siirryimme illaksi Silkkuun Otto Nousiaiselle. Sinne mennessämme kuljimme suoalueen läpi kapulasiltaa myöten.

Kysyin siinä kulkiessamme hiukan epäillen Vilholta, että mahtaakohan sinne Silkun seuroihin tulla montakaan henkeä, koska se on näin huonon tien takana?

Vilho vakuutti sinne kyllä väkeä kokoontuvan. Hän tiesi sen kokemuksesta, koska aikaisemmin oli jo monet monet kerrat pitänyt Silkun taloissa juhlia ja hartaushetkiä.

Kyllä se Vilhon sana paikkansa piti. Saavutimme *Nousiilaan*, kuten siellä erästä taloa kutsuttiin, sain hämmästykseni huomata, että tupa oli täynnä seuraväkeä. Siionin kannel tuntui olevan laulajille tuttu, siksi reippaasti laulu kaikui pirtissä.

Seuraavan päivän tilaisuus oli Ilomantsin puolella, Kivilammin Immosella ja sieltä kiirehdittiin illaksi Enon Luhtapohjaan.

Matka, jolle olin lähtenyt elokuun 7. päivänä, kesti 29. päivään asti. Mutta silloin ihmisillä oli aikaa ja halua kokoontua Sanan ääreen arkenakin, jopa lauantaisin.

Muttonen kertoi talossa olevan uskovien hevosenkin

Matkat tehtiin linja-autolla, polkupyörällä ja jalaisin. Talvisin saatiin väliin apua hevoskyydeistä, joita uskovista kodeista lähetettiin vastaan.

Muistan Vilho Muttosen muutaman kerran Silkun Liimatassa puheessaan leikkisästi maininneen, kuinka tässä talossa oli uskova hevonenkin, se kun tuli kiertävää piirisihteerä linja-autolle vastaan.

Kuvan omistaa Siiri Loukkola

Seurat "Nousiilassa" Silkkussa. Vasemmalta Heikki Kontturi, Heikki Lappalainen, Teuvo Liimatta, Maria (Maikki) Nousiainen, Otto Nousiainen, vasta äskettäin aloittanut piirisihteeri Einari Rätty, vieressään nuori vaimonsa naapuritalon tyttö Aira Anneli. Raja Nousiainen, Jouko Kontturi, Siiri Kontturi, Aini Vepsäläinen, Kauko Liimatta, ja takana pilkottaa Aulis Kontturi.

Hevoskyydistä oli todella iso apu erikoisesti kirjalaukkujen kantamista ajatellen, ne kun olivat painavia ja hankalia kannettavia etenkin pakkaskelissä.

Pohjois-Karjalan vuosinani sain olla monestikin Vilho Muttosen matkatoverina. Opin ja sain häneltä paljon.

Raumalle muuttomme jälkeen tapasimme hänen kanssaan vielä kesäisin evankeliumi- ja lähetysjuhliissa Silkun Liimattalassa.

Vilhon puheissa Kristus ja hänen luntustutytönsä olivat aina keskeisinä. Puheensa hän päätti alussa mainitsemini sanoihin: "Vereissä autuus, sanassa varmuus".

Vilhon tapasin viimeisen kerran Joensuun sairaalassa toukokuussa 1995. Luin rakkaalle työtoverilleni psalmin 23 ja rukouksessa saimme jättää toinen toisemme Hyvän Paimenen käsivarsille eroten uskossa, että; "Taivaassa tavataan!"

(Vilho Muttosen sisko Irja Lehikoinen on kertonut Vilhon muistuttaneen Einarille, että; "Pidä nyt kiinni siitä, mitä olet toisille puhunut." Vilholla oli henkinen virkeys aivan loppuun saakka. Toimittajan lisäys.)

Kesäkuun 17. päivänä Vilho siunattiin haudan lepoon.

Silkkuun on aina ollut hyvä tulla. Vaikka oman kylän väki on vähentynyt minimiin, iloitsen siitä, että kesäjuhlat ovat siellä vuosi vuodelta jatkuneet ja koonneet enenevässä määrin ihmisiä sanankuuloon.

Iloitsen myös siitä että, Mirjam ja Kauko Liimatta ovat uskollisesti jaksaneet järjestää kesäjuhlat. Niissä olen saanut olla mukana,

Kuvaaja Veikko Kukkonen.

Einari Rädyn pitämät seurat ovat juuri päättyneet Maria ja Otto Nousiaisilla Silkussa. Kuva vuodelta 1957. Vasemmalta Edit Liimatta, edessä Matti Kukkonen, takana Irja Kukkonen, edessä Aulis Kontturi, Raija Nousiainen, Siiri Kontturi, edessä poika Aimo Kontturi, takana Toivo Liimatta, edessä Maria (Maikki) Nousiainen, Aira Anneli Rätty, Kauko Liimatta, takana Otto Nousiainen, Teuvo Liimatta, piirisihteeri Einari Rätty, kainalossaan Veikko Kukkonen, takana Juho Nousiainen.

eläkkeellä ollessanikin jo usean vuoden ajan.

Palaan Silkkuun mielelläni myös siksi, koska se on rakkaan vaimoni syntymäpaikka.

Toivon, että yhdeksänkymmentä vuotta sitten alkanut hengellinen herätys ja toiminta Silkussa jatkuisi ja uudistuisi.

Toivon, että aina löytyisi niitä ihmisiä, joiden liikkeellepanevana voimana on; "Ei yhdeltäkään saisi peittyä, miksi Karitsa on kuollut ristillä!"

Saanko nähdä Jeesuksen
kerran luona valtaistuimen?
Sana Herran lupaa näin: saan,
kun katson vaan Karitsaan.

Saanko vaatteiden valkoisen,
joka pesty on verellä Jeesuksen.
Sana Herran lupaa näin: saan,
kun katson vaan Karitsaan.

Armosta vain lahjaksi
olen anteeksi saanut syntini.
Kauan sitten jo velkani kun
maksanut on viaton.

Herra auta valvomaan,
Herra johda täällä tiellä maan.
Yksin veresi voimasta vaan
periä saan rauhan maan.

Siionin kannel 466

Eläkkeellä oleva Vilho Muttonen sekä Enon seurakunnan kappalainen Veikko Lappalainen, kumpikin viimeisen kerran Silkun kesäjuhlassa v.1995. Piirisihteeri Einari Rätty on pitämässä puhetta.

Kauko Liimatta

Tehkäämme työtä silloin kun päivä on, tulee yö, jolloin kukaan ei voi työtä tehdä

Jos hiukan muistelee Silkun paikallisosaston toimintaa ajatukset menevät 40-luvun sodan jälkeiseen aikaan, jolloin vanhempani järjestivät erilaisia tilaisuuksia osaston puitteissa.

He menettivät sodassa vanhimman poikansa. Suru oli käsin kosketeltavissa, kaiken sen puutteen keskellä. Huoli suuren perheen toimeentulosta ei estänyt toimimasta.

Siihen aikaan kylillä oli elämää ja ihmisiä. Jos oli Raamattupäivät, hartaushetkiä, kesäjuhlat tai joulujuhlat niin väkeä oli aina koolla.

Vuonna 1949 isäni poistui joukostamme, ja

äitini jatkoi hengellistä perinnettä kotona olevien avustuksella.

Äidillääni oli tapana sanoa; *"Kyllä Luoja siunaa, jos me jotain uhraamme Jumalan valtakunnan hyväksi"* tarkoittaen sillä tarjoilua, majoitusta ym.

Äitini kuoltua 1963 vastuu perinteen jatkamisesta siirtyi minulle. Monesti mietin, miten tästä eteenpäin.

Mutta elämä jatkuu. Vuonna 1964 Mirjam tuli elämäni. Muuttoliike alkoi voimistua.

Kokoontuminen silti jatkui koululla ja taloisissa. Kesäjuhlia vietimme myös Haapojärven rannalla niin sanotulla *Papinkalliolla*.

Vuonna 1977 muutimme Espooseen SOS-lapsikylään työhön. Siellä vierähti 23 vuotta.

Enosta poissa ollessamme kesäjuhlat pidettiin loma-aikanamme. Oli todella ilo tavata ystäviä ja omaisia kokoontuneina laulamaan ja sanaa kuulemaan.

Juhlia järjestäessä on saanut huomata elämän rajallisuuden. Omaisia ja ystäviä poistuu tästä ajasta.

Pysyvästi on jäänyt mieleen eräs tapaus. Olin silloin 14-vuotias. Isämme oli melko heikkona sairastuessaan. Olimme ruokailemassa. Yht' äkkiä alkoi eteisestä kuulua laulua: *"Vain sin veres Jeesus on turvana mulla, mä kurjana siihen nyt turvaudun, on ainoa linna se ahdistetulla..."*

Sisään astui Aukusti Eskelinen Riitta-vaimonsa kanssa. Se oli puhutteleva hetki meille läsnäolijoille ja se puhuttelee vieläkin.

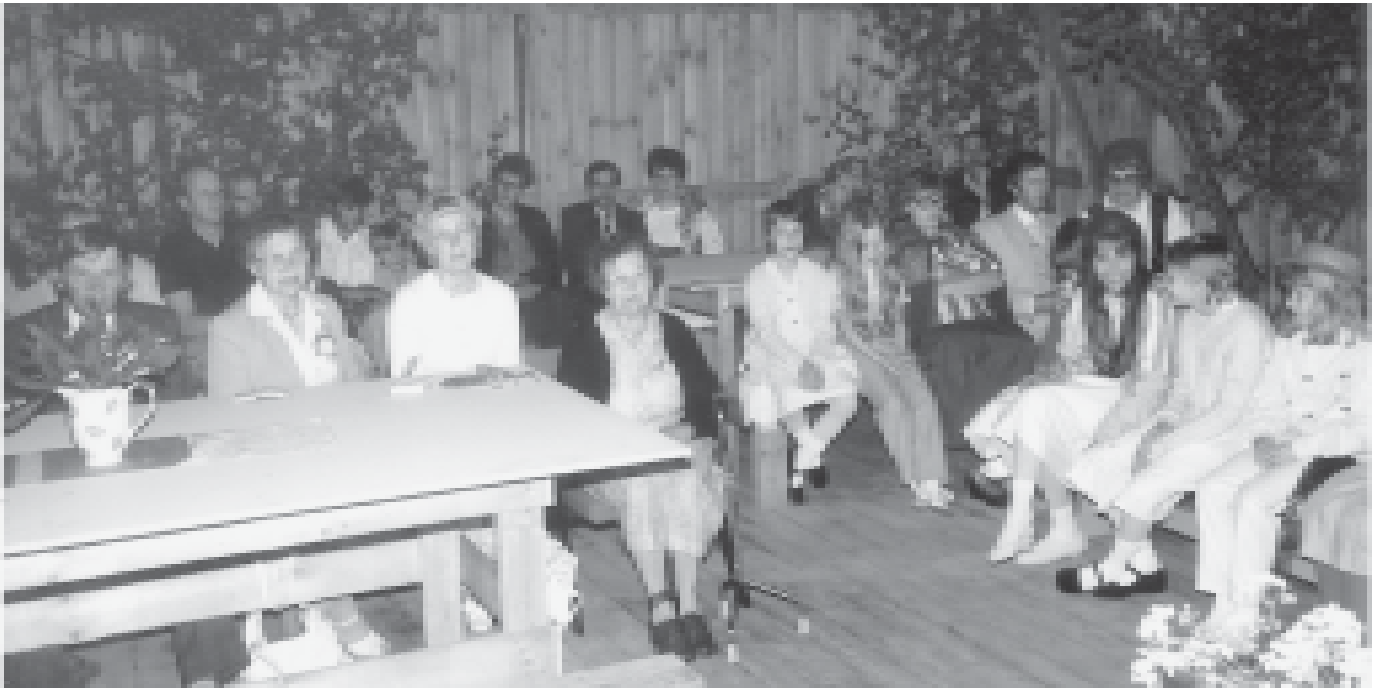
Jos muistelee menneitä vuosikymmeniä taakse jääneenä aikana niin SLEY:stä oli vieraillemassa hyvin monta puhujaa. He toivat mukanaan ikään kuin välähdyksen eri puolilta Suomea.

Muistan, miten he tulivat ja lähtivät kävelen kantaen raskaita kirjalaukkuja. Myöhemmin olin useamman kerran vastaanottamassa ja saattamassa heitä hevosella.

*"Kiitos sulle Jumalani,
armostasi kaikesta..."*

*Edessä Mirjam ja Kauko Liimatta, piirisih-
teeri Einari Rätty, Anneli Rätty sekä Teuvo ja
Eira Liimatta.*

Seuraväkeä Silkun kesäjuhlassa.

Omaa elämäni ajatellen se oli hyvin tärkeätä ja arvokasta aikaa. Se oli aikaa, jolloin luodaan perustaa uskon elämälle.

Raamattupäiviltä on jäänyt mieleen asioita ja Raamatun totuuksia, samoin erilaisia keskusteluja ja rohkaisun sanoja. Laulut ja virret ovat kauniisti kaikuneet kesäjuhlissa, milloin sisätiloissa tai ulkona pihalla tai ladossa.

Kiitän Luojaani siitä, että olemme saaneet olla järjestämässä ja tarjoamassa puitteita näille kokoontumisille.

Meillä oli naapureina ihmisiä, jotka aloittivat päivänsä kiitoksella siunaten ja kiittäen heitä muistellen. Eräällä heistä oli tapana sanoa tavatessa: *"Kuules Kauko, siellä sanassa sanotaan...!"*

Kuten Vähässä Katekismuksessa sanotaan jokapäiväisestä leivästä, niin siihen kuuluu hyvät ja uskolliset naapurit ja sellaisia meillä on ollut.

Osastomme on ollut tiiviissä seurakuntayhteydessä. Juhlissa on ollut mukana puhujina seurakunnan työntekijöitä mahdollisuuksiensa mukaan.

Vilho Muttonen on SLEY:n omista puhujista ollut pitkäaikaisimmin mukana Silkun juhlissa mukana.

Hänen julistuksensa oli hyvin vakuuttavaa ja turvallista. Hänellä oli usein lopuksi tapana sanoa: *"Ristissä on turva ja veressä voima."*

Kun hän oli viimeisen kerran juhlissa mukana, niin hän nosti lähtiessään kätensä ylös ja sanoi jäähyväisiksi: *"Hyvät ystävät, jos emme enää täällä ajassa tapaa, niin taivaassa tavataan."*

Paljon on jäänyt mieleen muistakin puhujista. Einari Rätty on yksi niistä monista puhujista, joka on ollut meille sukulaisena esikuvana uskollisena sanan julistajana juhlissamme.

Vilho Muttonen ennen eläkkeelle jäämistään jutteli, että tuleekohan jatkajaa. Jukka Näkki tuli tilalle.

Saa vain todeta, että ihmiset vaihtuvat, mutta työ jatkuu.

Kun itsekukin ajattelee elämäänsä, voi todeta, että ollaan elämän ehtopuolella. Kuitenkin uskoen ja luottaen siihen miten sanotaan Vrsikirjassa:

"...niin Herran sana turhana ei palaa lähtöpaikkaansa, vaan aina sadon antaa." 423:2 sekä Raamatun Joh. 9:4 kehoituksen mukaan tehkäämme työtä silloin, kun päivä on, tulee yö, jolloin kukaan ei voi työtä tehdä.

*Kiitos sulle, Jumalani, Armostasi kaikesta,
Jota elinaikanani olen saanut tuntea.
Kiitos sulle kirkkahista, Keväisistä päivistä,
Kiitos myöskin raskahista Syksyn synkän hetkistä.*

*Kiitos, että rukoukset Monet, monet kuulit sä,
Kiitos, että pyynnöt toiset Eivät saaneet täytyä.
Kiitos kun mä hädässäni Avun saan sun kauttasi,
Kiitos, että synneistäni Vapaa olen iäksi!*

*Kiitos sulle jokaisesta Elämäni hetkestä,
Kiitos päivän paistehesta Niin kuin pimeydestä.
Kiitos sulle taisteluista, rististäkin, Jumalain,
Kiitos, että aina muistat, Autat mua tuskissain.*

*Kiitos sulle kukkasista, Jotka teilläin kukoisti,
Kiitos myöskin ohdakkeista, Jotka mua haavoitti.
Kiitos, että annoit mulle Autuutesi iäisen.
Kaikesta, oi Herra, sulle Annan ikikiitoksen!*

Vanha Siionin kannel 296

Anna Turunen

Jeesus elää ja vaikuttaa Pyhän Henkensä kautta

“Jeesus sanoi opetuslapsilleen; Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristin ja seuratkoon minua. Sillä se joka tahtoo pelastaa elämänsä kadottaa sen, mutta joka kadottaa sen, mutta minun tähteni, on sen löytävä.” Matt. 16: 24,25.

Nämä Raamatun lauseet tulevat mieleen ajatellessa evankelisen liikkeen kolportöörien eli matkasaarnaajien alkuaikoja.

Pioneerityö oli myöskin täällä Enossa kaiman puolin raskasta saarnaajien joutuessa liikumaan jalkaisin taloista toiseen tietämien tai-

paleiden takana raskaita kirjasalkkuja käsissään kuljettaen.

Jumalan tuulten puhaltaessa 1900-luvun alussa tuli Evankeliumiyhdistyksen työhön useita nuoria ylioppilaita, joista eräs oli Pietari Kurvinen, Ilomantsin poikia.

Hänen evankeliuminjulistuksessa mukana olonsa ehkä selittääkin Silkun osaston synnyn jo niin alkuvaiheessa, kun nuorisoliittosastoja oli innokkaasti perustettu muualle Suomeen.

Tulee mieleen erään jo kauan sitten elämästä siirtyneen kanssasareni kertoma hänen nuoruudenaikaisesta kesäjuhlatkas-taan Luhtapohjan Juho Kettuselle. Tilaisuus oli pidetty ulkona.

Pietari Kurvinen oli pitänyt voimakkaan saarnan, jota sitten oli tilaisuudessa mukanaolijoiden kesken pohdittu kotimatalla Silkkun palatessa.

Kuvaaja Anneli Kärnä

Olihan siinä ja on edelleenkin paljon pohdittavaa, että me, jotka olemme monella tapaa vajavaisia ja syntiä tehneitä, voimme kuitenkin uskoa Jeesuksen sovitustyön kautta armon ja anteeksiantamiseen.

Usein ihmisten kokoontuessa niin pieninä kuin suurempinakin ryhminä kaikui evankelisen liikkeen juhlalaulu, Siionin Kannel 392; *“Autuus suuri oomme Herran kansa, sana varma siitä todistaa. Kiitos Jeesukselle uhristansa, siinä Herra sielun puhdistaa...”*

Toinen juhlilla toistuvasti laulettu laulu oli Siionin Kannel 174, *Vain sun veres Jeesus on turvana mulla ja kurjana siihen nyt turvaudun. On ainoa linna se armahdetulla ja varmasti suoja se ahdistetun...*

Raamattukurssit tai -päivät kuuluvat nuorisoliiton luonnolliseen toimenkuvaan.

Kaiken tarkoitus oli Jumalan armon tuntemisessa kasvaminen. Monet puhujat ovat jääneet mieleen, kun he Pyhän Hengen täyttiminä ja innoittamana selittivät Raamattua Raamatulla. Se mikä on tärkeintä on usko siitä, että Raamattu on Jumalan sanaa.

Nuorten elämän nälästä Jumalan sanan valossa kertoo se, että evankelinen kansanopisto oli jo varhain monen nuoren opinahjo. Opistojen kaukainen sijainti asetti vain esteitä.

Niinpä myös pohjoiskarjalaisille oman opiston hanke tuli tärkeäksi. Piirisihteeri Martti Tenkanen toimi toisten ystävien kanssa opiston saamisen puolesta. Isäni, Antti Liimatta oli opiston kannatusyhdistyksen jäsen.

Monien vaikeuksien jälkeen toiminta alkoi hyvin puutteellisissa oloissa sota-aikana Nur-

Seuraväkeä Silkun kesäjuhlassa.

Seuravälkeä Silkun kesäjuhlassa.

meksen Kohtavaaralla. Moni enolainen nuori, joiden joukossa olin itsekin yhtenä, kävi sittemmin tuon opiston.

Ukkolaan oli myös sotien jälkeen perustettu nuorisoliitto-osasto. Opiston käyneet nuoret järjestivät Vilho Muttosen johtamana niin Ukkolassa kuin Silkussakin osastojen kanssa yhteisiä tilaisuuksia, missä lauluin, rukouksin ja Raamatun todistuksin Jumalan kerrottiin rakkaudesta meihin uhranneen Poikansa syntiemme tähden.

Kauniina muistona jäi ukin siirtyminen ajasta iäisyyteen Jumalan sanan ääressä. Oli vietetty iltahetkeä omaisten ja ystävien kanssa. Opettaja Eino Sallisen kanssa käydyn keskustelun lopuksi ukki sanoi Paavalin sanan Filipp. 1: 22; *"Halu minun on täältä erota ja olla Kristuksen kanssa."*

Ne jäivät hänen viimeisiksi sanoikseen. Ukkia muistellessa tulee usein mieleen se ilta jolloin hän pyysi meidät kaikki lapset ympärilleen ja siunasi meidät Isän Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Intoa ja toimintaa riitti. Monet matkasaarnaajat tulivat tutuksi vuosien varrella.

Jeesus elää ja vaikuttaa Pyhän henkensä kautta. Sillä tärkeintä on Kristuksen äänen kuuleminen ja hänen luonaan pysyttelemine.

Isäni elämä ja hänen julistustyönsä jäi inhimillisesti ottaen lyhyeksi. Kovasti koetelleen ankan sairauden myötä hän siirtyi ajasta iäisyyteen 12.7.1949 Vapahtajaan Jeesukseen turvaten ylösnousemuksen aamua odottaamaan, jättäen meille jälkeen jääneille surun ja kaipauksen.

"Pois aurinko jo painui vuorten taaksi, pois tämä päivä kulki ainiaaksi. Kaikkine riemuine

ja murheineen, se mennyt on ei saavu uudelleen. Sinua Herra kiitän elämästä. Päivästä menneistä ja myöskin tästä. On kädessäsi kulku kohtalon. Tahtosi isä tapahtukohon."

Tämä paljon puhutteleva virsi 558 laulettiin viimeisten isän pitämien kotiseurojen loppuksi.

Isäni jättämistä ohjeista elämän matkalle muistan erityisesti kaksi.

Ensimmäisen hän antoi, kun olin lähdössä kotoa. Ehkä silloin olin lähdössä Sääminkiin Sley:n työntekijäkursseille. Toisen kerranhan minä oli Savonlinnassa Eero Kososella apulaisena. Isäni sanoi minulle lähtiessäni Saarnaajan kirjan 12:1, sanoin: *"Muista Luojaasi nuoruudessasi, ennenkuin pahat päivät tulevat ja joutuvat ne vuodet, jotka eivät Sinua miellytä."*

Toisen puhuttelevan ohjeen hän kirjoitti vihkiraamattuuni. *"Etsikää ensin Jumalan valtakunta ja hänen vanhurskautensa, niin kaikki muut teille annetaan."* Matt. 6:1.

Matkaoppaina on vielä tänä päivänäkin matkasaarnaajien myymiä kirjoja mm. *Hengellinen Aarreaitta, Uskonoppi autuuteen, Muukalaisen kotielämä ja Mannaa Jumalan lapsille*. Voi vain iloita ja ihmetellä sitä voimaa, jota saa kokea näitä kirjoja lukiessaan.

Kaikki se avoimuus ja sydämellisyys, mitä matkasaarnaajat käydessään osoittivat loi läheisyyttä ja uskon luottamusta.

Erikoisemmin puhutteli Vilho Muttosen aito ja rohkea kysymys; *"Oletko Jumalan lapsi?"*

Jeesus sanoo; *"Rauhan minä jätän teille, minun rauhani, En minä anna kuin maailma antaa."* Joh 14:27

*Jeesuksesta laulan, Jeesuksesta vaan,
:,: Jolta syyni suuret Anteeks sain ja saan.:,:*

*Hän mun syyni suuret Poisti verellään,
:,: Otti synnin orjan Armoon elämään.:,:*

*Katkoi verkot valheen, Kahleet kuoleman,
:,: Vangin vapautti, Laps oon Jumalan.:,:*

*Lapsi oma Herran, Täivaan Kuninkaan
:,: Kruunun perin kerran, Valtakunnan saan.:,:*

*Pääsen asukkaaksi, Kultakaupunkiin
:,: Viedään vierahaksi Häihin iäisiin.:,:*

Vanha Siionin kannel 198

Siiri Loukkola

Silkun kronikka

Muistiin jääneistä kirjoista luin innolla
Valitut ja valikoidut kertomukset,
sekä myös lähetystyötä koskevat kirjaset.
Epäjumalanpalvelukset Japanissa,
syvästi koskettivat,
samalla myös innoittivat,
mukaan elämään myötä
ja lähetyksen hyväksi tekemään työtä.
Lapsuudesta erikoisesti mieleen on jäänyt,
kotona vietetyt joulu- ja kesäjuhlat,
vieläpä välillä monet kotiseurat.

Jos nyrjäyttäisi vähän ajanratasta
polven mitan taaksepäin ajasta
ja istahtaisi hetkeksi pieneen lehtoon,
Silkun osaston toiminnan kehtoon.
Poimisi polulta vuosien jäänteet,
monet muistoihin jääneet,
tähdät ja lyhteet.

Mitä on SLEY:n toiminta Silkussa ollut,
mitä vuosista monista mieleen on jäänyt.
Siitä haluan nyt luukun avata,
vuosikymmenten taakse kurkata,
virkistää vanhempien muistia,
nykypolvillekin ajasta kertoa.

Isäni Antinpoika Liimatan Antti,
suora hänellä oli elämäkanttii,
perustajajäsenenä tunnettu,
sihteerin tehtävässä luotettu.
Kotona hän sanan kylvötyön aloitti,
lasten sydämiin uskonjyvän istutti.
Ei kynttilää pitänyt vakan alla
todisti sen Jumalan sanalla.
Lähetyskäsky kuuluu kaikille,
niin meille kuin Japanin kansalle.
Sen hyväksi on uhrattava
uupumatta työtä tehtävä.

Kotona pienessä ruskeassa,
tuvan nurkkakaapissa,
oli SLEY:n kustantamia,
kertomus- ja hartauskirjoja,
Niitä sai lainata osaston jäsenet omat,
myös kaikki halukkaat lukijat,
arjen keskellä virkistykseksi hakea
ja uskonelämän rakennukseksi lukea.

Kuin tuntisi vieläkin huoneen täyttävän,
juhlissa myyntiin paistetun pullan tuoksun,
sekä päätteeksi juhlia varten tehdyn siivouksen.
Jo pienikin aisti, juhlien tärkeyden.
Paavo Hakkaraisen koti Silkussa oli toinen,
missä juhlia ja seuroja pidettiin vuoroin.
Naapurikylistä asti,
niin nuoret kuin mummut ja vaarit,
myös äidit ja isät, mukana lapset ja sylivauvat,
koko perheen voimin,
riensivät sanaa kuulemaan.
Ja tuttua Siionin kannelta laulamaan.

Puhujana juhlissa ja seuroissa,
Eskelisen Aukusti omassa osastossa.
saarnaajana hänet tunnettiin.
Vaimo Riitta mukaan luettiin.
Täsmällinen hän oli miehiään,
kellontarkka matka-ajoissaan,
sanarikas myös saarnoissaan,
Kun kuulija kävi väsymään,
saarna pitkä nukuttamaan,
niin Kusti äänensä korotti
sutkauksilla nukkujat herätti.

Juhlien lisäksi osaston puitteissa,
toimi ompeluseura kerran viikossa,
Liimatan Kaisa sitä aikanaan piti,
iltahämärän tultua heti,
kahvit ja käsityötarpeet kassissa,
kulki laajalti ympäristön taloissa.
Neulottiin kinnasta sukkaa ja lapasta,
virkattiin pitsejä, merkattiin ommeltiin,
pöytä- ja nenäliinoja palttinasta.
Välillä pullakahvi hyvältä maistui
lähetyksen hyväksi siitä ropo koitui.

Kesäjuhlissa tavarat huutokaupattiin,
tulo lähetyksen hyväksi annettiin.
Piirisihteereitä vuosien saatossa,
vieraina puhujina osaston juhlissa.
Vanhempia mainiten,
Laitisen Otto ja Saalastin Lauri,
Vappulan Lauri ja Ranisen Aukusti,
Lehikoisen Pekka ja Muhosen Otto,
Tenkasen veljekset Martti ja Toivo.
Myös Kauhajoella Samuli Tuisku,
oli käydessään oikea piristeruisku.
Opistotyön tärkeyden hän isään istutti,
myös nuoria kansanopistoon innosti.

Ei voi olla mainitsematta,
ja Muttosen Vilhoa muistamatta
Piirisihteerinä Itä-Suomessa,
tuttu sananjulistaja osastossa
Rikkaan isän perillisenä,
autuaana Jumalan lapsena,
raskaat kirjalaukut kädessä,
hän salotaipaleet kävellen taivalsi.
Ja veri evankeliumia julisti.
Osti myyjäisistä lapasia sukkia,
niitä hän laukussaan kantoi,
tarvitseville iloiten antoi,
mustalaislapsenkin kylmän,
jalan lämmitti.

Sopii tässä vielä mainita,
Tuiskun käynnin innoittamana,
kansanopistotyön merkitys.
Isä Antti oli innokas Nurmeksen,
ev. lut. kansanopiston perustajajäsen.
Niinpä meistä sisaruksista,
moni kävi oppimassa,
vieläpä toisessa polvessa,
tärkeitä elämänohjeita.
Myös moni lähiympäristön nuori,
tietojaan ja taitojaan opistossa suori.

Vuodet vierä, kuukaudet kulki,
monet vuosien saatossa toimineet,
jäsenet maaemo jo helmaansa sulki.
Loputkin jäsenet, alkoivat väsyä,
osastossa rivit uhkaavasti harveta.
Sota-aikakin verotti osansa osaston,
kuin ompeluseurankin pitotyötä.

Työ Herran vainioilla oli jatkuttava.
Vahdinvaihtokin osastossa suoritettava.
Jo äidinmaidossa evankelisuus oli istutettu,
usko Jumalaan ja Vapahtajaan juurrutettu.
Oli otettava vastuu,
ryhdyttävä jatkamaan,
vanhempien perustamassa,
kylän paikallisosastossa,
tehtävää lähetystyötä.
Heti rippikoulusta päästyäni,
ompeluseuranpito tuli osakseni.
Kuin suku perintönä vanhemmiltani,
osaston sihteerin toimi siirtyi isältäni.

Osaston toiminta jatkui uusin voimin,
kaikki kävi entisin toimin.
Kesä- ja joulujuhlista ei tingitty,
kotiseurojakaan ei pois jätetty.
Myös ompeluseurat entiseen tapaan,
tiistaisin taloissa jatkuivat.
Kunnes kohtalo kouraansa otti,
aivan Länsi-Suomen rannalle heitti.
Tuli eteeni kova huoli ja hoppu,
kun osastossa toimintani tähän loppu.

Siiri Loukkolalta ilmestyi vuoden 2002 lopulla nuoriso-
kirjanen *Onko se pitämistä*, jos kiusaa Ilias Oy:n kus-
tantamana. Hänen ensimmäinen kirjansa *Mummi ja
lapsi* -lastenkirja ilmestyi SLEY:n kustantamana vuon-
na 1981.

Silkun kesäjuhlissa. Juhla on
pidetty ja nyt tutustutaan kirja-
pöydän tarjontaan sekä vaih-
detaan kuulumisia entisten
tuttujen kanssa tai tutustutaan
uusiin ihmisiin.

Teuvo Liimatta,
Sley:n oto-saarnaaja

“Me lapset Kainuun Karjalan, Maan karun meille rakkahan...”

Herran omana

“Rakas Teuvo poikani! Vaikka minä joudun jättämään sinut, kun olet vielä pieni niin et sinä jää ilman isää. Sinulle jää hyvä Isä. Taivaallinen Isä pitää sinusta huolen.”

Näin isäni saatteli minut elämäni taipaleelle, kun hän tuli viimeistä kertaa kotiin ennen muuttamistaan taivaan kotiin.

Olin tuolloin 6-vuotias, en silloin ymmärtänyt, mihin kaikkeen tämä isäni rukous ja siunaus matkani varrella johtaa enkä osannut ajatella, että Hyvä Jumala on kuullut sekä isäni että äitini hartaat rukoukset minun ja sisarusteni puolesta.

Sain kasvaa turvallisessa kodissa, kodissa jossa rukous oli aina etusijalla ja sen jälkeen vasta muut asiat.

Se uskon siemen, jonka olen saanut, on kyl-

vetty minun peltooni jo sillä hetkellä, kun olen syntynyt tähän maailmaan, eikä se ole kuollut, vaikka itse olenkin välillä ollut hukassa.

Usein on pitänyt turvautua rukoukseen; *“Mua tartu käteen Herra ja taluta, niin että pääsen kerran mä kotia en jaksa käydä yksin vaan lankean vie kanssas käsityksiin niin uskallan, niin uskallan.”*

Ensimmäinen irtaantuminen kodistani tapahtui, kun lähdin Nurmeksen Evankeliseen Kansanopistoon. Sieltä sain eväitä matkalleni, joka johti minut saarnaajaksi ja sanan julistajaksi.

Muöhemmin olen saanut huomata, ettei ole niin yksinkertaista kulkea kaitaa tietä, sillä sielunvihollisella on omat konstinsa viekoitella ja houkutella kulkemaan laveaa tietä, josta paluu ei ole niin helppoa ja yksinkertaista kuin luulisi.

Mutta Taivaallinen Isä ei kuitenkaan hyljännyt minua, vaan monien vaihteiden ja kuritus-

ten kautta ohjasi minut oikealle tielle jatkamaan isäni ja äitini viitoittamaa tietä julistamaan ja toteuttamaan Jeesuksen antamaa lähetyskäskyä; *“Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille.”*

Sitä tehtävää meidän tulisi hoitaa huolella väsymättä ja uupumatta, että sana tavoittaisi mahdollisimman paljon niitä, jotka eivät tunne Jumalaa ja Jeesusta. Meidän Vapahtajaamme, joka on lunastanut meidätkin kuolemastaan ristipuussa ja pessyt meidän syntimme verellä, antanut meille anteeksi rikkomuksemme ja pahuutemme.

“Kun minä olen heikko, silloin minä olen väkevä”, 2 Kor. 12:10. Näin sanoi Jeesuksen palvelija Paavali. Ankaran taistelun jälkeen hän oli hyväksynyt lihaansa vaivaavan pistimen ja saanut rauhan todetessaan, että *“Sinun armosi”* oli hänelle kyllin. Heikkoudessaan hän oli saanut kokea Sinun voimasi. Herra, minäkin tunnen heikkouteni. Kaikilla elämäniloilla jään puolitiehen.

Sitä lujemmin tartun sinun Armoosi. Sinä, hän sanot, että *“Armossasi on minulle kyllin”*. En tarvitse muuta. Sinussa Herra Jeesus, minulla on kaikki mikä on välttämätöntä.

Silkun kesäjuhlassa.

Seuraväkeä Silkun kesäjuhlassa.

Sinä ihmeellinen, armollinen Jumala. Vajavuuteni ei tarvitse minua. Sinun voimasi tulee täydelliseksi minun heikkoudessani.

Siksi en enää valita, en vaikeroi enkä yritä saada omaa tahtoani läpi. Alistun sinun johtoosi ja luotan sinun armoosi. Kun minulla on sinut, se riittää minulle.

Tuskani ja huoleni pois viedään, kun vain muistan Herran kuoleman. Näen miten Jeesus kärsii tiellään; Kärsimys vie kohti Golgataa.

Heikkoudestani huolimatta saa olla lohdullisella ja turvallisella mielellä.

Siionin kanteleen laulussa 319 sanotaan niin ihanasti: "Minua nyt Paimeneni kantaa, sylissänsä hauska olla on. Kaiken mitä tarvitsen hän antaa, silloin en voi olla onneton."

Siunattua taivasmatkaa kaikille. Olkoon hyvä Jumala matkakumppanimme nyt aina ja iankaikkisesti. Aamen.

Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua.

Herra valistakoon kasvonsa sinulle ja olkoon sinulle armollinen.

Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan.

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, Aamen.

*Ristis luokse, Jeesus, sun Suo mun jäädä aina;
Siinä kuormat kiusatun Eivät enää paina.
Risti vain, risti vain, Kerskaus on mulla.
Kiitos, että armon sain, Taivaaseen saan tulla.*

*Ristis luona, Jeesus, sun Aamutähti koittaa,
Luona ristin siunatun Rakkaus mun voittaa.
Risti vain jne.*

*Ristis luona Jeesus sun, Armohos mua sulje;
Siinä turva tuomitun. Rinnallasi kulje!
Risti vain jne.*

*Ristis luona, Jeesus, sun Toivon, valvon, kiitän,
Kunnes enkellauluhun Ääneni mä liitän.
Risti vain jne.*

Vanha Siionin kannel 307

*Me lapset Kainuun, Karjalan, Maan karun,
meille rakkahan, Laulamme iloiten.
Nyt köyhät ovat rikkaita: Me saimme
taivaan lahjana Niin suuren :,:aartehen:,:*

*Se aarre Jeesus Kristus on, Hän meille toi
jo sovinnon Kuollessaan ristillään.
Hän kasteen kalliin hetkellä On pessyt
meidät synnistä Pyhällä :,:verellään:,:*

*Näin Jeesus tunnon rauhan soi Ja taivaan
toivon meille soi, Kirkasti armon hän.
Me armossa nyt elämme, Uskossa
kilvoittelemme Nyt tiellä :,:elämän:,:*

*Ja ristinlipun suojassa Me taistelemme
ilolla, Seuraamme Karitsaa.
Jos meidät Jeesus iloon vie Tai murheen
alhoon kulkee tie, Hän meitä :,:johdattaa:,:*

Vanha Siionin kannel 445

*Nurmeksen Evankelisen kansanopiston
tunnuslaulu*

Toivo Liimatta

Muutama mieleenmuistuma Silkun juhliilta

**Muistikuvani Silkun
kesäjuhliilta ajoittuvat yli
kuuden vuosikymmenen
ajalle.**

Muistan juhlat hyvin odotettuina ja suurina tapahtumina paikkakunnalla. Väkeä kokoontui paljon ja tunnelma juhlissa oli iloinen sekä hyvin innostunut. Jo juhlille tullessa laulettiin iloisia Siionin kanteleen lauluja.

Juhlilta palatessa käytiin juhlilla kuullusta ja koetusta innokasta keskustelua. Juhlia sävytti iloinen, armon evankeliumin ääni.

Varhaisin muistikuvani Silkun juhliilta on

vuodelta 1937, jolloin olin 5-vuotias. Muistikuva on traaginen, koska isoisäni Antti Liimatta lähti laulun aikana käymään ulkona, jossa hän kaatui ja mahdollisesti sydänkohtauksen saaneena kuoli. Tapaus oli vakava muistutus seuraväelle elämän katoavaisuudesta.

Muistan toiminnan talvisodan aikana olleen keskeytyksissä, mutta evakkotaipaleen päätyttyä v.1940 paikallisosaston toiminta jatkui, joskin ollen taas jatkosodan aikana hiljaisempaa. Entiselleen se virisi vasta sodan loputtua.

Kesäjuhlat ja raamattupäivät keräsivät kyliltä paljon väkeä. Juhlilla oli yleensä 1 tai 2 muualta tullutta vierasta puhujaa, seurakunnan oma pappi, sekä kyläsaarnaajia, joista yksi oli isäni

Antti Liimatta. Monet puhujat tulivat Etelä- ja Länsi-Suomesta saakka.

Mieleeni on jäänyt eräs piiritason evankeliumijuhla, ehkä vuonna 1947, jonka järjestivät Silkun ja mahdollisesti naapuripitäjän puolella toimiva Kakonahon osasto.

Enon kirkossa saarnasi silloinen pastori, myöhemmin teologian tohtori ja professori Lauri Huovinen. Puheessaan hän vastasi erääseen lehtikirjoitukseen, jossa evankelisia oli arvosteltu löysäoppisiksi.

Hän sanoi mm.näin: *”Mikäs meidän evankelisten on olla, kun olemme armon sokerivedellä siveltyjä ja siirapilla suolattuja.”*

Nämä juhلامuistot omalta osaltani.

Seuraväkeä Silkun kesäjuhlassa.

Lasse Rätty

Silkusta ja Sanasta

Pohjois-Karjalaan oli Raumalta pitkä matka. Sinne suunnattiin kuitenkin kerran pari vuodessa. Silloin pääsi käymään mummin ja ukin luona sekä tapamaan muitakin sukulaisia.

Koverossa sain maistella mummin piirakoita, jotka päihittivät äidin tekemät, koska mummi uitti piirakat sulassa voissa eikä ainoastaan voidellut niitä.

Siellä sai ihmetellä, kun ukki varmoin ottein käsitteli käsittämättömän pieniä rattaita ja muita osia *kelloloita* korjatessaan.

Monet muistot liittyvät myös Silkkuun, Kauko-enon ja Mirjamin luo, Liimatan suvun ja äiti-Annelin kotipaikalle.

Mitä pienen pojan mieleen on jäänyt Silkusta? Muilta varmistelematta muistelen seuraavaa:

Navetassa oli vielä lehmiä, jotka olivat jännittäviä ja vähän pelottaviaakin kaupungissa kasvaneelle. Suulissa oli heiniä, joihin pääsin ainakin kerran hyppelemään - toinen vastaa-va muisto on Sarvingista Anna-tädin luota!

Tähtihetki oli päästä Kaukon taluttaman Tähti-nimisen hevosen kyytiin. Piirakoita ja muita herkkuja oli Mirjamin toimesta aina tarjolla niin kuin mummilassakin.

Kerran jäi matkalaukkuni Tampereella väärään junaan ollessani yhtenä kesänä menossa Siiri-tädin ja Marko-serkun kanssa Silkkuun. Niin vain pärjättiin sekin viikko.

Koiranputkista tehtiin puhallusputkia, joilla sitten ammuttiin pihlajanmarjoja - ei kai vain joskus muitakin marjoja...?

Teuvo-eno sai läheiseltä lammelta kymmeniä kaloja *jatkuvalla syötöllä* muiden joutues-
sa tyytymään muutamiin.

Tikkaa heiteltiin joskus iltaisin, mahtoikohan se olla Toivo-eno, joka siinä päihitti muut?

Harvoin nähtyjä sukulaisia tapasi sukukouksissa ja Silkun kesäjuhlissa. Mansikat olivat makeita ja herkullisia metsävaldemia löytyi tien varresta.

**Mitä vuodet sitten ovat tuoneet mukanaan, sinulle, minulle ja itse kul-
lekin?**

Epäilemättä monenlaista, riemua ja surua, terveyttä ja sairautta, mukavia hetkiä ja raskaita vaiheita. Usein ehkä jotain siltä väliltä, tavalista arjen puurtamista ja siinä väsymistä. Jotain toistemme kuulumisista tiedämme, paljon on jäänyt ja jää piiloon.

Onko olemassa jotakin yhdistävää, sellaista, mikä voisi kantaa aivan jokaista? Mikä voisi antaa voimia elämässä ja rohkaista kuoleman lähestyessä - ja tuoda toivon jälleennäkemisestä perillä?

Se, että Jumala on ja että Hän on meitä kohtaan armollinen Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden.

Olen viime viikkoina lukenut *Bodie Thoenen Eurooppa kronikka*-sarjan kirjoja. Ne kertovat juutalaisten vaiheista toisen maailmansodan kynnyksellä ja sen aikana kansallissosialismin kurimuksessa.

Samalla kun nuo kirjat kuvaavat pohjaton-
ta ihmissydämen pimeyttä, itsekkyyttä ja julmuutta, niissä välähtelee Kristuksen rakkau-
den valo, joka tuo toivon synkimmänkin epätoivon keskelle.

Jumala ei ole välinpitämätön maailman hädälle eikä kenenkään yksittäisen ihmisen kärsimykselle. Hän on itse syntynyt ihmiseksi talliin, kokenut vainon, pakolaisuuden, vangitsemisen, väärän tuomion, pilkkaamisen, sylkemisen ja pahoinpitelemisen.

Jeesus joutui ystävien ja lopulta myös Jumalan hylkäämäksi, kun Hänet surmattiin häpeällisellä ja kivuliaalla tavalla ristillä.

**Miksi Jumala suostui tuohon kaik-
keen?**

Siksi, että Jeesus voisi ymmärtää ja auttaa meitä omissa kärsimyksissämme ja että me uskaltaisimme pyytää Häneltä apua kaikessa hädässämme. Siksi, että me saisimme Hänen tähtensä syntimme anteeksi ja iankaikkisen elämän Hepr 4:15-16.

Ystävä, Jeesus on kärsinyt ja kuollut Golgattalla sinun puolestasi.

Hän ei sulkenut sydäntään ihmiskunnan hädältä vaan antoi vuodattaa verensä ristillä maailman syntien sovitukseksi. Jeesus on noussut kuolleista ja elää ikuisesti Isän oikealla puolella taivaassa.

Silti Hän ei ole kaukana yhdestäkään meistä. Päinvastoin Hän on läsnä kaikissa elämämme vaiheissa, niin riemuissa kuin ahdistusis-
sakin.

Voit olla varma siitä, että Jumala ei sinua jätä eikä sinua hylkää! Siitä vakuuttaa pyhä kasteesi, jossa sinut on nimeltä kutsuttu Isän lapseksi.

Sanassa ja ehtoollisessa Vapahtajasi tulee luoksesi yhä uudestaan antaen sinulle kaiken armonsa ja rakkautensa.

En voi antaa tätä uskoa kenelläkään, vaikka niin toivoisin. Mutta rukouksen, että Jumala itse lahjoittaisi sinulle tämän luottamuksen.

Älä siis torju Herraasi ja Vapahtajaasi, kun Hän kolkuttaa sydämesi ovelle. Laita turvasi yksin Häneen. Hän rakastaa sinua ja on jo päästänyt sinut synneistäsi verellään. Ilm 1:5; 3:20.

Päivi Poukka

Nouse ja käy, nouse ja käy, sytytä lamppus ja kauaksi näy

Olin ollut perheineni jo toista vuotta Tokiossa ja aloimme juuri tottua uuteen kotimaaamme tai sanoisinko työmaahamme.

Japanin kieli alkoi taipua suussamme ja kirjainmerkit syntyä kynästämmme.

Oli siis mahdollisuus valmistaa ensimmäisiä puheita tällä vuotta aikaisemmin vielä täysin tuntemattomalla kielellä.

Mietin kuumeisesti, mistä puhuisin ja panilaisille kielikoulumme juhlassa, jossa olisi mukana paljon myös ei-kristittyjä opettajia.

Pohtiessani mieli kantautui kauas pois silloisesta suurkaupungin metelistä, ihmisvilinästä, pölystä ja kiireestä.

Samoilin synnyinmaani metsiä ja mietin, ymmärtävätköhän japanilaiset ollenkaan, miksi olin lähtenyt toiselle puolella maapalloa perheineni.

Niinpä halusin valottaa kuulijoille, mistä meidätkin liikkeelle saanut lähetysrakkaus oli peräisin.

Kerroin, kuinka perheemme oli siunattu työhön valtakunnallisilla evankeliumijuhlilla ja kuinka taivasalla istunut juhkakansa oli saatanut meidät rukouksin matkaan.

Selitin, miten olimme valmistautuneet työhömmme lähetyskurssilla, johon oli liittynyt myös kielikoulu Englannissa.

Palasin puheessani opiskeluaikaan, jolloin sain mieleeni virinneeseen lähetyskutsuun vahvistusta lasten ja nuorten kristillisistä leireistä ja tapahtumista.

Kuvailin, kuinka jo lapsuudenkodissa perheenä osallistuimme lähetyspiiriin ja -juhliin, ja kuinka olin saanut ensimmäisen kipinän lähetystyöhön vierailevilta lähetystyöntekijöitä ja heidän mukanaan tulleilta ulkomaalaisilta vierailta.

Lähetyskutsun juuria miettiessäni minun oli kuitenkin mentävä vielä kauemmaksi. Oli kuljettava Länsi-Suomen syntysijoilta Pohjois-Karjalan kunnalle ja astuttava aikaan, jolloin isovanhempani olivat vielä elossa.

Itse en vielä tuolloin elänyt, mutta äitini oli useasti kertonut lapsuudenkodistaan. Silkun-salolla kymmenpäiselle lapsikatraalle taitettu leipä ei ollut kovin leveä eikä aineellinen tuki suuri.

Isovanhemmat jakoivat Jumalan Sanan ravintoa

Elämän ankaruudesta huolimatta isovanhempani jakoivat lapsillensa myös Jumalan Sanan ravintoa päivittäisten rukousten ja viikoittaisten hartaushetkien ja pyhäkoulun muodossa.

Niukkuus ei estänyt heitä myöskään vuositain järjestämästä kotona evankeliumijuhlia, joissa *Jaappanin*-lähetystäkin muistettiin niin rukouksin kuin kolehdein.

Toin esille, miten suurella kiitollisuudella ajattelin isovanhempiani, joiden elämää oli ohjannut Sanan valo ja jotka olivat antaneet tämän valon loistaa ympärilleen.

Koska he elivät Jumalan armosta eli ”an-

saitsemattomasta rakkaudesta meidän osaksemme”, he olivat syttyneet itsekin tuosta rakkaudesta ja jakaneet eteenpäin sitä, mitä heillä oli. Eikä tuossa syrjäisessä pikkukylän pirtissä loistanut valo ollut sammunut siihen, kun talon isäntäväki oli muuttanut taivaalliseen kotiin.

Isovanhempien rukousten kautta se oli valaissut myös uusien sukupolvien elämää niin maan rajojen sisä- kuin ulkopuolella.

Ei ole liioiteltua sanoa, että Silkun salolla esillä pidetty evankeliumin Sana oli jatkanut kulkuaan aina Japaniin saakka.

Japanilaisen kielikoulun juhlassa minulla oli myös ilo kertoa, että tuo sama rakkaus Jumalan Sanaan kokoaa vielä nykyäänkin joka kesä sukua ja kylän väkeä isovanhempien entisille asuinsijoille lähetysjuhlan merkeissä.

”Ei lamppua, kun se sytytetään, panna vakan alle, vaan lampunjalkaan. Siitä se loistaa kaikille huoneessa oleville.” Matt.5:15.

*Monet laulut niin kauniisti soivat.
Sydäntunteita tulkiten.
Sano milloin sun laulusi soivat
Veren kiitosta Jeesuksen?*

*Älä arkaile laulaa, sä nuori,
Isän armosta riemuiten.
Se vain tuo rintaasi rauhan
Sekä tyyntävi tuskat sen.*

*Ala laulusi aamulla varhain
Yhä iltahan jatkaen.
Siten työ ei raskaalta tunnu.
Elä armossa riemuiten!*

Vanha Siionin kannel 452.

Suurella laivalla purjehtien

Suuri laiva lähtee matkaan
kuljettaen meitä mukanaan.
Armon tuulten puhaltaessa
kierrämme maailmaa.
Jeesus laivan kapteenina
ohjaa oikeaan suuntaan.
Laivan täyttää ylistys.
Purjehtikaamme suurella
seurakuntalaivalla,
maailmaa valloittaen.

大きな船にのって

大きな船がでてゆくよ
ぼくらを乗せて。
聖霊の風を受けながら
世界中回るよ。
イエス様船長
かじをとる
船には讃美が
あふれてる。
大きな船に乗ってゆこう
世界中リバイバル。

Anne Poukka

Anne Poukka esitti tämän suomentamansa japanilaisen laulun Silkun kesäjuhlassa 2002.

Martti, Anne ja Päivi esittämässä japanilaista laulua Silkun kesäjuhlassa. Päivi Poukka oli juuri esittänyt japanilaisen kuvaelman.

Martti Poukka

Sukulaissieluja, joita Jumala rakastaa, - kaukana Suomesta

Minulla on ilo kirjoittaa tätä kirjoitelmaani hyvin tuoreet muistot Japanista mielessäni, koska työmatkalta paluusta on kulunut vasta muutama päivä.

Perheellemme oli suuri ilo ja elämys käydä tuossa maassa, jossa vietimme kuusi vuotta.

Lapset olivat iloisia. He saivat uusia muistoja lastentarhasta ja koulusta, helteestä ja riisipuikoista.

Taas kerran jäin pohtimaan, että miten meidän suomalaisten on kieli- ja hiusvärieröistä huolimatta melko luonnikasta olla tekemisissä japanilaisten kanssa. Tulen siihen päätelmään, että joitain yhteisiä piirteitä meillä molemmilla kansoilla on.

Mainitsisin näistä omaan kokemukseeni perustuen kolme:

Kauneudentaju

Sekä japanilainen että suomalainen nauttivat luonnosta, liikkuvat luonnossa vapaa-aikoinaan ja kuvaavat sitä valokuvin, maalauksin ym. taitteen keinoin, musiikista puhumattakaan.

Puutarhanhoito on saarivaltakunnassa varsinainen taidelaji, onpa kyseessä sitten pieni, muutaman neliömetrin pihapuutarha tai suuri, pikkutarkasti ja suurella ammattitaidolla hoidettu puisto, esim. Tokiossa keisarin palatsin ja eduskuntatalon liepeillä olevat puistot ovat todella näkemisen arvoisia.

Musiikissa puolestaan on samanlaisia, molliivitoitioisia, rauhallisia elementtejä kuin meidän omassa kansanmusiikissamme.

Nopeasti sikäläiset sävelet jäivät soimaan mielessäni ja siirtyivät omaan ohjelmistooni.

Esim. erittäin tunnettu sävelmä "Sakura" löytää varmasti tiensä useimpien suomalaisten musiikin harrastajien sydämiin!

Työteliäisyys

Japani on pinta-alaltaan vain hieman Suomea suurempi, mutta asumiskelpoiselta pinta-alaltaan huomattavasti pienempi.

Luonnonvaroja ei juurikaan ole omasta takaa, tulivuoria, taifuuneja ja maanjäristyksiä sitten vastaavasti enemmän, esim. 10% maailman toimivista tulivuorista sijaitsee Japanissa.

Eväät menestykseen näiltä osin ovat siis huonot, mutta alalla kuin alalla on päästy merkittäviin tuloksiin - ei ilmaiseksi, vaan ahkeruudella, huolellisuudella ja kurinalaisuudella.

En sano, että nämä liian pitkälle vietyinä olisivat pelkkiä hyveitä, mutta sopivassa määrin ne tuottavat taloudellista menestystä ja ihmellistä turvallisuuden tunnetta.

Suomalaisuudessa on samoja elementtejä, onhan Suomea taloudellisessa mielessä kutsuttukin *Euroopan Japaniksi*.

Arkuus ja herkkyyys

Sekä suomalaiset että japanilaiset eivät mielellään pidä suurta meteliä itsestään, tutustumisaloitteen tekeminen voi olla vaikeaa, omaa sisintä ei hevillä paljasteta ja ylisanoja säästetään.

Ystävystyminen etenee hitaasti, tarkkailaan pitkään, onko toinen luotettava ja mitkä ovat hänen motiivinsa. Mutta pitkän ajan kuluessa syntynyt ystävyys on myös syvää ja lujaa laatua, herkkyyys ja syvimmat ajatukset paljastetaan vähitellen ja odotetaan yhteydenpidolta jatkuvuutta.

Sanoisin, että suomalainen ja japanilainen omaavat suuret mahdollisuudet tulla hyväksi ja syväksi ystäviksi.

Lähetystyöntekijänä vaihdoin kerran ajatusta erään vierasmaalaisen virkatoverin kanssa. Juttelimme väenpaljoudesta ja junatungokista. Hän kertoi, että Japanissa on paljon ihmisiä, joita "Jumala rakastaa."

Arvoisa lukija, vaikka et olisikaan japanilainen, tämä koskee myös Sinua!

*Japaniin, oi, Japaniin
Kaiu, kutsu kallehin!
Saariin sinne kaukasiin
Riennä viesti riemuisin!*

*Päivännousun maahan jo
Ehdi, evankeliumi,
Jotta armotuomio
Myöskin siellä kaikuisi.*

*Jeesus, myöskin Japanin
Ostit kerran verellä,
Rakkaudesta heihinkin
Kärsit, kannoit ristiäs.*

*Saata tieto Japaniin:
- Täytetty on lunastus!
Anna Henkes sydämiin,
Anna armon siunaus.*

*Jeesus Japanista myös
Tuodaan viesti riemuinen:
Omistetaan armotyös,
Kaikuu ääni kiitoksen!*

Vanha Siionin kannel 174

Jukka Näkki,
Itä-Suomen piirin piirisihteeri

Ristissä turva, veressä voima

Olen saanut toimia Suomen luterilaisen evankeliumiyhdistyksen piirisihteerinä Itä-Suomen piirissä 21 vuotta.

Piirisihteeri Tapio Väyrynen siirtyi tästä piiristä Savo-Karjalan piirin työntekijäksi ja niin minut kutsuttiin tähän tehtävään ensin lähinnä Joensuun rovastikunnan alueella tapahtuvaan työhön.

Sittemmin vastuualue on laajentunut koko Kuopion hiippakunnan käsittäväksi. Se on SLEY:n organisaatiossa Itä-Suomen piiri.

Aina näihin päiviin saakka täällä kiertäessä joukkomme muistavat piirisihteeri Vilho Muttosen. Hän kiersi ahkerasti sekä Pohjois-Karjalan että Kainuun kyllä SLEY:n työntekijänä.

Jo ennen sotavuosia Vilho kiersi julistamassa vapaa-aikoinaan ja sitten sotavuosien jälkeen päätoimisesti.

Ei ihme, että Vilhon seurat ja monilla esimerkkikertomuksilla varustetut puheet jäivät kuulijan mieleen.

Vilho oli jäänyt eläkkeelle virallisesti jo –70-luvun puolivälin aikoihin, mutta hän oli innokkaasti mukana seuramatkoilla aina kuolemaansa asti.

Tulin piirisihteerin työhön aika *vihreänä*. Siksi oli erityisen mieluista, että vanha konkari kulki mukana ja näytti mallia nuoremmille.

Vilhon tapa julistaa evankeliumia oli erityisen mieleenpainuvaa. Puheet eivät olleet nuoremmankaan työtoverin silmissä pitkästyttäviä ja kuivia, vaikka niitä kuuli runsaasti.

Vilhon julistuksen ytimenä oli veren evankeliumi.

Vilho ei unohtanut puheissaan armonvakuutusta – synninpäästön sanaa Jeesuksen veren tähden aina omantunnon rauhaan ja vapauteen saakka.

Vilho oli saanut käydä Sairalan evankelisen kansanopiston nyk. Perheniemen evankelinen opisto, niin kuin itsekin aikanaan. Opiston tunnuslaulu on nykyisen Siionin kanteleen laulu numero 174 *Vain sun veres Jeesus on turvana mulla*.

Tätä laulua laulettiin varmaankin suurimassa osassa niistä seuratilanteista, joissa saimme yhdessä olla mukana. Vilholla oli usein tapana päättää puheenvuoronsa sanoihin: *"Ristissä, turva, veressä voima"*

Piirisihteerin tehtävääni julistuksellisessa mielessä on ohjannut näiden vuosikymmenten aikana edellä kerrottu ja koettu Muttosen Vilhon esimerkki, mutta myöskin lapsuudesta tuttujen piirisihteerien työ kotikylässä Vehkalahden Kannusjärvellä.

Erityisesti mieleeni ovat jääneet kaksi Ottoa – Laitinen ja Muhonen, jotka uskollisesti vuodesta toiseen julistivat ristin evankeliumia. Lapsen mieli ei ymmärtänyt puhetta kovin tarkoin, mutta siemen jäi itämään.

Piirisihteerin tehtävän yksi haaste on kyetä kertomaan sanomansa sil-lä kielellä, jota tämän päivän ihmisen ymmärtää.

Piirisihteerin tehtävä Itä-Suomen piirissä – niin kuin varmaan muuallakin – on muuttunut melkoisesti näiden kahdenkin vuosikymmenen aikana, jonka allekirjoittanut on saanut tässä työssä mukana olla.

Alkuaikoina kuljimme enimmäkseen sivukylillä seuramatkoilla. Nyt nuo tutut kylät ovat autioituneet hurjalla vauhdilla.

Piirisihteerin tehtäväkenttä on muuntunut kaupunkieihin ja kirkonkyläin. Väki on muuttanut syrjäkyliltä asutuskeskuksiin. Työn painopiste on siirtynyt uusien ihmisten tavoittamiseen.

Kuvaaja Matti Rusama

Itselle tuttu hengellinen kieli, yksittäiset sanat, eivät olekaan enää tuttuja tämän päivän ihmiselle. Sanat ja sanonnat muuttuvat aikojen kuluessa, mutta evankeliumin ydin pysyy samana. Näin on tapahtunut koko kristillisen kirkon historian ajan.

Haluan toivottaa Enon Silkun paikallis-osastolle ja sen vaikutuspiirissä eläville ja asuville Jumalan siunausta jokaiselle päivälle.

Mitä tuo siunaus sitten kulloinkin mukanaan tuokin, sitä emme tiedä. Siunauksen varaan on kuitenkin hyvä jäädä.

*Vain sun veres, Jeesus on turvana mulla,
Mä kurjana siihen nyt turvaudun.
On ainoa linna se armoitetulla
Ja varmasti suojaa se ahdistetun.*

*Mun puhdistuslähteeni verraton aivan
Vain sun veres, Jeesus, on ainoastaan.
Se syntini pois pesi, vaimensi vaivan,
Ja siinäpä yksin mä rauhani saan.*

*Se vuosi mun tähteni ristillä kerran,
Sen katkeran kalkin kun tähteni joit.
Ja armahdit syntistä, rakkahin Herran;
Näin armosta autuuden mullekin toit.*

*Jo kasteessa on minut uudeksi luotu
Ja kutsuttu Jeesuksen seuraamaan.
Näin mullekin on veren ansio tuotu,
Se puhdisti syntien saastuttaman.*

*Siks, sun veres arvoa kiitellä mielin,
Vaikk' kuoleva kieleni kankea on.
Mut kerran se taipuu, ja niin tuhatkielin
Sen kiitos on taivaassa loppumaton*

Vanha Siionin kannel 199

Kuva kirjoittajan

Mervi Kontturi

Muistojani Silkun seuroista

Minä asuin lapsuuteni Silkussa, Eeva Liisa ja Aulis Kontturin keskimmäisenä lapsena. Silkkulainen minusta tuli neljävuotiaana, jouluna 1980.

Ensimmäisistä vuosistani Silkussa minä muistan kuvia ja tuokioita sieltä täältä. Muistan, kuinka teimme muuttoa talvipakkasilla, ja televisiossa pyöri joulukalenteri-ohjelma Histamiini-ponista.

Muistan myös keväisen tuokion, kun seisoin Liimatan talon rappusilla ja odotin, että sisko tulee koulusta kotiin. Asuimme Liimat-
talassa vähän aikaa ennen muuttoa Kontturien taloon.

Samoin muistan ison, mustan kiven, Mustiksen pihatiemme risteyksessä. Sen päällä usein istuimme, katsoimme maantielle ja odotimme sieltä tulijoita.

Tällaisia jännittyneen odotuksen aikoja elimme joka kesä. Odotimme Siiri-mummin perinteiselle kesävisiitilleen! Mummin kanssa oli mukava puuhailla kaikkea.

Kävimme marjassa, uimassa ja joskus vain makasimme mummin kanssa sängyllä seläl-
lään, kun mummi kertoi satuja, joissa vuohen kavion painallukseen kertynyttä vettä juomalla pieni tyttö muuttui vuoheksi, ja kuinka nainen piiloutui pienen lapsensa kanssa luolaan pahoilta ihmisiltä.

Toisinaan oli myös hauskaa huomata, kuinka mummi itse nukahti kesken sadun kertomisen, vaikka tarkoitus lienee ollut saada meidät lapset nukkumaan.

Yhtä kovasti kuin mummin tuloa, odotimme myös Rauman serkkujen vierailua. Usei-

na kesinä hekin tulivat mummin kanssa, osallistuakseen Liimatan seuroihin.

Ja kuten *Lapsuuteni seurat* laulussa sanotaan, näiden ja lähempänä asuvien serkkujen kanssa kirmailimme ja leikimme luonnossa seurojen aikana.

Liimatan talon ympärillä oli kaikkea kaunista katsottavaa. Muistan erityisesti hempeän vihreän lehtikuusen ja ihanat luonnonkukat.

Samoin siellä hippaa juostessa saatoimme marjapensaansa ohi sykäistessämme napata muutaman marjan suuhun, ja voi, miten hyvältä se maistuikaan!

Emme me toki koko päivää vain leikkineet. Muistan kuinka istuin kiltisti penkillä äidin ja isän vieressä kuuntelemassa puhetta Jumalasta.

Innolla odotin herttaisen, vanhan miehen, Vilho Muttosen puhetta, hän kun otti aina myös lapset puheissaan huomioon ja hän kertoi asioista niin, että mekin ymmärsimme.

Muistan, miten erityisen ihanaa oli myös laulaa noissa tilaisuuksissa kauniita, hengellisiä lauluja. Erityisesti mieleeni ovat jääneet *Oi katsohan lintua oksalla puun ja Kun on turva Jumalassa*.

Muutaman kerran me siskon ja serkkujen kanssa esiinnyimme myös itse näissä tilaisuuksissa. Hiivimme vaivihkaa navetan kuppeelle ja harjoittelimme salaa lauluja, jotka sitten esitimme kovasti jännittäen kaikille vierail-
le.

Muistan myös erään hassun tapauksen, kun halusimme sukujuhlan aikaan esittää pienen humoristisen esityksen. Laitoimme huivit päähän kuin vanhoilla mummoilla, istahdimme

pitkälle, kapealle penkille ja esitimme vanhojen mummojen kahvitteluhetken.

Jossain kohtaa taisimme ruveta jännityksen seurauksena niin kovasti nauramaan, että kelahtimme koko tyttöjoukko penkkeinemme pä-
vinemme selälleen pehmeälle nurmelle. Kyllä silloin nauratti sekä esittäjiä että katsojia!

Vieläkin leviää onnellinen hymy kasvoille-
ni, kun muistelen lapsuuteni aikaa ja noita jokakesäisiä seuroja. Siellä tuntui olo ihanalle ja turvalliselle, kun aurinko paistoi ja sai olla oman perheen, sukulaisten ja ystävien kans-
sa luonnon helmassa.

Tahdonkin kiittää teitä, Mirjam ja Kauko, iha-
nista juhlista luonanne!

*Mervi Kontturi on asunut lapsuutensa ja nuoruutensa Silkussa, Liimattojen lähinaapurina. Nyt hän asuu Enon kirkonkylällä ja tekee har-
rastuksena musiikkia. Hän on mukana enolai-
sen Veräjä-kuoron toiminnassa. Viime vuona hän sävelsi ja sanoitti kuorolle musiikkia "Kautta veräjän - Läpi elämän konserttiin".*

Lapsuuden seurat

San. & säv. Mervi Konturi
Sov. Maija Ahlholm

Muis-tan pöi - tön ku - ssi - sen, o - lin vie - hi lap - so - nen.
Per-heen kans - sa saa - pu - rin sen-rai - hin me läh - det - tim.
Per-heen kans - sa saa - pu - rin sen-rai - hin me läh - det - tim.

Siellä aina leikittiin,
luonnon helmassa kirmailtiin
kanssa kylän lapsien
serkkujen ja ystävien.

Myöskin sanaa Jumalan
kuulin siellä puhuttavan
ja se jäljen ikuisen
jätti sydämeen pienehen.

Siellä paljon koettiin,
tunteitamme jaettiin.
Ja lähellämme Jumalan
tunsin siellä olevan.

Muistoissani uudestaan
sinne palata mä saan,
paikkaan tuohon kotoiseen
Silkunvaaran juurehen.

Lapsia ja nuoria Silkun kesäjuhlilla

Nuoria sanankuulijoita Silkun kesäjuhlissa. Tässä on ilmeisesti menossa Päivi Poukan kuvaelma Japanista.

Lapsia Silkun kesäjuhlissa.

*Kun nuoruuden aika on ruusuinen
Ja riemukas sen joka puoli,
Ota tiestäsi vaarin ja suunnasta sen
- Älä kaikista ruusuista huoli.*

*Ota tiestäsi vaarin, kun muuten se vie
Syvyyksihin, joissa voi kuolla.
Ah vaaroja täynnä on maailman tie
Ja kuiluja sen joka puolla.*

*Ilon pettävän vain tämä maailma suo,
Sen viehätys hetkessä vaihtuu.
Kun kuihtuva ruusu se lehtensä luo,
Kuin kupla se hoti ja haihtuu.*

*Ilo Herrassa on iankaikkinen vaan,
Se ruusu ei lehtiä poista.
Jo nuorena riennä se saavuttamaan!
Ei sellaista ruusua toista.*

Vanha Siionin kannel 436

Mitä usko merkitsee

*Mitä usko merkitsee?
Se sydämeni valaisee.
Kiittää saan mä Jumalaa.
Hän mua aina rakastaa.*

*Mitä usko merkitsee?
Se sieluani ravitsee.
Raamatusta aina saan
voimaa Hänen sanastaan.*

*Mitä usko merkitsee?
Tiedän: Herra varjeelee!
Hetkellä ain' ahdingon,
Herra turvanani on.*

*Mä saan luottaa Jumalaan.
On kaikki hänen vallassaan.
Hän mun tieni valaisee.
Sitä usko merkitsee.*

Mervi Kontturi.

Nuoria Silkun kesäjuhlassa.

Kuva kirjoittajan

Eila Putkuri

Isovanhempien rukous on ollut kantava voima lasten ja jälkipolvien elämässä

Tietoni SLEY:n toimintaan on vaatimaton. Se on vain hipaisuja meidän uskonnollisen elämän muotoon.

Aiti oli sisarussarjansa vanhimpana lapsena toiminnassa mukana asuessaan Silkussa. Muutto Kiteelle oli hänelle tavallaan kulttuurishokki.

Elämä Varmonniemessä oli ankaraa työtä. Lapsetkin oppivat sen jo varsin pienenä. Täällä ei tunnettu SLEY:n toimintaa. Sota-aika, lasten syntymät ja uudisrakentaminen vei vanhemmiltani aikaa ja voimia. Oli tutustuttava uusiin ihmisiin ja asioihin.

Mutta äiti kunnioitti sitä uskonnollista kasvatusapua, jonka oli saanut vanhemmiltaan ja Kauhajoen kansanopistosta. Käytännössä ainoa side sisärieni ja vanhempien kanssa oli kirjeenvaihto.

Kirkossa käytiin lähinnä ehtoollis- ja juhlapyhinä. Kesällä käytiin useammin, koska vesi-reitti helpotti kulkua.

Radio saatiin joskus vuosien 1949-50 aikana. Jumalanpalveluksia kuunneltiin naapurin emäntien kanssa. *Tiltun* radio häiritsi pitkällä aalloilla aina jumalanpalvelusten aikoihin.

Varmonniemi kuului Kontiolan kylän kinkerilukupiiriin. Meillä oli kinkarit 50-luvun puolessa välissä. Sairalan opistossa aloittanut (luovutettu alue) ja sittemmin Kiteellä toiminut Kalle Tiainen oli kanttorina ja Martti Nortia rovastina.

Sen jälkeen oli kerran kesällä virsiseurat, joihin osallistui paljon väkeä. Maallikkosaarnaajat eivät kyläyhteisömme alueella saaneet juuri jalsijaa.

Kalle Tiainen toimi myös Kiteen Evankelis-

la opistolla musiikin opettajana. Ehkä hänen myötänsä veljeni Unton opistoon meno tuli mahdolliseksi. Äidin toive oli, että me kaikki lapset olisimme voineet sen käydä. Isän kuolema vaikutti kuitenkin niin, että minun lisäkseni se järjestyi vain Arlle.

Kiteen Evankelisen opiston myötä äidille tuli mahdolliseksi käydä toveripäivillä ym. opistotilaisuuksissa muuallakin. Kauhajoen Evankelinen opisto oli hänellä rakkaissa muistoissa.

Muutokset 90-luvulla Kiteen seurakunnan elämässä; Kalle Tiainen kuolema, Martti Nortian poismuutto sekä opiston johtajien vaihtuminen vaikuttivat paljon. Äiti ei osannut enää luoda uusia kontakteja.

Opistoajoilta rakas kuorolaulu vei hänet sitten Kesälahden kirkkokuoroon, jossa hän toimi sairastumiseensa asti.

Afasiasta toipuminen *jonkinlaiseen* kuntoon vei vuosia. Asuminen Laatokan tiellä kirkonkylässä mahdollisti uudelleen osallistumisen Kiteen opiston eri tapahtumiin.

Punaisena lankana äidillä oli koko elämän ajan kuitenkin kotoa saatu uskonnollinen perintö. Sairaus ei estänyt pitämästä yhteyttä seurakunnan työntekijöihin. Hänellä kävi paljon vieraita, jotka mahdollistivat uskon asioista keskustelemisen.

Varmonniemen pieni kyläyhteisö oli kuin eri pitäjää pääkylän kanssa ja se vaikutti myös seurakuntaelämään. Koska mummo oli Kesälahdelta syntyisin ja kulkureitti oli yksinkertaisempi ja lyhyempi niin me oikeastaan kävimme enemmän Kesälahden kirkossa.

Isäkin oli myös vakaumuksellinen kristitty, minkä oli perinyt omilta vanhemmiltaan. Tähän kuului kunnioitus rehellistä työtä ja vanhempia ihmisiä kohtaan, oikeudenmukaisuus ja välittäminen heikommista sekä paljon muuta.

Mutta viisi vuotta sotatanterilla oli kuitenkin tehnyt tehtävänsä, se oli vienyt häneltä terveyttä. Elämästä oli pakko karsia kaikki mitä ei tuntenut sillä hetkellä *välttämättömäksi*.

Luulenkin sen selittävän, ettei isä lämmennyt koskaan erityisemmin SLEY:n toiminnalle. Hän kuitenkin kunnioitti syvästi appi-vanhempiensa vakaumusta.

Minulla on vain muutama muisto Liimatan ukista. Hän kävi meillä 1947 asuessamme Lietteeniemessä.

Seuraava ja viimeinen muistokuva on vuodelta 1949. Ukki oli vakavasti sairaana. Koko suku kokoontui Silkkuun. Ukki kannettiin paa-reilla ulos, jossa pidettiin hartaushetki.

Kaikki lapset ikäjärjestyksessä tulivat siunattavaksi. Muistan sen tilanteen varsin hyvin. Olin Untosta seuraava. Ukilla oli kovia ki-puja ja välillä häntä lääkittiin.

Äiti oli yksin Ukin hautajaisissa muutamaa kuukautta myöhemmin.

Silkun mummo ymmärsi meitä. Hänellä oli ihanan pehmeä ja lämmin syli. Hän rakasti ja siunasi meitä lapsia.

Mutta yhdessäolo jäi vähäiseksi, johtuen pitkästä välimatkasta ja hänen liian aikaisesta poismenostaan.

Kuvaaja Pekka Laine

Tämä kuva on toukokuulta 1949 on viimeinen, jossa Antti Liimatta on mukana. Hänet kannettiin ulos kuvaukseen kuvassa pilkottavilla paareilla. Hän kuoli kuukautta myöhemmin. Lasten perheiden saavuttua katsomaan isää ja ukkia viimeisen kerran hän oli jo hyvin heikossa kunnossa. Tuon vierailun aikana pidettiin seurat ja Antti siunasi kaikki lapset ja lastenlapset. Kuvassa Liimattalan perhe on kokonaisuudessaan sodassa kaatunutta Viljoa lukuunottamatta. Vasemmalla takana Toivo, Irja, Kainon perhe; Kerttu, tytär Raija sylissänsä sekä Kaino, Annan perhe; Anna poika Martti sylissänsä sekä Martti, Siirin perhe; Siiri, Aimo sylissänsä poika Aulis ja Ailin perhe; Aili sylissänsä poika Kalervo sekä Unto edessään poika Arto. Seuraavat vasemmalta Kauko, Ailin poika Unto, Helena Kärnä, isä Antti, äiti Edit edessään Teuvo. Edessä Aira Anneli koiran kanssa ja Ailin tyttö Eila kukkamekossaan.

Tuttuja läheltä ja kaukaa Silkun kesäjuhlassa.

Anneli Rätty

Anna sen olla vielä yksi vuosi

Kevät on puutarhassa tärkeätä aikaa. Silloin tarkistetaan talven vauriot. Kylmässä tai muusta syystä menehtyneet kasvit poistetaan ja tilalle laitetaan uudet. Toisinaan joudutaan hävittämään hedelmäpuu, joka ei ole tuottanut satoa monien vuosien ahkerasta hoidosta ja lannoittamisesta huolimatta. Näin olemme itsekin joutuneet tekemään.

Raamattuun on talletettu Jeesuksen esittämä vertaus. Lk.13:6-9. Se kuuluu näin: *Eräällä miehellä oli viinitarhassaan kasvamassa viikunapuu. Hän meni etsimään siitä hedelmiä, mutta ei löytänyt.*

Silloin hän sanoi puutarhurille: *”Jo kolmena vuotena olen käynyt etsimässä hedelmiä tästä viikunapuusta, mutta en ole löytänyt.”* *”Kaada se, sehän vain vie voiman maasta!”* Mutta puutarhuri vastasi: *”Herra, anna sen olla*

vielä yksi vuosi. Minä muokkaan ja lannoitan maan sen ympäriltä Jospa se ensi vuonna tekee hedelmää.” Puutarhuri sai käskyn: *”Hakkaa tuo puu pois!”* Syykin oli selvä, sillä hedelmätön puu vain laihdutti maata.

Puutarhuri ei kuitenkaan ryhtynyt heti toimeen, vaan anoi vielä yhtä vuotta koeaikaa, jolloin hän lupasi ahkeroida enemmän tuon viikunapuun hyväksi. Hän lupasi lannoittaa ja muokata sitä.

Miksi puutarhuri teki näin, miksi hän halusi nähdä vaivaa tuon yhden kuolemaan tuomitun puun hyväksi, vaikka viinitarhassa oli varmasti hedelmäpuita runsaasti ja tuskin tuo viikunapuukaan oli ainoa lajinsa edustaja. Työtä oli varmasti riittävästi. Niin miksi?

Kertomukseen syventyessämme saamme vastauksen. Tuo puutarhuri rakasti hedelmätarhaansa, rakasti jokaista istuttamaansa ja hoitamaansa puuta. Ja mikä ihmeellisintä, puutarhuri rakasti erikoisesti tuota puuta, joka vuosi vuodelta oli tuonut hänelle pettymyksen.

Kuten aina, niin tälläkin Jeesuksen vertauksella on syvä tarkoitus. Vaikka sanoman kärjen hän kohdistaa omaan kansaansa, Israeliin, sanottavaa tällä on myös meille.

Puutarhurilla Jeesus kuvaa itseään ja puita olemme me ihmiset. Ajattelen, että nytkin Jeesus katselee tarhaansa, seurakuntaansa.

Kuinka hän iloitseekaan tarhansa puista ja niiden hedelmistä. Toisin sanoen niistä ihmisistä, jotka vaeltavat uskossa häneen. Mutta sitten hän pysähtyy surullisena erään puun eteen.

Vuosi vuoden perään hän on sitä hoitanut, mutta aina yhtä huonoin tuloksi. Merkkiäkään uskon syntymisestä ei ole näkynyt. Ja nyt kuuluu käsky: *”Hakkaa se pois!”*

Onko tämä kuvaus sinusta, ystävä? Lähellä eläväsi näkevät, että olet toivoton tapaus. Samaa todistaa oma sydämesikin. Mutta silloin Jeesus tulee esiin ja sanoo: *”Ei vielä! Anetaan sen olla vielä yksi vuosi!”*

Jeesus lupaa vielä yhden vuoden voittaakseen sinut omakseen. Onko se kalenterivuosi, viikko tai yksi päivä, sitä emme tiedä. Tärkeätä onkin tietää, että tämä hetki, tämä päivä on armonaikaa.

Tai koskeeko sana: *”Anna sen olla vielä yksi vuosi!”* sinua, joka olet elänyt läheisessä yhteydessä Vapahtajaasi.

Nyt uskosi on hiipunut tai hiipumaisillaan. Rukouselämä on kuivunut tai loppunut kokonaan. Ei ole aikaa eikä halua lähteä mukaan yhteisiin kokoontumisiin, kun on niin paljon muuta ja mielenkiintoisempaa puuhaa. Vain tavan vuoksi tulet joskus mukaan. Syynä voi olla myös jokin salainen synty, jota hellit sydämessäsi ja joka on vieraannuttanut sinut Vapahtajasta.

Silkun kesäjuhlassa. Vuodet tuovat muutoksia. Kuvaa katsellessa voi huomata ainakin Hilda Laakkosen ja Juho Sivosen siirtyneen seuraväen joukosta ajasta iäisyyteen.

Siiri Loukkola

Ukin kuolema

Helmikuksena pakkaspäivän iltana v.1937 piirisihteeri Eino Sallinen oli pitämässä seuroja kotonani Liimatassa.

Pieni tupa ja kamari olivat ääriään myöten täynnä niin nuoria kuin vanhempia sanan kuulijoita. Seurojen loputtua väki soluttautui ovesta ulos osan jäädessä vielä iltakahville.

Ukki oli maannut vuoteessa jo useamman viikon ajan. Mutta seurojen ajan hän halusi ja jaksoikin istua vuoteensa reunalla.

Ennen kahvin juontia hän tilitti mennyttä elämänsä ja kertoi elämänsä ennen uskoon tuloaan olleen *kaksin reisin* maailmassa olemista.

Mutta sinä iltana hän iloitsi siitä, kun oli löy-

tänyt turvan Jeesuksessa. Ukki pyysi laulamaan lopuksi oman lempilaulunsa, "Vain sun veres Jeesus on turvana mulla".

Vieraiden ollessa nauttimassa kamarin puolella kahvipöydän antimista ukille tuli tarve lähteä käymään ulkona. Äidin mennessä kohta hakemaan lisää kahvikermää eteisen kome-rosta tuvan ovi ei auennutkaan.

Äiti luuli nuorten seisovan eteisessä oven takana jutustelemassa ja työnnälsi ovea voimakkaammin.

Ovi antoi periksi ja avautui. Eteisen puolelta kuului rumahdus, kun jokin siellä kaatui lattialle. Ukki oli uupunut tuvan ovea vasten. Hänen elämänsä todettiin päättyneeksi.

Kuvaaja Pekka Laine

Antti-ukki; Antti Liimatan isä

Ilmestyskirjassa kerrotaan, kuinka eri seurakunnalle lähetettiin kirjeitä. Nuo Jumalalta saapuneet viestit sisälsivät kiitosta ja rohkaisua. Toiset seurakunnat saivat nuhteita ja vaaroituksia.

Tällainen nuhdekirje tuli myös Efesokseen. Seurakunta oli luopunut ensi ajan rakkaudesta, siksi sitä kehoitettiin parannukseen, siis palaamaan siihen alkuun, mistä se oli langennut.

Kirjeessä sanotaan: "Ja ellet tee parannusta, minä tulen luoksesi ja siirrän lamppusi paikaltaan." Uhkaus oli yhtä kova kuin "Hakkaa se pois!" Kuitenkin kirjeen takana ja päätarkeutuksena oli rakkaus Efesoksen seurakuntaa kohtaan.

Tämä sama, koko elämänsä uhrannut ja riskinkuoleman kärsinyt Rakkaus puhuttelee myös meitä, kun se anoo vielä yhtä vuotta, että uskossa ottaisimme hänet vastaan. Samalla se on muistutus siitä, että aikamme päättyy kerran, lopullisesti. Tänä on kuitenkin vielä armonaika, tänään on pelastuksen päivä.

Täällä isiemme mailla on joskus kylvetty paljon Jumalan sanan siementä. Herätyksen tuulet ovat puhaltaneet.

Sanan kuuloon on kokoonnuttu usein, Siionin kannel ja virsikirja ovat olleet ahkerassa käytössä, on rukoiltu, on tehty yhteisiä kirkko- ja juhlatkojoja. Jumala on siunannut kotiseutumme monilla sananjulistajilla.

He ovat saarnanneet autuuden ja armon sanaa syntien anteeksisaamisesta, Golgatan ristin tapahtumasta, tyhjistä haudasta ja pääsiäisen ihmeestä. He ovat muistuttaneet kas-teen armosta, kehottaneet pysymään siinä tai palaamaan siihen.

Uskon, että monet, monet vuosien saatossa mukana olleista ovat perillä taivaassa, meitä odottamassa. Heiltä olemme saaneet hyvän perinnön. Nyt on meidän aikamme.

Rukouksemme olkoon, että saisimme sukupolvien ketjussa olla uskomassa samaan Vapahtajaan. Rukouksemme olkoon myös, että kukin meistä omalla paikallamme voisimme jatkaa kallisarvoista työtä ja ettei se koskaan muuttuisi vain perinteen vaalimiseksi.

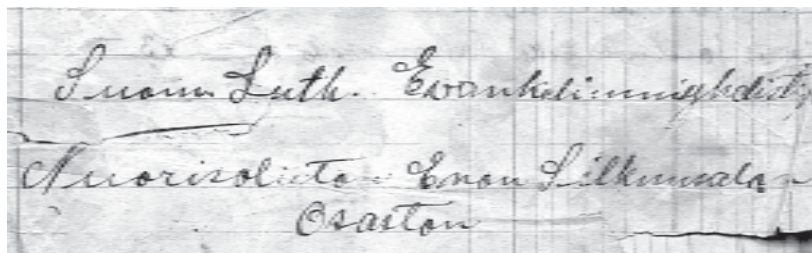
*Katso ihmettä suurinta maan:
pelastukseksi maailman on
Jeesus ristillä kuolemallaan
tuonut kaikille näin sovinnon.
Kotihin, kotihin,
Isän lapsena käy takaisin.
Verellään, verellään sinutkin,
Jeesus ostanut on sinutkin.*

*Kotiin lähteä saat Isän luo,
joka lastansa niin odottaa.
Isä velkasi anteeksi suo,
sillä syntistä hän rakastaa.
Kotihin, kotihin,
Isän lapsena käy takaisin,
Verellään, verellään sinutkin,
Jeesus ostanut on sinutkin.*

*Isän taivas on nyt omasi,
Jeesus Kristus on ainoa tie.
Kun on haavansa turvanasi,
sinne varmasti kulkusi vie.
Kotihin, kotihin,
Isän lapsena nyt käy takaisin.
Verellään, verellään sinutkin,
Jeesus ostanut on sinutkin.*

Siionin kannel 206:1,4,5

Martti Turunen

Silkun osaston nimi perustamisasussaan.

Silkun paikallisosaston historiikkia

Viime vuosisadan alkupuolella maamme yli leviävä hengellinen aalto tavoitti myös itäisen Suomen, jolloin moniin Suomen seurakuntiin perustettiin kristillistä nuorisotyötä tekeviä yhdistyksiä.

Enoonkin näitä yhdistyksiä perustettiin, mutta kuitenkin nuorisoyhdistys evankeliselle pohjalle perustettiin tuohon aikaan vain Silkunsalolle.

Vahvimmin evankelisia Enossa oli tuolloin Silkussa, Kuismassa, Luhtapohjassa, Majoinvaarassa sekä Palovaarassa. Paikallisosaston nimeksi tuli *Suomen Lutherilaisen Evankeliumiyhdistyksen Nuorisoliiton Enon Silkunsalon osasto*, kuten se on kirjoitettu kassakirjan kanteen vuodelta 1924.

Silkun nuorisoliiton osaston toiminnan aloittamisen aivan tarkkaa päivämäärää ei pystytäkään käsillä olevien papereiden avulla sanomaan.

Samalla tavalla ensimmäiseltä vuosikymmeneltä 1913–1923 on mahdotonta kertoa tapahtumia, koska tuolta ajanjaksolta ei ole säilynyt pöytä-, kassa- eikä tilikirjoja näihin päiviin asti.

SLEY:n toiminnanjohtaja Seppo Suokunnas on toiminut Nuorisoliittovaltuuskunnan kokouksen 3.4.1913 opettaja Emerik Lyytikäisen allekirjoittamasta pöytäkirjasta kopion, jossa eräässä pykälässä luetellaan eri paikallisosastoilta tulleita vuosikertomuksia. Näiden mukana on ollut myös Silkun Nuorisoliiton osaston kertomus. Tämän aikaisempaa ja tarkempaa tietoa ei ole löytynyt.

Näiden tietojen valossa voidaan tehdä sellainen päätelmä, että Silkun nuorisoliiton osaston toiminta on aloitettu jo vuoden 1912 aikana, mutta toiminnan ensimmäiset kirjaamiset ja valtakunnalliseen yhdistykseen liittyminen tapahtuivat vasta vuoden 1913 alussa.

Seppo Suokunnas on maininnut, että Antti Liimatan nimi mainitaan jossakin vuoden 1913 valtakunnallisessa jäsenluettelossa.

Vuonna 1924 aloitettuun jäsenmaksuluetteloon on kirjoitettu 9 perustajajäsennimeä, jotka on merkitty vuonna 1913 osastoon liittyneiksi.

Liittymis- aika	Nimi
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti
1913	Liimatta, Antti

Tässä vuoden 1925 kassakirjan alkuauekalla ovat Silkun paikallisosaston perustajajäsenet vuodelta 1913.

Osaston johtokunta vuodelta 1927. Kuvassa vasemmalta Anna Oksman sylissään Viljo Liimatta, Antti Liimatta, Kaisa Liimatta, takana Heikki Laakkonen, Jussi Liimatta, Pekka Vänskä, Havukan Kaisa Liimatta, Heikki Sivonen, Mikko Penttinen, pöydän takana vasemmalla Kusti Eskelinen, Antti Liimatta nuorempi ja Edit Liimatta.

Jäsenmaksuluettelo on ainoa osaston oma asiakirja, jossa on viittaus vuoteen 1913.

Jäsenkirjaukset on aloitettu tuosta vuodesta.

On muistettava, että Silkussa on pidetty seuroja kiertävien saarnamiesten toimesta jo huomattavasti ennen oman nuoriso-osaston perustamista.

Rovasti Arvo Salomaa on kertonut ilomanttilaislähtöisen saarnaajan Pietari Kurvisen pitäneen seuroja Luhtapohjassa. Silkun osaston pöytäkirjoissa ei ole mainintaa Pietari Kurvisen käynneistä, mutta on tietenkin mahdollista, että hän on käynyt pitämässä seuroja Silkussakin.

Edit Liimatalla on aikoinaan ollut valokuvia Pietari Kurvisesta ja hänen perheestään. On uskottavaa, että Pietari Kurvisellakin on ollut oma vaikutuksensa Silkun nuoriso-osaston perustamiseen.

Seppo Suokunnas on toimittanut kopion myös erästä vuoden toukokuussa 1913 ilmestyneen Sanansaattajan sivusta, jossa on merkintöjä eri puolilta Enoa annetuista rahalahjoituksista. Se merkitsee sitä, että muuallakin kunnan alueella on kyllä pidetty seuroja.

Kuitenkin Silkku oli eteläisen Enon kylistä ainoa, jonne noihin aikoihin perustettiin oma

Kuvaaja Pekka Laine

paikallisosasto. Jossakin myöhemmässä vaiheessa SLEY:n toimintaa on ollut myös Ukolassa.

Tuon edellämainitun jäsenmaksuluettelon mukaan Silkunsalon osastoon on sitten vuosittain hiljalleen liittynyt uusia jäseniä sekä luonnollisesti entisiä kuollut tai muuttanut pois paikkakunnalta. Jäsenmaksuluettelon viimeiset kirjaukset vuodelta 1977.

Osastoa perustettaessa jäsenmaksuksi on määritelty 2 mk henkeä kohti. Jäsenmaksuluettelosta ilmenee, että ihmiset ovat maksaneet jäsenmaksunsa säännöllisesti.

Vuosittaiset jäsenmäärät eivät ole olleet suuria, mutta kuitenkin osasto on ollut koko ajan toimiva. Varsinainen jäsenoiminta on hiipunut vasta parin viime vuosikymmenen aikana.

Osaston talous ja tilitykset

Tuo em. vuonna 1924 aloitettu kassakirja on kanneton, mutta sivuiltaan täydellinen. Sen ensilehdelle on kirjattu osaston nimi virallisessa muodossa.

Ensimmäisessä tulomerkinissä on maininta edellisen vuoden säästön korosta, joten se seikka todistaa, että kassakirjaa on pidetty osastossa jo tätä aikaisemminkin.

Esimerkkejä tuloista

Kassakirjaan on eri tilaisuus- tai kokouspäivämäärille merkitty tuloja mm. joulukuusituloja, jäsenmaksuja, kolehtituloja, kirjoista, lahjoista, elojuhlista, nuorisoliiton juhlista, ruoka, tarjoilu, myyty jäänössokeria (useamman kerran), myyty jauhoja, ompeluseuran kolehti, ompeluseuran myyjäisiä, kesäjuhlista, syys-

juhlista, kansanopistojuhlissa, hartauskouksissa, arvonta raamattupäivillä

Vuodelta 1925 on suurempi merkintä kirjatuista.

Kuvaaja Pekka Laine

Väkeväsanainen saarnaaja Aukusti Eskelinen Riitta-vaimonsa kanssa. Eskeliset asuivat ensin Silkussa, mutta muuttivat myöhemmin Kuismaan.

Kerrotaan, että kun Aukusti Eskelinen puhuessaan huomasi jonkun sanankuulijan silmäkulmien alkavan lurpahtaa, niin hän korotti ääntään ja piti sillä tavoin seuraväen hereillä. Sanotaan myös Kusti Eskelisen kirjoittaneen seurojen pylväsilmoituksiin "Jos Luoja suo, niin Riitta mukana".

Kuvaaja Pekka Laine

Antti Liimatta nuorena miehenä.

Kuvaajasta ei ole tietoa

Samuli Tuisku opettajavaimonsa Helmin kanssa. Samuli Tuisku sai seuramatkallaan Silkussa Antti Liimatan innostumaan kansanopistoaatteesta.

Esimerkkejä menoista

Kassakirjassa on eri tilaisuus- tai kokouspäivämäärille merkitty; postiraha, joulukuusijuhlan tarjoilutarpeisiin, *paperiloihin*, jäsenmaksuja yhdistykselle, nuorisotyön hyväksi valtakunnallisesti sekä myös oman nuorisoliiton hyväksi, ostettu kirja (useita mainintoja).

Kertyneitä varoja ohjattiin myös omalle nuorisotyölle ja annettiin avustuksia mm. työntekijäkursseille lähteville.

Osastolaisia on lähetetty mm. Kirvuun, Karkkuun, Sääminkiin, mutta myöhemmin myös Kiteellä pidettäville työntekijäkursseille ja seminaareille.

Nurmekseen oli saatu perustettua Pohjois-Karjalan nuorille tarkoitettu evankelinen kansanopisto, jonka toiminta alkoi v. 1942. Antti

Liimatta oli opiston uskollinen kannattajajäsen.

Tuon aloittamisvuoden jälkeen osaston kassakirjassa on monen vuoden aikana ja saman vuoden aikana useastikin merkintöjä varojen myöntämisestä kansanopistorahastoon.

Kassakirjassa on useita merkintöjä siitä, että joillekin henkilöille on annettu rahaa. Tämä tarkoittaa sitä, että juhlissa mukana olleille puhujille luovutettiin rahaa, sen jälkeen, kun ne oli ensin muutamien henkilöiden läsnäollessa laskettu.

Osa varoista on annettu saarnamiehen matkakustannuksiin, mutta valtaosan rahoista saarnamies on toimittanut suoraan tai tilittänyt edelleen "pääliitolle" eli valtakunnalliselle yhdistykselle.

SLEY ohjasi varoja edelleen eri sisä- ja ulkolähetyskohteisiin.

Vuodelta 1927 on ensimmäinen merkintä, kun osaston säästökirjalla olevia rahavaroja on myönnetty osaston suorana osoituksena lähetettäväksi "Jaappanin" lähetykselle.

Kassamerkinnoissa on merkintä, että avustusta on annettu myös ahdingossa eläneelle aikaisemmalle osaston rahastonhoitajana toimineen leskelle. Tuo avustusta vastaava rahasumma oli tullut osastolle *tuntemattomalla tavalla*.

Osaston "omia" sekä juhlissa vierailleita puhujia

Perustajajäsenistä mm. Antti Liimatta ja Aukusti (Kusti) Eskelinen olivat itsekin useita vuosikymmeniä osaston toiminnassa maallikkosaarnaajina.

Eräässä kohdassa on Aukusti Eskelisen kohdalle sulkuihin merkitty kolp.

Osaston omissa asiakirjoissa ei ole merkintää eikä ole muutaakaan tietoa oliko Aukusti Eskelinen käynyt Sley:n järjestämällä kolportööri-

kurssilla ja toimiko hän Sley:n antamalla valtakirjalla saarnaaja/kirjanmyyjänä, jota sana kolportööri tarkoittaa.

Mutta Reijo Arkkila tutkiessaan SLEY:n papereita on kirjannut Aukusti Eskelisen toimineen lyhyen aikaa kolportöörinä.

Se kuitenkin tiedetään, että Aukusti Eskelinen oli hyvin verevähenkinen ja selväsanainen itseoppinut evankeliumin julistaja ja hän kiersi paikkakunnan alueella vuosikymmenten ajan puhumassa.

Monet muutkin tuon ajan maallikkosaarnaajista olivat itseoppineita.

Kuvan omistaa Hilja Tolonen

Tauno Hassinen

Vierailevina puhujina osaston evankeliumijuhlissa mainitaan ainakin Jalmari Lahti, Matti Lakka, M. Parkkinen, Lauri Vappula, Otto Muhonen, Matti Piiparinen, O. Laitinen, Samuli Tuisku, Martti Tenkanen, Lauri Saalasti, Eino Sallinen, Toivo Tenkanen, Veikko Piirainen sekä myöhemminä vuosina Pekka Lehikoinen, Toivo Tahvanainen, Tauno Hassinen ja oman pitäjän puhuja Onni Hassinen.

Oili Pennanen ja Viivi Hakkarainen muistetaan opintokerhoinnoittajina.

Silkun osastolle läheiseksi tullut pitkäaikainen piirisihteeri Vilho Muttonen ehti osallistumaan liki 50 vuoden ajan osaston juhliin.

Enolainen Onni Hassinen oli ahkera saarnaaja monissa seudun evankeliumijuhlissa. Monesti hän useamman vuosikymmenen aikana ehti käymään Silkun juhlissakin.

Kuvan omistaa Helmi Turunen

Kuvaaja Pekka Laine

Kesäjuhlayväkeä Silkun Liimattalassa. Vasemmalla näkyy pohjanmaalainen piirisihteeri Samuli Tuisku. Vierellä seisoo Aukusti Eskelinen. Tyttösten takana seisoo Antti Liimatta lapsi sylissä ja hänen vieressään vaimo Edit Liimatta.

Hänen nimensä mainitaan ensimmäisen kerran kassakirjassa 13.8.1946. Tuolloin hänelle annettiin rahaa toimitettavaksi Nurmeksen Evankelisen kansanopiston rahastoon.

Mutta hän oli itse täysin vastuullisena piirisihteerinä johtamansa vuosikokouksen pöytäkirjan allekirjoittajana vasta vuotta myöhemmin.

Vilho Muttonen jaksoi ja halusi käydä vuosittain vielä eläkkeellä ollessaankin nuorempien piirisihteereiden mukana SLEY:n tilaisuuksissa. Silkun lähetyskesäjuhlissa hän oli mukana vielä edellisenä kesänä ennen kuolemaansa. Vilho Muttonen kuoli 17.5.1995.

Einari Rädyn nimi mainitaan ensimmäisen kerran 1955. Parin seuraavan vuoden aikana

hänen nimensä vilahtelee kassakirjassa 6 – 7 kertaa vuodessa, mutta aloittaessaan tehtävänsä piirisihteerinä Satakunnassa hän vieraili Silkussa enää vain kerran vuodessa.

Vilho Muttosen jälkeen piirisihteeriksi tuli Tapio Väyrynen ja vuosien 1976 - 1984 aikana hän osallistui osaston juhliin Silkussa.

Joitakin kertoja Silkussa kävi puhumassa myös Jouko Puhakka.

Tapio Väyrysen muutettua Savonlinnaan piirisihteeriksi tuli Jukka Näkki Vehkalahdelta. Jukka Näkki osallistui Silkun juhliin ensimmäisen kerran vuonna 1982.

Tehkäämme työtä silloin kun päivä on, tulee yö jolloin ei kukaan voi tehdä työtä.

Tämä Raamatun Joh. 9:4 jakeeseen pohjautuva lause toistuu usein vuosikertomuksissa ja se on ollut eräänlaisena toiminta-ajatuksena Silkun osaston toiminnassa.

Ensimmäisten 22 vuoden ajan Silkun osaston toimintapiiriin kuuluivat myös Ilomantsin puolelta Kakonhon ja Kivilammin alueen ihmiset.

Vuonna 1935 sinne perustettiin oma osasto, Kakonaho-Kivilammin osasto, joka on edelleenkin toiminnassa. Monet sekä Silkun, että Kakonaho-Kivilammin osaston piiriin kuuluvista tulevat Silkussa vuosittain ensimmäisenä sunnuntaina pidettäviin kesälähetysjuhlisiin.

Silkun osaston nimi on lyhennetty vuonna 1962 Silkun paikallisosastoksi.

Vuosien 1948-1963 ajanjaksolta ei ole tallella pöytäkirjoja.

"Toimintamme on ollut sängen heikkoa, mutta Herra on heikoissa väkevä ja näin ollen olemme saaneet Jumalan armosta kokoontua viettämään hartaushetkiä tämän kuluvaan vuoteen aikana 50 kertaa.

Kesäjuhlia on Nuorisoliiton toimesta vietetty kolme juhlaa. Yksi juhla on pantu toimeen Karkun työntekijäin kursseille. Etustajaksi aikovalle Matka avustukseksi varain keräämistä varten ja niin myös yksi Elojuhla Nuorisoliiton hyväksi.

Jumalan armosta se on ollut mikä se on ollut. Mutta olemme kuitenkin vakuutetut siitä, että työmme ei ole turha Herrassa.

(Allekirjoitus) A. Liimatta"

Tässä on eräänä esimerkkinä Silkun osaston vuoden 1925 vuosikertomus. Toimintaa luonnehtii vaatimattomuus, vaikka tämän päivän mittapuun mukaan toimintaa voisi luonnehtia vilkkaaksi. Tämä sama vaatimattomuus ilmenee muistakin osaston vuosikertomuksista.

Kuvan omistaa Sylvi Muttonen

Tässä kuvassa Vilho Muttonen Toivo Tahvanaisen ja Johannes Simosen kanssa.

Edessä vasemmalla osaston pitkäaikainen jäsen Juho Sivonen vierellään jo silloin eläkkeellä oleva piirisihteeri Vilho Muttonen. Takana tämän päivän vastuunkantaja Kauko Liimatta sekä juhlassa puhunut Jouko Puhakka.

Osaston kokouksia on pidetty 1924-1948 pöytäkirjojen mukaan mm. Tapanisen Pekka Oksmannilla, Havukkavaaran (Ilomantsin puolella) Paaavo Hakkaraisella, Rukavaaran Heikki Laakkosella, Matti Turpeisella, Heikki Kontturilla, Otto Nousiaisella, sekä myöhemmässä vaiheessa useimmin Silkunvaaran Antti Liimattalla.

Osaston puheenjohtajina mainitaan ensimmäisinä vuosikymmeninä mm. Pekka Oksman, Aukusti Eskelinen ja Antti Liimatta.

Kuvan omistaa Siiri Loukkola

Einari ja Aira Anneli Rätty lähdössä sateisena syksyn päivänä Enon Sarvingista seuraavaan seurapaikkaan. Matkaa linja-autolle ei ole kuin kilometri, mutta laukut ovat suuria ja painavia. Aira Annelin kädessä on toinen Einarin laukuista. Irja Kukkonen on tullut saattamaan.

Ilmeisesti osaston pitkäaikaisin puheenjohtaja on ollut Aukusti Eskelinen ja pitkäaikaisin kirjuri/ rahastonhoitaja Antti Liimatta.

Silkussa pidettiin siis ahkerasti rukous- ja raamattuhetkiä sekä työseuroja. Asiakirjoista on todettavissa, miten vuodesta toiseen oli pidetty mahdollisuuksien mukaan kerran viikossa hartaustilaisuuksia.

Mutta näiden lisäksi osaston ompeluseuralla oli omat kokoontumiset ja kaiken lisäksi järjestettiin myös suurempia juhlia, joita olivat; talvipäivät, kesäjuhla, elokuuhla, joulujuhla sekä vielä erikseen raamattupäivät. Näihin juhliin tuli ja pyydyttiinkin (anottiin) puhujia tulemaan muualta.

Hengellisen toiminnan, evankeliumin julistamisen lisäksi paikallistoiminnalla oli myös valtuutuksellinen tehtävä.

Juhat virittivät ihmisissä vilkkaan keskustelun evankeliumista ja uskonelämän aiheista. Keskustelua käytiin matkalla juhlapaikalle mennessä sekä etenkin sieltä palatessa.

Kun monet puhujat tulivat toiselta puolelta maata julistamaan Sanaa paikkakunnalle niin majapaikoissaan isäntäväen kanssa käydyissä keskusteluissa kosketeltiin myös maallisempiäkin aiheita. Sillä tavoin he ikäänkuin tuliaisina toivat *rintamailta* hyviä neuvoja ja ehdotuksia myöskin kodin jokapäiväisiin toimiin ja jopa maatalouteenkin. Onhan muistettava, että puhujat olivat oto-saarnaajia ja heillä oli jokin siviiliammatti toimeentuloa varten.

Osaston toiminnan ensimmäisinä vuosikymmeninä ihmisillä oli aikaa ja kovasti halua tulla kauempaakin sanankuuloon. Mainitaan seuroja pidetyn lauantaitsinkin.

Kulkumatkan pituudella eikä huonoilla teillä ollut merkitystä.

Saarnamiehet kuljettivat talosta taloon kulkiessaan raskaita kirjalaukkuja milloin pelkästään käsissä kuljettaen tai sitten polkupyörän kanssa liikkuen.

Joskus jollakin saarnaajalla saattoi olla kulkuvälineenä moottoripyöräkin, mutta liikkuminen sillä mm. Silkun ja Kivilammen välillä olevilla pitkospuilla oli melko hankalaa.

Luonnollisesti taloista useinkin tultiin saarnamiestä vastaan hevosella, heitä haettiin jopa Kaltimon asemalta saakka, samoin kuin seurojen jälkeen saatettiin seuraavaan seurataloon.

Monet nuoret saivat mahdollisuuden tutustua ensimmäisen kerran kirjallisuuteen ollessaan mukana yhdistyksen toiminnassa.

On kerrottu miten esim. lähetysaarnaajien kirjoittamat matkakirjat innoittivat lukijoita niin, että joillekin tuli tästä omakohtainen halu lähteä mukaan lähetystoimintaan.

Nuorisoliiton lainaston perustamisesta on maininta 13.3.1934. Silloin lainastonhoitajaksi valittiin Antti Liimatta.

Kirjoja päätettiin antaa lainaksi kahdeksi viikoksi kerrallaan. Pittem-mäksikin aikaa kirjoja sai lainata, jos maksoi kirjasta vuokraa 25 penniä viikkoa kohti

Kassakirjassa on mainintoja kirjoista, joita oli ainakin *Evankeliumi nuorille*, *Välikoituja kertomuksia I ja II*, *Petollinen perintö*, *Matkaevästä*, *Koko velka anteeksi*, *Evankeliumi jumalattomille*, jotka ostettiin lainastoon em. päivämäärällä. Kirjoja oli hankittu yksitellen jo aikaisemminkin, mutta tuolloin niitä hankittiin useampia kerralla.

Vuonna 1929 päätettiin perustaa ompeluseura, jonka myyntituotteilla kerättiin Japannilähetyskeskelle rahaa. Pöytäkirjojen mukaan se toimi vuoteen 1933 asti yhteistyössä "totistajainseuran" kanssa.

Tuosta todistajainseurasta ei ole osaston asiakirjoissa tarkempaa tietoa, kuin että se tuki Lapin ja Petsamon alueen kristillistä toimintaa.

Vuonna 1933 Silkun paikallisosasto päätti keskustella ompeluseuran tarpeellisuudesta seurauksella, että ompeluseura otettiin täydellisesti osaston omaksi toimintayksiköksi ja erotti "totistajainseuran".

Kuva omistaa Sylvi Muttonen

Vilho Muttonen ja Tapio Väyrynen

Kuusikymmentäluvulle tultaessa Silkun osaston toiminnassa oli mukana jo kolmas sukupolvi. Toiminta oli vielä silloin vilkasta. Ennen kaikkea kulkemismahdollisuuksien parantua toiminnan alue laajeni.

Silkun Kylällä järjestettiin askartelu- ja ompelukursseja. Osallistuttiin myös kirkkokuoron toimintaan. Tehtiin yhdessä retkiä ja joitakin kertoja käytiin laulumatkalla mm. Seinäjoella.

Mutta sitten maata alkoi koetella suuri maalamuutto. Kylät tyhjenivät. Suuriin ikäluokkiin kuuluvat ihmiset joutuivat lähtemään etsimään töitä liikepaikoilta tai hakeutumaan muualla Suomessa oleville opiskelupaikkakunnille.

Tämä murrosaika vaikutti hyvin merkittävästi myös Silkun osaston toimintaan.

Mutta vaikka toiminta hiljeni, niin osastoa ei kuitenkaan ole vielä kukaan lakkautettu. Tosin viimeinen kokous pidettiin vuonna 1995. Viimeisimpänä puheenjohtajana osastossa on toiminut Anna Turunen.

Tänä päivänä Silkun paikallisosasto on toiminut suurimmalta osalta siten, että Kauko ja Mirjam Liimatta ovat järjestäneet Silkkun vuosittain elokuun ensimmäisenä sunnuntaina lähetyksessäjuhlan ja tämän lisäksi Enon kirkonkylässä on eri paikoissa pidetty muutaman kerran vuodessa seuratilaisuus.

Joensuussa järjestettäviin evankeliumiyhdistyksen tilaisuuksiin osallistutaan edelleenkin. Lähtijöitä on ollut joka vuosi myös valtakunnallisille evankeliumijuhlille.

Vuosien varrella on käyty mm. Turussa, Vihdissä, Kaustisilla ja kerran jopa Ruotsissakin lähinnä seurakunnallisesti järjestettyjen yhteiskuljetusten puitteissa. Näiden matkojen monivuotisena linja-autonkuljettajana on ollut silkkulaislähtöinen Juhani Nuutinen.

Kuvan omistaa Siiri Loukkola

Ompelukurssilaisia Silkussa Mirjam ja Kauko Liimattalla v.1965.

Kuvan omistaa Eeva Immonen

Vahdinvaihdon aikaan. Tässä kuvassa piirisihteerit Tapio Väyrynen ja Jukka Näkki Kivilammilla Selkienahossa Tauno Kuivalaisessa pidetyissä seuroissa vähää ennen kuin Tapio Väyrynen muutti Savonlinnaan. Siellä hän ei ehtinyt olemaan kovinkaan kauan kun menehtyi sairaskohtaukseen.

Siiri Loukkola, Mirjam Liimatta ja Kauko Liimatta, mahdollisesti Vihdin evankeliumijuhlilla.

Kuvan omistaa Anna Turunen

Kuvaaja Pekka Laine

Kesäseurojen väkeä Liimattalassa 1927. Mukanaolijat vasemmalta Hilda Laakkonen, Anna Oksman sylissään poika Viljo, Antti Liimatta edessään pojanpojat Kaino ja Viljo, takana seisoo Antti Liimatta (nuorempi), Edit Liimatta sylissään tyttö Siiri, Mikko Penttinen, oikealla seisomassa Helmi Nousiainen, Lyydia Korpelainen sylissään tyttö Hilja, Aino Niemeläinen ja Kaisa Ryhänen, pöydän ääressä vasemmalta, Kaisa Liimatta (Vaaranpää), tuntemattomaksi jäänyt puhuja, välissä takana Heikki Laakkonen, edessä Yrjö Kärki, takanaan Pekka Vänskä, Kaisa Liimatta, edessä Aukusti Eskelinen, taaempaan Heikki Laakkonen, Heikki Sivonen, Maria Sivonen ja edessä Vappu Eskelinen, Martta Eskelinen sekä Aili Liimatta

Kuvan omistaa Anna Turunen

Tässä yhteiskuvassa ovat Säämingissä vuonna 1945 pidetyn Suomen Evankeliumiyhdistyksen järjestämän kaksiviikkoisen työntekijäkurssin osanottajat. Anna Liimatta nyky Turunen oli Silkun osaston lähettämänä osanottajana. Hän on kuvassa etummaisessa rivissä toinen vasemmalta. Hänen vieressään on Toivo Salminen ja ylempänä Lauri Mustajoki sekä myös Silkun juhlissakin vierailleet puhujat Veikko Piirainen ja Lauri Saalasti. Pohjois-Karjalan piirin tuleva piirisihteeri Vilho Muttonen on toisessa rivissä äärimmäinen oikealta.

Yhteinen

*Mikä meidät nyt jälleen yhteen toi,
eri puolilta Suomea koota voi?
Mikä lämpöä antaa tapaamiseen,
sylin avoimen siihen sulkeakseen?
Ilon pilkettä jokaiseen katseeseen?
– Se on päivämme aihe yhteinen.*

*Mikä kielen kannat kirjoittaa,
lukot muistojen lokeroista aukki saa?
Mikä sillat luo vuosiin entisiin,
niiden lintujen lauluun,
kesiin lämpöisiin?
Tuo hohdetta päiviin myös pilvisiin?
– Se on lapsuusaika yhteinen!*

*Eri aikoina saavuimme maailmaan.
Talven kylmään tai kevääseen lupaavaan.
Oli toisilla vastassa kesän syli.
Taivas kirkkaana kaareutui jokaisen yli,
Taivas Luojamme Kaikkivaltiaan.
– Oli syntymäkotimme yhteinen.*

*Jos puutteita pajossa ollut lie
ja lapsella kivinen mutkainen tie.
Niukka ruoka se kummasti riitti niin,
pöydän ääressä leipä kun siunattiin.
Illoin Jumalaa kaikesta kiitettiin.
– Kodin perintö tämä on yhteinen.*

*Oli vanhin jo lentänyt pesästä,
kun nuorin uinui vielä kehossa.
Tuli veljille tutuksi sotainen tanner,
leposijaksi jäi Viljolle vieras manner.
Suru hopeoi hiukset isän ja äidin.
– Oli pelko ja tuska yhteinen.*

*Harvoin elämä köyhälle lepoa antoi,
kivenkolot vain kapean leivän kantoi.
Voimat isältä murtui, sairaus tutuksi tuli,
kaupan kytent pelko itkuksi suli.
Kotipihalta lähti suruinen hautajaissaatto.
– Oli itku ja kaipaus yhteinen.*

*Kesän aurinko hehkutti säteillään,
kun asteltiin taas puiston hämärään.
Isän viereen nyt äiti laskettiin.
Sinne hän oli jo kaivannut niin.
Kera kyynelten kukkaset kummulle jäivät.
– Oli kiitos ja kaipaus yhteinen.*

*Eri suuntiin venhomme kulkenut on,
läpi tyvenen, myrskyn ja karikon.
Kun aurinko sammui kesken päivän.
katse tähysi, näki valon häivän.
Ei sammunut taivaalta toivon tähti.
– Moni kokemus ja lohtu on yhteinen.*

*Nyt hiljennyt askel ikkunaan siirtyy,
elon kirjava kangas kun eteemme piirtyy.
Vuodet karttuneet monet,
päässä harmenneet hapsat.
Erot tutuiksi tulleet,
pesän jättäneet lapset.
Vudet polvet nyt laulavat kehtolaulun,
Hiljaa venhomme lipuu kohti rantaa,
jos soutaa et jaksaa,
anna Vahvemman kantaa.
Päivä päiväältä lyhenee elomme mitta.
– Onko matkamme päämäärä myös yhteinen?*

*Anneli Rätty Liimatan sukujuhlissa Luvialla
5.6.1993*

Kuvasatoa Silkun osaston 80-vuotisjuhlasta vuodelta 1993

Puhujina kesäjuhlassa olivat Väinö Uusitalo, Vilho Muttonen, Einari Räty ja Jouko Puhakka.

Reijo Arkkila,
Evankeliumiyhdistyksen toiminnanjohtaja 1981-1991, lähetysteologi

“Evankeliumi on Jumalan voima itsekullekin uskovalle pelastukseksi.” Room.1:16.

Evankelisessa herätysliikkeessä on 1860-luvulta lähtien toiminut maallikkosaarnaajia, joiden työn kautta liike on tavoittanut uusia paikkakuntia.

Kun Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys perustettiin vuonna 1873, muodostivat sen toiminnassa alusta saakka keskeisen osan kiertävät saarnaajat, joita yhdistys valtuutti palvelukseensa.

1920-luvulle saakka näistä saarnaajista käytettiin nimeä kolportöörit. Tämä ranskankielestä ruotsin kautta käyttöömmä tullut sana tarkoittaa kuljeskelevaa kirjojen ja lehtien kaupustelijaa, usein samalla myös jonkin aatteen levittäjää.

Saarnaajien määrä oli alussa pieni, mutta se alkoi 1900-luvulla nousta nopeasti. Vuonna 1900 saarnaajia oli 34, 1921 jo 100 ja 1936 170. Sotien jälkeen ylittyi 200 saarnaajan määrä ja nykyisin Evankeliumiyhdistyksellä on n. 250 valtuutettua saarnaajaa eri puolilla Suomea.

Tämä suuri joukko on ns. oman toimensa ohella saarnaavia, eli oto-saarnaajia. He saavat toimeentulonsa muusta työstä ja saarnaavat vapaa-aikoinaan.

Evankeliumiyhdistyksen nuorisoliitto järjestäytyi vuonna 1906. Kun nuorisoliitot alkoivat 1920-luvulla muodostaa maakuntapiirejä, näihin piireihin kiinnitettiin päätoimisia työntekijöitä. Näin sai alkunsa piirisihteerien joukko, jolla on ollut vuosien myötä keskeinen asema Evankeliumiyhdistyksen toiminnassa.

1960-luvun alussa nuorisoliitto-nimikkeestä luovuttiin ja paikallisosastoista tuli Evankeliumiyhdistyksen osastoja. Pohjois-Karjala sai ensimmäisen piirisihteerinsä vuonna 1929,

jolloin Värtsilässä syntynyt Otto Muhonen kutsuttiin tähän tehtävään.

Pohjois-Karjalan ensimmäinen oma kolportööri oli vuonna 1900 saarnaajavaltakirjan saanut opettaja Frans Vihtori Terä Joensuusta.

1900-luvun alun merkittävä saarnaaja Pohjois-Karjalassa oli Oskari Ahola, joka vaikutti opettajana Pielisjärven Viekiärvellä. Ahola tuli tunnetuksi keskeisenä toimihenkilönä Evankelisten opettajien liitossa.

Otto Muhosen jälkeen ovat Pohjois-Karjalan piirisihteerinä toimineet Lauri Vappula ja Martti Tenkanen. Lauri Vappula muistelee kirjassa *Näkymme mekin näimme* elävästi matkojaan eri puolilla laajaa piiriä.

”Kuinkahan monta tuhatta kilometriä tein kään taivalta ja kuinka monta pyöränkumia kulutin noilla matkoilla loppuun Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa.”

Sotien jälkeen pitkän päivätyön Pohjois-Karjalassa ovat tehneet Vilho Muttonen ja Pekka Lehikoinen

Lyhyempiä aikoja ovat palvelleet Aukusti Eskelinen, Toivo Tahvanainen, Sakari Pennanen ja Tapio Väyrynen. Myös Einari Rätty ehti olla lyhyen ajan 1950-luvulla Pohjois-Karjalan piirisihteerinä ennen siirtymistään Satakuntaan. Nykyisin Evankeliumiyhdistyksen Pohjois-Karjalan piirihohtajana toimii Jukka Näkki.

Näiden päätoimisten työntekijöiden rinnalla on myös tässä osassa Suomea vaikuttanut joukko oto-saarnaajia.

Evankeliumiyhdistyksen vuosikertomuksesta 1937 mainitaan Otto Lukkarinen Nurmeksesta, August Piirainen Kuhmosta ja Kalle Tiainen Kiteeltä. Kalle Tiainen toimi ensin Kuhmon kanttorina ja sitten siirtyi Kiteen kanttoriksi.

Kalle Tiaista monet muistavat nuorten sytyttäjänä ja opistotyön pioneerina, jonka vaikutus ulottui laajasti eri puolille Karjalaa.

Sotien jälkeen Pohjois-Karjalan saarnaajia ovat olleet esim. Onni Hassinen Enosta, Tauno Hassinen Joensuusta, Edvard Lukkarinen Nurmeksesta, Heikki Määttä ja Eero Piirainen

Kuhmosta, Reino Heikkinen Juuasta ja Onni Lehikoinen Joensuusta.

Yleensä Evankeliumiyhdistyksen saarnaajakirjan saaminen on edellyttänyt lyhyen saarnaajakurssin käymistä.

1980-luvulta lähtien on saarnaajakursseja pyritty järjestämään vuosittain. Samalla ovat varsinaiset saarnaajakurssit muuntuneet otoyöntekijäkursseiksi. Näin myös naiset on kutsuttu mukaan oto-koulutukseen.

Vuoden 2001 vuosikertomus välittää tiedon, että Itä-Suomen piirissä on 11 oto-työntekijää, heistä naisia on kuusi.

Evankeliumiyhdistyksen oto-työssä eletään nykyisin virkeää uuden nousun aikaa. Myös nuoria naisia ja miehiä lähtee mukaan koulutukseen ja sitä kautta vapaaehtoiseen työhön. Tämä on yksi herätysliikkeen elinehtoja.

Kiitollisena saamme tänään muistaa näitä hengellisen liikkeemme saarnaajia ja oto-työntekijöitä. Uskollisesti he ovat olleet liikkeellä evankeliumia kuuluttamassa. He ovat viestittäneet sanomaa Kristuksen täytetystä työstä ja kasteen ihanasta lahjasta.

Varmaan moneen heistä sopii luonnehdinta, jonka olen esittänyt rakkaan veljen Pekka Lehikaisen julistuksesta hänen muistokirjoituksessaan Kotimatalla-kalenterissa:

”Yhä uudelleen saimme kuulla rakkaan ja sydämellisen kehotuksen: Katsokaa Jeesusta Kristusta! Muistakaa, mitä hän on tehnyt puolestamme. Hän, Jeesus Kristus, Jumalan ainokainen poika otti kantaakseen syntimme, kaikkien ihmisten kaikki synnit. Hän vei ne har-teillaan ristinpuulle. Jeesus Kristus sovitti maailman synnit verellään ja nyt Raamattu todistaa: Meillä on luja luottamus siihen, että meillä Jeesuksen veren kautta on pääsy kaikkeen pyhimpään”

Kirjallisuusviitteitä:

Lauri Koskeniemi: *Sanansaattajia*, 1964

Näkymme mekin näimme. *Evankelisen liikkeen kenttämiehet muistelevat*, 1970.

Kotimatalla-vuosikirjat ja Evankeliumiyhdistyksen vuosikertomukset.

Teuvo Liimatta

Isäni Antti Liimatan käyttämiä kirjoja

Löytyy lähde hyvä Selkeä ja syvä

*"Joka aamu on Armo uus,
miksi huolta siis kantaa,
varjot väistyy ja vajavuus,
Jeesus voimansa antaa."*

Näin alkoi päivämme lapsuuden kodissani, missä isäni ja äitini ohjailivat meitä Taivaan tielle.

Virren lisäksi isäni luki rukouksen *Johannes Bäckin Muukalaisen kotielämä* -kirjasta ja yhteen ääneen luettiin lisäksi omat rukoukset.

Meillä laulettiin paljon ja usein *Siionin kannelta*. Löytyy lähde hyvä, selkeä ja syvä, *Vain sun veres Jeesus on turvana mulla, Ristis luokse Jeesus sun, suo mun jäädä aina* ja monet muut laulut näitten lisäksi olivat isälleni ja äidilleni kovasti rakkaita.

Isäni, joka oli maallikkosaarnaaja, luki paljon hartauskirjallisuutta. Sen hän teki ääneen, jotta toisetkin saivat kuulla. Hänen ahkerimmin lukemiaan kirjoja olivat *Martti Lutherin Kirkkopostilla* ja *Terveellinen oppi*, *Hedbergin Elämän sanoja*.

Osaston lainastossa oli Stefan Prätöriuksen Uskovaisten hengellinen elämä, *Martti Savolaisen Hyvä sanoma* ja *Hedbergin Uskonoppi* autuuteen, jotka hän luonnollisesti luki. Tie-

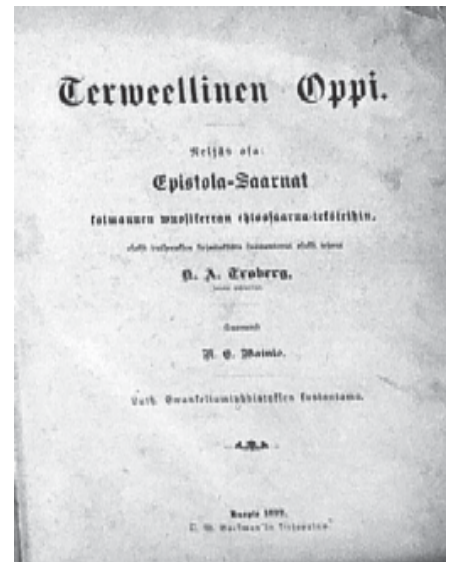
dän hänen lukeneen myös *Roseniuksen* sekä monia muidenkin kirjoittamia ja SLEY:n kustantamia kirjoja. Tietenkin *Raamattu* oli hänelle kaikkein tärkein kirja.

Isäni oli saanut rippikoulussa ollessaan erään toisen pojan kanssa Raamatun, koska he olivat olleet parhaita oppilaita.

Isäni oli lukenut Raamatun kannesta kanteen jo hyvin nuorena. En tiedä tapahtuiko se ennen rippikoulua vai sen jälkeen. Hän oli hyvin perillä Raamatusta ja opetti myös meitä lapsia, ei väkisin vaan lempeästi. Aina kun jotakin alettiin tekemään, niin se työ aina ensin siunattiin ja sen jälkeen vasta tehtiin.

Sunnuntait pyhitettiin Jumalalle, silloin ei tehty muuta kuin pakolliset työt niin kuin karjanhoito- ja kotitaloustyöt.

Koska matka kirkkoon oli pitkä, isäni luki *Martti Lutherin Kirkkopostillasta* kullekin sunnuntaille tarkoitetun saarnan. Yleensä se kesti yli tunnin kaikkine asiaan kuuluvine virsineen ja rukouksineen.

Kuvaaja Tapio Seppälä

Myöskin SLEY:n piirisihteerit kävivät pitämässä seuroja meillä ja naapureissa ja niissä tilaisuuksissa oli isäni myös puhumassa.

Isäni kuollessa olin 6-vuotias ja näin ollen minulla ei ole tarkkoja mielikuvia kaikista isäni toimista saarnaajana. Sen kuitenkin muistan, miten lempeästi ja hyvin hän ohjasi meitä kulkemaan Taivaan tietä.

Nyt minä itse ja sisareni Anneli Rätty olemme SLEY:n oto-saarnaajia ja näin me jatkamme isäni ja äitini viitoittamaa tietä. Sitä onkin hyvä kulkea, kun pitää sen mielessä mitä meille on opetettu. *"Vain sun veres Jeesus on turvana mulla ja kurjana siihen nyt turvaudun, On ainoa linna se armahdetulla ja varmasti suojaaa se ahdistetun."*

*Löytyy lähde hyvä, Selkeä ja syvä,
Lähde autuuden Avoim, salainen.*

*Pese itses siinä, Puhtaaks tulet sinä,
Jeesuksen se on Veri verraton.*

*Niinkuin ryövärille, Niin se syntisille
Rauhan rintaan tuo, Taivaan lahjaks suo.*

*Elon lähde kallis, Virvoittamaan altis
Olet kaikkia Janoovaisia.*

*Sairaan tuskat haihtuu,
Riemuun murhe vaihtuu,
Kunnes Karitsan, Häiss' on morsian.*

Vanha Siionin Kannel 185

Lutherin Kirkkopostilla

Ajasta aikaan Polvesta polveen 45

Anneli Kärnä

Silkun osaston ompeluseuran toiminnasta

Ompeluseuroja aloitettiin pitämään Silkun osaston perustamisen jälkeen varojen kartuttamiseksi SLEY:n lähetystyön tukemiseksi.

Ompeluseura perustettiin 28. päivänä heinäkuuta 1929, mutta se oli toiminut ennakolta jo huhtikuulta alkaen.

Silkun osaston pöytäkirjojen mukaan ompeluseura toimi vuoteen 1933 asti yhteistyössä *totistajain-seuran* kanssa, jolloin tuo seura erotettiin ja ompeluseura otettiin täydellisesti nuorisoliiton omaksi toimintayksiköksi.

Kuvaaja Pekka Laine

Havukan Kaisa eli Kaisa Liimatta

Ompeluseuroja pidettiin kiertoperiaatteella. Mutta useimmin niitä pidettiin Silkussa Liimatassa ja Majoilassa sekä Ilomantsin puolella Immolassa, Havukassa, Korpelassa sekä Kivilammin Kärnälässä ja jopa Tokrajärvellä saakka.

Kun Kakonahoon vuonna 1935 perustettiin oma nuorisoliiton osasto, ompeluseurat ja kaantuivat.

Havukan Kaisa Liimatta kiersi kummankin osaston ompeluseurojen vetäjänä vuoteen 1944, eli kuolemaansa saakka. Silkun osastossa hänellä oli avustajana Siiri Loukkola ent. Liimatta, joka ohjasi ompeluseuraa kahteenkin otteeseen.

Toisen kerran Siiri Loukkola veti ompeluseuraa, kun omat lapset olivat jo isompia. Myös Irja Kukkonen ent. Liimatta oli mukana vetämässä ompeluseurailtoja.

Ompeluseurat kokoontuivat vilkkaimpina aikoina 1-2 viikon välein. Kokoontumiset olivat illalla karjatöiden jälkeen jatkuen useita tunteja illassaan.

Ompeluseurat olivat myös nuorten kohtaamispaikkoja. Monesti pojat ostivat tytöille pul-lakahvit. Tarjoilu sisälsi kahvia, sokeria ja pitkopullaa.

Ompeluseuralaisia tuli taloon yleensä toistakymmentä kerrallaan, lapsia, nuoria, naisia ja miehiäkin. Ennen sotia ompeluseuran tapaukset olivat vilkkaampaa, silloin mukana oli miehiäkin.

Sotien aikana ompeluseuroja ei pidetty. Kun rauhan tultua ompeluseurojen pitäminen aloitettiin uudestaan, miehet eivät tulleet enää toimintaan mukaan. Viimeiset ompeluseuran kokoontumiset olivat 1960-luvulla.

Kuvaaja Anneli Kärnä

Tällaisia kintaita ompeluseuroissa neulottiin. Nämä kintaat ovat Anneli Kärnän itsensä tekemät kintaat.

Mitä ompeluseuroissa tehtiin

Miehet tekivät erilaisia pieniä puutöitä. Esimerkiksi hiertimiä, pannunalusia, kalojen ja leipien leikkuulautoja ym. pieniä taloudessa tarvittavia käyttöesineitä.

Naiset ompelivat puuvillaisista valkeista ohuista palttinakankaista pöytä-, nenä- ja esiliinoja. Kankaat ja merkkaukslangat ostettiin kaupasta.

Miesten ja naisten nenäliinoissa koristeenä oli reikäompelua. Kuviokohdasta vedettiin lankoja ja puutuvuihin aukkoihin koristeeksi omelttiin värillisillä esim. keltaisella langalla koristekuvio. Naisten nenäliinoihin reikäompelun lisäksi virkattiin kapea pitsikuvio.

Pöytäliinoja valmistettiin siten, että voipaperissa olevia ruusuaiheisia kuvioita kopioitiin kalkkeropaperin avulla liinalle.

Merkittyihin kohtiin merkattiin kuviot erivärisillä merkkaukslangoilla.

Kuvaaja Pekka Laine

Ompeluseuralaisia Havukan Liimatassa v. 1934.

Pöytäliinoja valmistettiin erikokoisia, pieniä sekä suuria. Pöytäliinojen mallit saatiin vaihtamalla malleja naapureiden kanssa.

Lankatarvikkeet saatiin lahjoituksina. Vanhat naiset karstasivat ja kehräsivät lampaan villoista valkeita ja mustia lankoja. Harmaata lankaa saatiin mustaa ja valkeaa villaa yhdistelemällä.

Villalangasta valmistettiin mm. sukkia, lapsia, patalappuja, kaulaliinoja ja myssyjä. Villasukat neulottiin mitaten lapsille, naisille ja miehille sopiviksi.

Villalankaiset käsineet; kintaat ja lapaset, kynsikkäät eli puolisorimikkaat valmistettiin virkkaamalla tai neuloen.

Lämpimät ja kuohkeat lapaset saatiin löysäkierteisestä langasta kinnasneulalla neuloen. Patalaput ja kaulaliinat virkattiin tai neulottiin.

Ompeluseurojen tuotteet myytiin huutokaupalla erilaisten tapahtumien yhteydessä. Tapahtumia olivat ensinnäkin vuoden alussa tammi-kuussa pidetty vuosikokous ja -seurat sekä siten keväisin ja syksyisin raamattupäivät, joiden lisäksi olivat vielä kesä- ja joulujuhlat.

Tiedot on koottu Siiri Loukkolan, Anna Turusen ja Kauko Liimatan haastatteluista.

Tämä "nästyky" on ehkä ainoa säilynyt Silkun osaston ompeluseuroissa tehty käsityö.

*Lähemmäksi, Jeesus sinua,
Lähemmäksi vedä minua,
Armostasi päivä päivästä
Suo mun päästä sua lähemmä.*

*Lähemmäksi, vaikka veisit mun,
Alle ristin, vaivan, taistelun.
Näin mun itsees sido uudestaan,
Päästä irti kahlehistä maan.*

*Lähemmäksi, vaikka kaita tie,
Yönkin synkän kautta minut vie,
Mitä tarvitsen, se tee sä vain,
Lähemmäksi mua taivuttain.*

*Lähemmäksi, Jeesus haavojas!
Ja kun kerran laulan kuorissas,
Sydän uhkuu samaa säveltä,
Aina Jeesustani lähellä.*

Vanha Siionin kannel 308

Seppo Suokunnas,
dosentti, Suomen Luterilaisen
Evankeliumiyhdistyksen toiminnanjohtaja

Osastot evankeliumin palvelijoina

Mitä paikallisosastot ovat merkinneet evangelisen liikkeen toiminnassa

Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen ja koko evangelisen herätysliikkeen työ ja vaikutus olisi oleellisesti pienempi ilman SLEY:n paikallisosastoja. Juuri osastoissa on kansanääni kuulunut, aktiivisuus toteutunut ja siunauksen virrat tulvineet evankeliumin sanasta. SLEY:n vahva asema herätysliike- ja lähetysjärjestöjen joukossa ei perustu keskustuomistoon, vaan kentän laajaan aktiivisuuteen.

SLEY ei ole vain Helsingissä vaan ennen kaikkea maakuntapiireissä ja niiden sadoissa paikallisosastoissa.

Kiitämme Jumalaa kaikista niistä miehistä ja naisista, jotka kohta sadan vuoden aikana ovat rakentaneet hengellistä liikettämme ja sen kautta Kristuksen kirkkoa luomalla edellytyksiä armon sanoman julistamiselle ja lähetysvarojen keräämiselle.

Enon Silkun osasto kaikkine jäsenineen ja ystävineen on ollut yksi sellainen hyvän sanoman levittäjä. Evankelinen liike syntyi 1840-luvulla pastori Fredrik Gabriel Hedbergin tultua johdatetuksi evankeliseen herätykseen ja siitä alkaneen liikehännän johtoon.

Vuonna 1873 perustettiin Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, joka pian alkoi ottaa palvelukseensa kiertäviä saarnaajia ja kirjanmyyjiä eli kolportöörejä.

1880-luvulla alkoi evankeliumi- ja lähetysjuhlien määrä suuresti kasvaa ja samalla evankelisuuden vaikutusalue levitä. 1890-luvulla ilmeni jo halukkuutta paikallisorganisaation luomiseen Evankelis-Luterilaisen Nuorukaisyhdistyksen haaraosastojen muodossa. Samoin ensimmäisiä rukoushuoneita hankittiin jo 1800-luvun puolella.

Varsinainen evangelisen liikkeen alueellinen organisoituminen alkoi vuodesta 1906, jolloin perustettiin SLEY:n Nuorisoliitto, ja sille ryhdyttiin eri puolilla maata jo samana vuonna perustamaan Nuorisoliitto-osastoja.

Jo vuoden 1909 alkuun mennessä osastoja oli toistasataa ja vuonna 1916 250 suomenkielistä ja 41 ruotsinkielistä osastoa. Siis todella räjähtävästi levisi Evankelinen Nuorisoliiton organisoituminen ympäri Suomea. Evankelisella autuuden opilla ja Japaninlähetyksellä oli viennä.

Tähän valtavan kasvun aikaan liikkeesämme osuu myös Enon Silkun Nuorisoliitto-osaston perustaminen 1913. Se lähti rivakasti liikkeelle, sillä jo 3.4.1913 kirjattiin Helsingissä Nuorisoliittovaliokunnassa Enon Silkunsalon osaston vuosikertomus tullee.

Pöytäkirjan pitäjänä ollut Nuorisoliiton sihtööri opettaja Emerik Lyytinen oli saman vuoden heinäkuussa Enossa evankeliumijuhlan puhujana.

Kuva kirjoittajan

Vaikka Silkun osaston tarkkaa perustamisajankohtaa ei liene tiedossa, on syytä viettää 90-vuotisjuhlaa kuluvana vuonna.

Evankeliumiyhdistyksen ja omasta puolestaan toivotan osastolle onnea ja Jumalan siunausta. Samalla toivon, että voimavarat huomioon ottaen osasto edelleenkin toimisi evankeliumin työtä tehden.

Rukoilkaamme Elon Herraa Jeesusta lähetämään lisää vastuunkantajia ja sanan tulen syttymistä.

Mitä nuorisoliitto-osastot – vuodesta 1962 lähtien SLEY:n paikallisosasto - ovat merkinneet SLEY:n toiminnassa?

Tähän löytyy monta vastausta, jotka kaikki osoittavat osastojen tärkeyttä.

Ensiksi osastot ovat olleet alueellisen ja valtakunnallisen kenttätöiminnan kivijalka. Paikallisia juhlia ei olisi voitu vuosittain pitää satoja, jopa toista tuhatta ellei olisi niitä Jumalan sanalle rakentavia ja evankeliumia rakastavia ihmisiä, jotka ovat valmiit ottamaan maallikkopuhujan tai papin tahi lähetystyöntekijän vastaan, järjestämään juhlia, huolehtimaan ilmoittelusta, keräyksistä jne.

SLEY:n työntekijä voi vieraila seurakunnassa tai koululla ym, mutta hän ei pysty järjestämään jatkuvaa viikoittaista tai edes kuukausittaista toimintaa kuin muutamalla paikkakunnalla itse.

Sanansaattaja on ollut SLEY:n pää-
äänenkannattaja jo vuodesta 1875.

Osastot ovat paikallisen toiminnan ydin ja vastuujoukko. Osastojen ja niiden jäsenten myötä SLEY on saanut kasvot siinä seurakunnassa. Ylensä kuuluisankin työntekijän merkitys supistuu pikavierailuksi, mutta osastojen jatkuva työ vaikuttaa koko ajan.

Osasto on evankelisuuden kuva ja merkki paikkakunnallaan.

Saamme kiittää Jumalaa siitä, että vuosikymmenien aikana on tuhansia naisia ja miehiä ollut niin uskollisesti osastojen toiminnassa mukana ja ottaneet sen omaksi vastuukseensa.

Saamme rukoilla, että yhä löytyisi niitä, jotka sanovat: "Tämä on meidän osastomme, me tahdomme näin palvella Kristuksen asiaa ja antaa lahjamme käyttöön".

Lähetystietouden levittäminen on ollut yksi osastojen tehtävä.

Vaikka ei ole oltukaan ulkolähetysten erityistuntijoita, on kuitenkin levitetty yhdistyksen monia lehtiä ja kirjoja, joissa vuodesta toiseen on kerrottu SLEY:n lähetyskentillä tehdystä työstä.

Erilaiset keräyslippaat ja pienesineet ovat tuoneet tuulahduksen kentiltä. Tuttujen lähetyssaarnaajien sekä SLEY:n johtajien ja myöhemmin lähetysjohtajan sekä sihteerien ja lähetystä markkinoivien pappien vierailut ovat tehneet osastojen juhlista leimallisesti lähetysjuhliä.

Osastoissa on ollut lähetyssompeluseurat, lähetyspiirit, lähetysvastaava, jopa lasten lähetyskerhoja.

Yhteydenhoito kirjeitse ja nykyään myös emailien avulla sähköpostilla ulkokentillä oleviin lähetteihin on pitänyt osastoja lähetyskerhoilla.

Yhtä voimakkaana kuin lähetys on SLEY:n osastoissa ollut eri tavoin toteutuva Jumalan sanan opetus. Julistus- ja saarnatilanteet ovat olleet yleisin toimintamuoto.

Sanansaattaja.

Nro. 100
Joulukuusta
Vsk. 1 Rp. 1: 75.

Tulot, nro
1000: 1000: 1000
Rp. 10: 10.

Nro 9. Joulukuusta Joulukuusta. Joulukuusta. 1000: 1000: 1000.

Kustannus 2 p.	Joulukuusta 1000: 1000: 1000. Joulukuusta 1000: 1000: 1000.	Joulukuusta 1000: 1000: 1000.
----------------	--	-------------------------------

Veren kautta vapaa.

*Älä kukaan, kukaan ihminen,
Ja sinä kukaan ihminen,
Ja kukaan ihminen kukaan
Sitten kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.
Älä kukaan ihminen.
Jumalan kukaan.
Kukaan ihminen.*

*Älä olin kukaan ihminen
Kun kukaan ihminen.
Älä kukaan ihminen
Älä kukaan ihminen.
Kun kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.*

*Tol kukaan ihminen
Tol kukaan ihminen,
Tol kukaan ihminen
Ja kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.*

*Ora kukaan ihminen
Ja kukaan ihminen.
Vaa kukaan ihminen
Älä kukaan ihminen.
Kun kukaan ihminen
Ja kukaan ihminen.
Ja kukaan ihminen.
Tol kukaan ihminen.*

Kukaan ihminen

Evankelisessa liikkeessä ei juuri koskaan tyydytä vain toimintatilanteisiin vaan aina halutaan myös tutkia Raamattua ja kuulla evankeliumin sanaa.

Sitten on erikseen ollut raamattupiirejä, kursseja, saarnaviikkoja ja 1980-luvulla Raamattu tutuksi-luentoja.

Lehtien levittäminen ja tunnetuksi tekeminen, osastojen vuosikokouksissa on aina tarkistettu, ketkä ovat alueella SLEY:n lehtien asiamiehiä.

Monenlaista toimintaa on SLEY:n paikallisosastoissa harrastettu.

Vuosittaisissa SLEY:n painetuissa vuosikertomuksissa on tilastoitu, montako ompeluseu-

raa, nuoriso- ja opintokerhoa, varhaisnuorisokerhoa, nuorisotapahtumaa, myyjäistä, raamattupiiriä, laulukuoroa, lausuntakuoroa, pyhäkouluu, lähetyspiiriä, jumalanpalvelusta, päiväjuhlaa tai iltajuhlaa piirin alueen osastoissa toimii.

Kun vielä muistetaan leiritoiminta ja retket, paikallisosastojen havaitaan vuosikymmenien aikana toteuttaneen hyvin monipuolista kansalaistoimintaa ja hengellistä kasvatusta.

Kuvaaja Pekka Laine

Silkun evankeliumijuhla elokuun 6. päivänä 1932 Paavo Hakkaraisen talossa. Saarnaajana näissä juhlissa oli mm. Unto Törrönen.

Ei ole ihme, että joillakin seuduilla maaseudun lähes koko kylä on osallistunut SLEY:n osaston toimintaan ja ollut siinä jäsenenä.

Nykykaaan tullessa on tapahtunut yhteiskunnassamme suuri rakennemuutos ja kylät ovat autioituneet.

Siten ymmärrettävästi myös SLEY:n osastoja on lakkautunut, yhdistynyt ja toiminta vähentynyt. Mutta edelleen on suuri joukko virkeitä osastoja ja menneiden historiasta kiitämme Taivaallista Isää.

Osastojen merkitys näkyy myös evankelisuuden paikallisen tason suhteitten hoitajana. Ehkä osastojen ystävät eivät tule itse sitä ajatelleeksi, mutta SLEY:n johdossa se nähdään ja pidetään tärkeänä.

Pitäjätason tärkein kanava, jota on pidettävä auki, on suhde omaan seurakuntaan. Seurakunnan työntekijät osallistuvat osastojen juhliin ja tiedotus kulkee Sanansaattajan lisäksi useimmiten myös seurakunnan kirkollisilmoitusten kautta.

Seurakunta on tukenut osastoja, saattanut vuokrata niiden rukoushuonetta jne. Osastojen ihmiset ovat evankelisina ja luterilaisina kristittyinä aivan avainasemassa seurakunnan luottamuselimissä.

Tämä on tullut hyvin tärkeäksi esim. talousarviovaroja lähetyksjärjestöille jaettaessa ja nimikkosopimuksia tehtäessä.

Kun seurakuntien luottamuselimet ovat

maassa politisoituneet ja kun maallistuminen on levinnyt eri tahoille, Jumalan sanaan perustavat ja Kristuksen ristintyötä kehuvat *sleyläiset* ovat hengellisesti tärkeitä vaikuttajia seurakunnassa.

Rohkaisen osastojen jäseniä antamaan aikaansa seurakunnan luottamuselimissä ja myös sitä kautta rakentamaan SLEY:n työn mahdollisuuksia.

Tärkeää on myös se, että osastot keskenään pitävät yhteyttä toisiinsa. Muutamissa piireissä on järjestetty maakunnallisia kirkkoiltoja, joihin on autoilla ja busseilla kokoonnuttu maakuntapiiriin kaikista osastoista. Näin on suurempana joukkona innostuttu. *"Yhdessä ollessa ennenkin, voitot suuret saatihin kunniaksi Herran!"*

Edelleen osastot ovat olleet alueella toimivan evankelisen kansanopiston tärkeää taustaväkeä.

Opistoon on menty ja varsinkin aiemmin sieltä palaava ryhtyi paikallisosaston vastuunkantajaksi. Opistossa olevia on joskus tuettu myös taloudellisesti.

Ehkä joku saattaa hämmästyä, kun sanon, että SLEY:n paikallisosastoilla on ollut myös opin valvojan roolia.

Mutta mietittäessä, minkälaista julistusta ja raamattuopetusta osaston juhlissa on tahdottu ja edelleen toivotaan, nousee pian selviä toiveita; ei mitä tahansa puhetta, vaan pyhän

Raamatun mukaista tervettä sanaa.

Poleemisia ja eriseuraa aiheuttavia puhujia eikä tunnustuksesta poikkeavia ole otettu. On etsitty niitä, joilla on hyvä sana Jeesuksesta, jotka ruokkivat lunastusveren evankeliumilla, jotka rohkaisevat ja kehottavat katsomaan Kristukseen.

Yleensä osastojen puheenjohtajiksi onkin valikoitunut niitä miehiä ja naisia, joilla itsellään on tarkka lampaan korva ja joille omakohtaisesti Kristuksen sovintoveren evankeliumi on elävä ja kallis.

On ollut hienoa, että osastoissa on tällaista luterilaisen opin tietoisuutta. Se ei ole itsetietoisuutta puhumattakaan kaiken tietäväisyydestä. Se on halua seurata luterilaisen perintömme opetusta niin, että evankeliumi säilyy puhtaina keskuudessamme.

Kun Jumalan sanan opetusta ei ole unohdettu; kun julistus on ollut tervettä raamatullista sanaa ja mielessä on pidetty Herran kehoitus rakastamaan kaikkia ihmisiä, osastojen toiminnassa on voinut toteutua myös ihmisten hoitaminen.

Meiltä ihmisiltä jää piiloon se, kuinka monet tuhannet suomalaiset ovatkaan saaneet SLEY:n paikallisosastojen toiminnassa surunsa ja ikävänsä, sielunhätänsä ja pimeytensä hoideksi.

Edellisen sivun kuvan nimikartta; 1.Väino Turpeinen 2.Otto Turpeinen 3.Vieno Turpeinen 4.Aila Kontturi 5.Hilja Pennanen 6.Alli Kontturi 7.Maire Pussinen 8.Maija Pussinen 9.Lempi Laakkonen 10.Irja Pussinen 11.Siiri Liimatta 12.Iida Pussinen 13.Hilja Laakkonen 14.Anna Liimatta 15.Irja Liimatta 16.Veikko Tahvanainen 17.Pekka Toroskainen 18.Viljo Liimatta 19.Matti Turpeinen 20.Antti Liimatta 21.Onni Tolonen 22.Otto Riikonen 23.Anna Riikonen 24.Hilja Korpelainen 25.Riitta Eskelinen 26.Helvi Vartiainen 27.Aukusti Eskelinen 28.Hanna Lappalainen 29.Hämäläisen leski 30.Selma Turpeinen 31.Maria Sivonen 32.Aimo Kontturi 33.Alma Laakkonen 34.Arvo Leppänen 35.ei tunnistettu 36.Kaino Toroskainen 37.Reino Turpeinen 38.Arvo Pirinen 39.Maria Kontturi 40.Lyyti Pirinen 41.Kaisa Liimatta 42.Jussi Liimatta 43.Juho Tolonen 44.Kaisa Liimatta (Havukan) 45.Iida Tolonen 46.Nuutinen 47.Veikko Tolonen 48.Eino Kärki 49.Jussi Tolonen 50.Anna Nousiainen 51.Antti Liimatta 52.Aino Turpeinen 53.Jussi Turpeinen 54.Kaino Liimatta 55.Matti Riikonen 56.Yrjö Tahvanainen 57.Eerik Tolonen 58.Paavo Kontturi 59.Iivari Pirinen 60.Heikki Riikonen 61.Anja Riikonen 62.Vilho Pennanen 63. Antti Pennanen 64.Otto Pirinen 65.Heikki Kukkonen 66.Otto Kukkonen 67.Otto Liimatta 68.Viljo Tolonen 69.Veikko Pirinen 70.Helli Vänskä 71.Eeva Sahlman 72.Hämäläinen 73.Hilja Pirinen 74.Matti Varis 75.Kustaava Laakkonen 76.Heikki Hämäläinen 77.Antti Laakkonen 78.Iida Laakkonen 79.Liisa Nousiainen 80.Nuutinen 81.Anna Riikonen 82.Kaisa Tahvanainen 83.Aili Kärnä 84.Kaisa Voutilainen 85.Anna-Riitta Nousiainen 86.Heikki Laakkonen 87.Liisa Vänskä 88.Erik Immonen 89.Aliina Immonen 90.Aili Liimatta 91.Veikko Kukkonen 92.Hilda Kukkonen 93.Kaisa Kukkonen 94.Jussi Laakkonen 95.Heikki Sivonen 96.Hilja Sivonen 97.Elsa Pirinen 98.Iitu Pirinen 99.saarnaaja Unto Törrönen 100.Kaisa Liimatta 101.Riitta Sivonen 102.Anni Turpeinen 103.Hakkaraisen mummo 104.Paavo Hakkarainen 105.Hilma Hakkarainen 106.Matti Tahvanainen.

On saatu sisaren ja veljen ystävyyttä, on saatu lähimmäisapua, on löydetty kuten nykyään mielellään sanotaan, verkosto ja tukiverkko.

Siinä ovat päällekkäin sosiaalinen, psykologinen ja hengellinen merkitys. Hyvä niin. Tärkeintä on, että osastojen työssä ihminen on tullut autetuksi Jumalan sanalla, jossa ei ole mitään ehtoja.

Evangelisen liikkeen työssä on saatu pitää esillä vapaata armon sanaa ja koko maailman autuutta. Kristuksen lunastustyö Golgatalla oli täydellinen. Sen varaan ovat saaneet rakentaa elämänsä Enon matit ja maijat.

Lopuksi otan esille rakkaan laulukirjamme Siionin kanteleen suuren merkityksen. Osaston toiminta on merkityksellistä jo pelkästään silloin, kun kokoonnutaan laulamaan Siionin kannelta. Siinä toteutuu lohdutus, ilo, yhteys, hoitaminen ja opetus.

Mutta ennen kaikkea Kanteleen lauluissa soi evankeliumi Jeesuksesta ja syntien anteeksiantamuksen julistus. Siitä laulakaa edelleen osastossa!

Sydämellisesti teitä kaikkia tervehtien ja siunaten!

*Kerran kaunehin, Laulu riemuisin, Soi kuin vetten pauhu aivan.
Sen mä kuulla saa, Pois kun päältä maan
Saavun riemuhun mä taivaan. Karitsan kun edessä mä seisoen
Taivaan kultakanteleita soittelen, Silloin kauneimmin
Laulu riemuisin Soi kuin vetten pauhu aivan.*

*Köyhän sydämen, Toivon hiljaisen Herran luokse liitäessä
Nyt jo uskossa, Nautin autuutta Maisen murheen helteheissä;
Uskon silmä näkemään jo aukaistiin, Mitä Golgatalla mulle
ansaittiin Köyhän sydämen Kiitos hiljainen Isän korvaan kyllä kuuluu.*

*Jeesus rakkahin, Saanko vihdoinkin Myös mä päästä autuuteesi?
Saako tällainen, Heikko, vaivainen. Tulla Jeesus, yhteyteesi?
Saa, kun itse tällaisen sä lunastit, Kalliin veres tähteni kun vuodatit!
Jeesus rakkahin, Saan siis vihdoinkin Täältä päästä autuuteesi.*

*Myrskyt maailman Kerran unhotan Jeesustani katsellessa,
Helmiporttien Maahan riemujen Mulle myöskin auetessa.
Haavoihinsa pyhiin nukuttuani Saan mä voiton kruunun herätessäni.
Myrskyt maailman Kerran unhotan Jeesustani katsellessa.*

Vanha Siionin kannel 535

Kuva kirjoittajan

Liisa Sivonen,
Enon seurakunnan lähetys sihteeri

Enon seurakunnan lähetystyöstä

*"Hän henkensä meillekin
lahjoittaen myös tehtävän
antoi niin vastuullisen..."*

Seurakuntamme lähetystyön juuret ajoittuvat 1860-luvulle, jolloin seurakuntamme itsenäistyi.

Ensimmäiseksi kirkkoherraksi valittiin Juuan pitäjänapulainen herännäishenkinen Nils Gabriel Arppe. Hänen kerrotaan olleen innokas pyhäkoulu- ja lähetysmies. Hänen työnsä täällä sanotaan myös muokanneen maaperää tuleville herätyksille.

Arppen toiminta lähetystyön hyväksi kantoi nopeasti hedelmää. Jo niin varhain kuin 1873 kesäkuussa lähti enolaistytö Emilia (Mimmi) Charlotta Björnholm lähetystyöhön Afrikkaan. Hän matkusti Ambomaalle ensimmäisten Lähetysseuran lähettien kanssa, toimi kentällä opettajana ja avioitui polvijärveläisen Tobias Reijosen kanssa.

Muutamia vuosikymmeniä myöhemmin herätysten tulet paloivat meidänkin vaaroillamme. Ihmisten sydämet avautuivat evankeliumille. Herätys levisi kylittäin, ja suvuittain. Haluttiin kertoa hyvästä Vapahtajasta myös kaukaisissa maissa, Japanissa, Kiinassa ja Afrikassa.

Sanotaankin, että herätys on herätysten lapsi. Herätysten myötä maallikkovastuu lisääntyi. Usein kokoonnuttiin seuroihin kuulemaan ja lukemaan, laulamaan ja rukoilemaan. Pidettiin lähetysmyyjäisiä, kokoonnuttiin ompeleuseuroihin ja tilattiin lähetyslehtiä.

*"Ja Herralta taas kevään saamme,
Hän kasvun suo kylvöllemme..."*

Lähetystyömme kulta-aika sijoittuu 1960-70-luvuille. Tällöin seurakunnassamme oli kappalaisena Esko Jalkanen. Hän oli idearikas, ahkera ja innostava lähetystyöhön koko sydämensä antautuva pappi.

Hänen aikanaan kehiteltiin paljon uusia työmuotoja. Hän sai tuekseen useita seurakuntalaisia, jotka voimiaan, aikaansa ja varojaan säästämättä olivat sitoutuneet työhön.

Järjestettiin arpajaisia, myyjäisiä, piirakka- ja vastatalkoita. Niihin aikoihin perustettiin lähetysrengas ja kutsuttiin usein vierailijoita Suomen Lähetysseurasta.

Lähetyspiirien toiminta vilkastui niin, että minipiirit mukaan lukien niitä oli parhaimmillaan yli 40 laajan seurakuntamme eri puolilla. Myös nimikkolähetettä seurakuntamme otti 1960-luvun lopulla.

Lähetysrakkauden heijastumaa lienee sekin, että seurakuntamme on voinut lähettää useita "omia" tyttäriä työhön "Herran vainioille".

Oli kulunut 100 vuotta Emilia Charlotta Björnholmin lähdöstä Ambomaalle, kun saimme siunata Helka Honkasen työhön samalle kentälle.

Muutamaa vuotta myöhemmin Kerttu Nygren lähti kotikirkon alttarin ääreltä rukousten saattelemana kaukaiseen Etiopiaan.

Huhtikuulla 1971 pidetyssä lähetystoimikunnan kokouksessa valittiin seurakuntaamme lähetys sihteeri. Saman kokouksen pöytäkirjassa puheenjohtajan kerrotaan todenneen: *"Jumalan siunaus on ollut myötä touhuissamme ja tuloja on tullut sen mukaisesti."*

"Hän, Kristus on toivo myös maamme, siis häntä me rukoilemme..."

Edellä kerrottuna vilkkaan toiminnan vuosina luotiin pohja nykyisellekin toiminnalle. Työmuodot eivät ole kovin paljon muuttuneet. Esi rukous on edelleenkin tärkein ja kantavin silta Jumalan ja lähimmäisten välillä.

Tällä kertaa meillä on kaksi nimikkolähetettä Lähetysseuran kautta. Kerttu Nygren edelleen Etiopiassa ja Pesosen perhe Nepalissa. Lisäksi tuemme Piplaseuran työtä heimokansojen keskuudessa Venäjällä.

Täällä kotiseurakunnassa Kauneimmat joululaulut kaikuvat vuosittain lähetystyön hyväksi. Tapahtuma tavoittaa laajemmat piirit kuin mikään muu työmuoto. Kesäiset lähetystapahtumat eri kylillä ovat myös hyväksi havaittu työmuoto.

Näistä Evankeliumiyhdistyksen järjestämä kesäjuhla kokoa eniten väkeä tuonne Silkun paikallisosaston syntysijoille.

Olen muutamina vuosina saanut olla mukana. Pihapiiri tuoksuineen toi mieleen lapsuuden kesät. Jo vuosien takaa tutuksi tullut ystävällinen talonväki toivotti vieraat tervetulleiksi. Vanha puimalato oli koivuvin koristettu juhlahuoneeksi.

Vahvana soi Siionin kanteleen sävelet ja sanan selitys oli koskettavaa.

Ajattelin, miten monenlaisia ihmisiä onkaan kulkenut seuroissa näiden kymmenien vuosien aikana. Mitä voisivatkaan nämä nyt niin hiljaiset tienoot kertoa heistä, heidän iloistaan ja suruistaan, heidän luottamuksestaan ikäikö-jen Jumalaan ja hänen sanaansa, joka ei koskaan katoa.

Markku Vasara,
Enon seurakunnan kirkkoherra

Enon seurakunnan tervehdys

Evankeliumin esillä pitäminen ja julistaminen ovat kristillisen uskon syntyamisen ja säilymisen kannalta ensiarvoisen tärkeitä.

Jos tämä unohtuu, niin sekä ajalliset että iankaikkiset seuraukset ovat vakavia.

Seuuraava tositapahtuma valaisee osaltaan asiaa. Vanhan komennon ja järjestelmän aikana eräs DDR:n koululaisryhmä vieraili Länsi-Saksassa.

Vierailun ohjelmaan kuului myös tutustumiskäynti taidehistoriallisesti huomattavaan kirkkoon.

Opas osoitti kirkon alttarilla olevaa Ristiinnaulitun kuvaa ja kysyi lapsilta, tiesivätkö he, kenestä historian henkilöstä oli kyse.

Lapset vastasivat: "Spartacuksesta". Valankumouksen edelläkävijä, Roomassa tapahtuneen orjakapinan (73 – 74 eKr.) johtajana ristiinnaulittu Spartacus oli ottanut Kristuksen paikan.

Etiopialaisen ristin luovutus Enon kirkon alttarin edessä. Luovuttajana Kerttu Nygren ja vastaanottajina kirkkoherra Markku Vasara ja lähetyssihteeri Liisa Sivonen.

DDR:ssä oli pääsääntöisesti unohdettu kristinuskon iankaikkiset totuudet sekä julistettu ja opetettu kristinuskon vastaista ideologiaa. 1980-luvun lopussa tämä komento ja järjestelmä teki konkurssin; samalla monen ihmisen elämän perusta murentui.

SLEY:n Silkun paikallisosasto on omalta osaltaan tahtonut jo 90 vuoden ajan pitää esillä ja julistaa Kristuksen evankeliumia. Siinä on ollut ja yhä on kestävä elämän perusta niin vaikeina aikoina kuin parempina päivinäkin.

Monen toive ja rukous on se, että myös meidän jälkeen tulevat sukupolvet saisivat perustaa elämänsä samalle Kristus-kalliolle.

Jumalan siunausta osaston toimintaan ja sen jäsenten elämään!

Kuvan omistaa Liisa Sivonen

Martti Miettinen,
Ilo-mantsin seurakunnan kirkkoherra

Ilo-mantsin seurakunnan tervehdys

Yhteyttä ja vastuuta omassakylässä ja yli seurakuntarajojen

Kuva kirjoittajan

Silkunsalo on Enon ja Ilo-mantsin rajamailla. Yhteydet naapurien kesken juontuvat niihin aikoihin, kun seurakuntien rajaa ei vielä ollut. Ja hengen yhteyshän ei rajoitu muutenkaan seurakunnan rajoihin, vaan se etsii tiensä ja polkunsä sellaisten ihmisten luo, joiden kanssa voi jakaa heikkoutensa ja uskonsä tunnot.

Silkunsalollaihmisten kulkemat polut ovat kulkeneet etäämmäksikin, seuroihin, juhliin ja kirkkoon.

Viime vuosisadan alussa perustettiin myös Evankeliumiyhdistyksen paikallisosastoja, ensin Silkkuun ja sitten reilu kaksikymmentä vuotta myöhemmin Kakonahoon.

Enossa palvellessani seurakuntapastorina sain olla mukana Silkun perinteisessä kesäjuhlassa. Ilo-mantsissa taas olen ollut monta kertaa seuroissa Huhmarisvaarassa.

Eikä evankelisen liikkeen ystävien vastuunkanto rajoitu vain omiin seuroihin, vaan se heijastuu ympäristöön, omaan kylään ja seurakuntaan.

Olen kokenut sen hyvänä ilmapiirinä. On mieltä lämmittävää tulla seuroihin Huhmarisvaaran puoleen, kun tietää väkeä tulevan koolle runsaasti.

Ja jos seurakunnan työntekijä tarvitsee kyläkunnan apua johonkin seurakunnan yhteiseen palveluun, hän tietää saavansa myönteisen vastauksen, ja ilman mitään epärointiä.

Jokin salainen siunaus näyttää elävän sielä, missä eletään Jumalan sanan lupauksista. Psalmin kirjoittaja on ilmaissut sen tunnustuksena: *"Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen."*

Sen tunnustuksen varassa on hyvä lukea hiljaista Herran siunausta myös lasten ja lastenlasten ylle.

Kesäjuhla Silkussa. Tämänkin päivän Silkun juhlissa Sanan kuulijoissa on vieraita yli seurakuntarajojen.

Arvo Salomaa,
rovasti, eläkkeellä oleva Ilomantsin rajaseutupastori

Että he kaikki yhtä olisivat

“Ja Hän tuli ja julisti rauhaa teille jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat, sillä hänen kauttansa on meillä molemmilla pääsy yhdessä Hengessä Isän tykö.”

Tämän Efesolaiskirjeen 2:17-22 sanomana on, että pyrittiin olemaan yhdessä, keskinäisessä rakkaudessa.

Minulla oli nuoruuden haaveena päästä itärajalle ja se toteutuikin. Aloitin rajaseutupappina ensin länsirajalla vuonna 1959, mutta pääsin sitten Ilomantsiin aloittaen ensin Kivilahdessa toisena rajaseutupappina. Seurakunnan jättäessä vain yhden rajaseutupapin viran siirryin Naarvaan vuonna 1966. Menin sinne asumaan vasta v.1969.

Vaimo kuoli viisi vuotta sitten. Nyt minä olen ollut eläkkeellä jo kymmenisen vuotta. Asun tällä hetkellä palvelutalo Apilassa.

Evangelinen liike ilmeni siten, että kyläkoukukset olivat runsaslukuisia tilaisuuksia ja lähinnä kirkonkylässä olivat suurimmat juhlat ja niissä oli monta kertaa mukana veljeni Toivo Salomaa pääpuhujana.

Näissä tilaisuuksissa oli ahkerasti mukana Vilho Muttonen ja hänen sisarensa Irja Lehkoinen ja Sylvi Muttonen ja Lahja Rantanen. Heidän isänsähän oli evankelisiin kuuluva Värtsilästä.

Evangeliset olivat kuusikymmentäluvulla vahvasti mukana ja toiminta oli varsin voimallista ja elinvoimaista vai sanoisiko että ihmisillä oli aktiivisuutta evankelisuutta kohtaan ja ne pitivät huolen siitä, että esim. kesäjuhlat järjestyivät. Juhliahän järjestettiin täällä Ilomantsin kirkolla ja Marjovaaran rukoushuoneella ja sekä myös Enossa.

Pienempiä tilaisuuksia muistan pidetyn Kivilammilla Seulavaarassa ja Huhmarisvaarassa. Monissa tilaisuuksissa minäkin olin vuosien aikana mukana. Ehkä lähinnä täällä Ilomantsissa. Mutta olen minä Enossakin ollut, mukana lähinnä Silkussa Liimatan perheen järjestämissä kesäjuhlissa. Sekä joissakin seuroissa Enon kirkonkylässä.

Kakonaho Kivilammin alueen ihmisiä erityisesti Immoset minä muistan oikein hyvin. Siellä on erikoisella tavalla ollut vahvasti havaittavissa rakkaus evankeliumia kohtaan ja halu saada kuulla sitä yhä enemmän ja enemmän.

Se tuli selvästi esille kun minä pappina siellä liikuin ja olin mukana seuroissa. Väkeä seuroissa oli aina kovasti.

Minä huomasin, että ihmiset eivät osanneet enempää aistia, tai selittää tätä evankelisuuttaan.

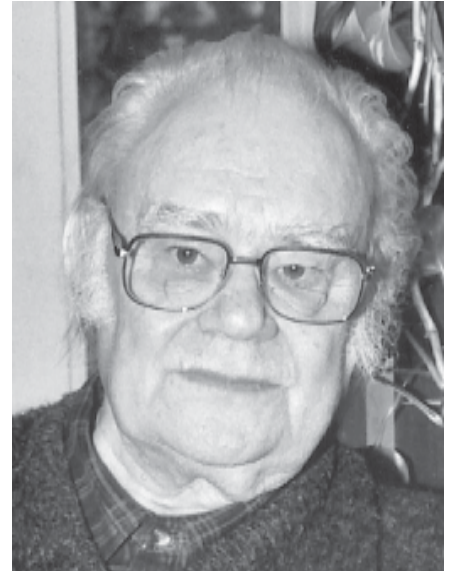
Kun minä kyselin ihmisiltä, miten te kokoonnutte näin sankoin joukoin tänne seuroihin tai kesäjuhliin niin eivät he sitä osanneet kertoa.

Tätä minä olen ajatellut, että miten evankeliumin julistus on tänä päivänä jo monelle niin kaukainen asia.

Nykyään seuraväki on kovasti pienentynyt. Minä kun olen sanonut rajaseututyöstä, että se on sillä lailla hiipunut ja hiipunut ja nyt ei ole enää yhtään, niin vähän samaten se on näiden evankeliumiyhdistyksen osastojen toiminnan kanssa täällä itäisessä Suomessa. Sekin on hiipunut ja hiipunut

Mutta ehkä ne ovat niin vanhoja asioita, ettei nuorisokaan jaksa niistä ollenkaan kiinnostua.

Tilalle on tullut jotakin uutta, sanoisiko ihan, että on tapahtunut maallistumista.

Evangelisen liikkeen asia on kyllä vanha, mutta eihän se sitä estäisi että sitä viriteltäisiin uudelleenkin.

Toivoisin monta kertaa, että Vappu- tai jossakin muussa toritilaisuudessa kuulisi selvemmin hengellistä sanomaa tai laulua.

Ikään kuin kumpujen yöstä nousevat ne äänet jotka kertovat täällä Ilomantsissa syntyneestä palavasieluisesta evankeliumin julistajasta Pietari Kurvisesta.

Kun ajatellaan tätäkin lähetysasiaa, niin Pietari Kurvista pidettiin aikanaan suuressa arvossa lähetyskentälle lähteneenä. Hän oli ensimmäisten Suomen lähetysseuran lähettäminen lähettien joukossa

Niin kuin oli Martti Rautanenkin. Silloin lähetystyö oli tuore asia nimenomaan Amboomaalla Afrikassa.

Nythän lähetys on ihmisten mielissä ihan toinen asia se on ikäänkuin jäänyt taka-alalle. Meilläkin täällä Ilomantsissa on uudet työkentät vallanneet alaa ja ollaan siirrytty paljolti mm. Kansanlähetyksen eli Kylväjän suunnalle.

Pietari Kurvisen evankeliumin julistus oli väkevää ja hän ei pannut kynttiläänsä vakan alle.

Evangeliset uskovat lunastukseen ja ilmeisesti tämä oli jonkinlainen ristiriita Pietari Kurvisen ja Lähetysseuran välillä.

En tietenkään tuntenut Pietari Kurvista sillä onhan hänen kuolinvuosikin jo ennen minun syntymääni. Olin mukana, kun professori Aapeli Saarisalo teki kirjaa tuosta kaukokatseista karjalaisesta, Pietari Kurvisesta.

Pietari Kurvisella kyti sielussa voimakas tarve päästä opintielle ja kovasti tiedonjanoisena Jumalan Sanasta hän lähti lähetyskouluun.

Kuvan omistaa Irja Lehikoinen

Hänestä sanotaan, että hän kävi rippikoulunkin useampaan kertaan. Ilomantsin kirkkoherran luona hän oli käynyt näitä *kertauskursseja* eli voimallisia keskusteluja.

Pietari Kurvisen matkanteko lähetykskoulun kuten siihen aikaan vielä muutenkin, oli hankalaa ja vaikeaa. Köyhistä oloista lähtöisin hän joutui tekemään taivalta Lapinniementä Helsinkiin suurelta osin jalkaisin. Siinä matkallaan hän poikkesi kylissä julistamassa evankeliumia.

Yksi hänelle läheisistä kylistään oli lähellä kotiseutua oleva Luhtapohja, joka siihen aikaan oli Pielisjokea matkaavan jokilaivan satamapaikka.

Silkusta minä en muista korviini sattuneen, että hän olisi käynyt siellä, mutta kyllähän sekin on mahdollista että hän olisi pitänyt seurata myös siellä.

Kerrotaan, että Luhtapohjassa hän jopa työskenteli siellä olevassa myllyssä ja sai sillä tavalla vähän taskurahoja jatkaaksensa matkaa koulupaikkakunnalle.

Hän piti seuroja myllytuvassa, joka oli aivan mainio seuratupana. Myös ympäristössä olevissa taloissa hänen sanotaan pitäneen seuroja. Ehkä hän piti seuroja myös evankeliumiyhdistyksen Silkun osaston toiminnassa mukana olleen Juho Kettusen talossa.

Jos Pietari Kurvinen tuli pois lähetykskentältä ja siirtyi Evankeliumiyhdistyksen palvelukseen niin on muistettava se, että hänellä paloi into julistaa evankeliumia. Hän aloitti merimieslähetyksen ja laivoissa saarnaamisen Turussa.

Martti Tenkasen minä muistan oikein hyvin. Tenkanen asui Marjovaaran rukoushuoneella. Hän teki saarnamatkoja ympäristökuntiin rukoushuoneelta käsin. Hän on myöskin kirjoittanut kirjan Pietari Kurvisesta.

Muistan joskus kun Sanansaattaja-lehti oli pienempi kuin nykyään, enemmän tällainen kirjankokoinen vihkonen niin kerran minä täy-

tin sen lehtinumeron melkein kokonaan kirjoituksillani.

Aikoinaan minulla oli paljon aineistoa, mutta kun meillä oli vuonna 1990 täydellinen tulipalo niin tuho vei kaikki kuvat, kirjoitukseni sekä kirjat, joten minä en voi enää osoittaa mitään kuvista.

Kun sananjulistuksessa kuulee puhetta synnistä ja armosta ja veisuissa on Jumalan ylistystä ollaan vahvojen arvojen äärellä.

Muistan miten vielä kuusikymmentäluvulla täällä oli voimakkaat ja joustavat evankeliumiyhdistyksen piirisihteerit niin sanotut kolpörtöörit, niin kuin Vilho Muttonen, Pekka Lehikoinen ja ennen heitä tuossa edellä mainitsemani Martti Tenkanen, Otto Muhonen, Tauno Hassinen ja Juho Varonen.

Juotuu tässä mieleen, että miten Vilho Muttosen ja Tauno Hassisen kanssa heti alusta lähtien meni niin mukavasti, ikään kuin olisi samaan hiileen puhallettu.

Tauno Hassinen oli sellainen papin pohjatyön tekijä ja oikea käsi, jonka huomasi, kun sai n olla mukana niissä tilaisuuksissa.

Evangelisen liikkeen toiminta oli täällä voimallista ja se oli paljolti Vilho Muttosen ansiota. Vilho veti ja kutsui ihmisiä mukaansa.

Vilhohan toimi Joensuussa myös rukoushuoneen vahtimestarina ja muistan miten hän monta kertaa järjesti minullekin siellä majoipaikan yösijaksi.

Varovaisesti voi semmoisenkin asian todeta, että kyllä ne nuoret lahjakkaat ihmiset, kuten Pietari Kurvinenkin hakeutuivat jo varsin varhain pois näiltä seuduilta. Hänethän haudattiinkin sitten Helsinkiin.

Rajaseutupastori Arvo Salomaa ja piirisihteerit Pekka Lehikoinen ja Vilho Muttonen keskustelussa.

Hänen muistokseen on pystytetty patsas tuonne kirkkopihalle, joka on tärkeä muistutus menneestä.

Kunnioituksena Pietari Kurviselle on sittemmin pidetty vuosien saatossa seuroja Koitereen rannalla.

Koitereen kirkko on tähän asti ollut Siitarin rannassa, mutta viime kesänä se oli Partalan rannassa, joka on parempi paikka ihmisten tulla autoilla.

Ilomantsissa on kovasti innostunut suunnittelemaan reittiä lähtien kirkolta joka kulkisi Parpeinvaaran, Hattuvaaraan, Virmajärven, Naarvan ja Harkkojärven kautta päätyen Siitarivaaralle Partalan rannalle.

Siellä Partalan rannassa on sauna, jossa Pietari Kurvisen sanotaan syntyneen. Runonlaulaja Mateli Kuivalattaren synnyinseudulta, Siitarinvaaralta avautuu kaunis näköala Ilomantsin suurimmalle järvelle Koitereelle.

Minua pidetään suvun pappina. Meitä veljeksiä oli Toivo Martti Paavo Erkki ja minä. Me olimme Viipurin karjalaisia ja Aimo Kymäläisen ikätovereita. Mutta vain minä olen enää jäljellä.

Minulle ja meille kaikille veljistämme evankeliumiyhdistyksen toiminta on Viipurin perua ja niin kuin silloin sanottiin *evankeliumi*, vieläpä *Suomen evankeliumi*. Joskus muistetaan sanotun, *evankeliumiyhtiö*.

Ilmeisesti evankelisuus oli Viipurissa kaiken kaikkiaan suhteellisesti voimallisempaa kuin koskaan täällä. Olihan siellä toki paljon enemmän ihmisiä.

Viipurin ajoiltakin muistan miten Siionin Kanteleen lauluja laulettiin voimallisesti; *Vain sun veres Jeesus on turvana mulla...*, *Sä kuljet seurassa Jeesusken...*

Tulee tässä halu sanoa itsestä, että meillä kun isä oli pappina Viipurin esikaupunkialueella niin hän oli hyvin avarakatseinen ja jopa niin, että hänellä oli kunnioitus ei vain kirkon eri herätysliikkeitä kohtaan vaan myöskin vapaisiin suuntiin.

Siellä toimi lähellä Pelastusarmeija sinne isä vei meidät pienestä pitäen. Hänen ajatuksenaan oli kylvää Jumalan perheväen yhteyttä.

Arvo Salomaa oli avustamassa professori Aapeli Saarisalaa, hänen tehdessään kirjan "kaukokatseista karjalaisesta" Pietari Kurvisesta.

Olen kuin toiselta planeetalta.

Siinä viisaudessaan kuin nämä uudet johtajat tekevät uusia käännöksiä virsikirjasta ja Raamatusta, jotka olisivat olleet hyviä jo muutenkin. Tulee joskus mieleen, että jotenkin ei sen parempaa tule uudelleen kääntämälläkään.

Minulla on luettavana Sammeli Juntusen kirja Horjuuko kirkon kivijalka. Ehkä minä olen liian iäkääntynyt ja vanhanaikainen, kun kovasti epäilen, että kyllä se horjuu.

"Minä olen se hyvä paimen ja minä tunnen omani ja minun omani tuntevat minut..." Joh. 10:14-16

Yksi lauma ja yksi paimen on minulle ajatuksena hyvin läheinen, joita tekstejä saisi puheissa kuulua enemmän.

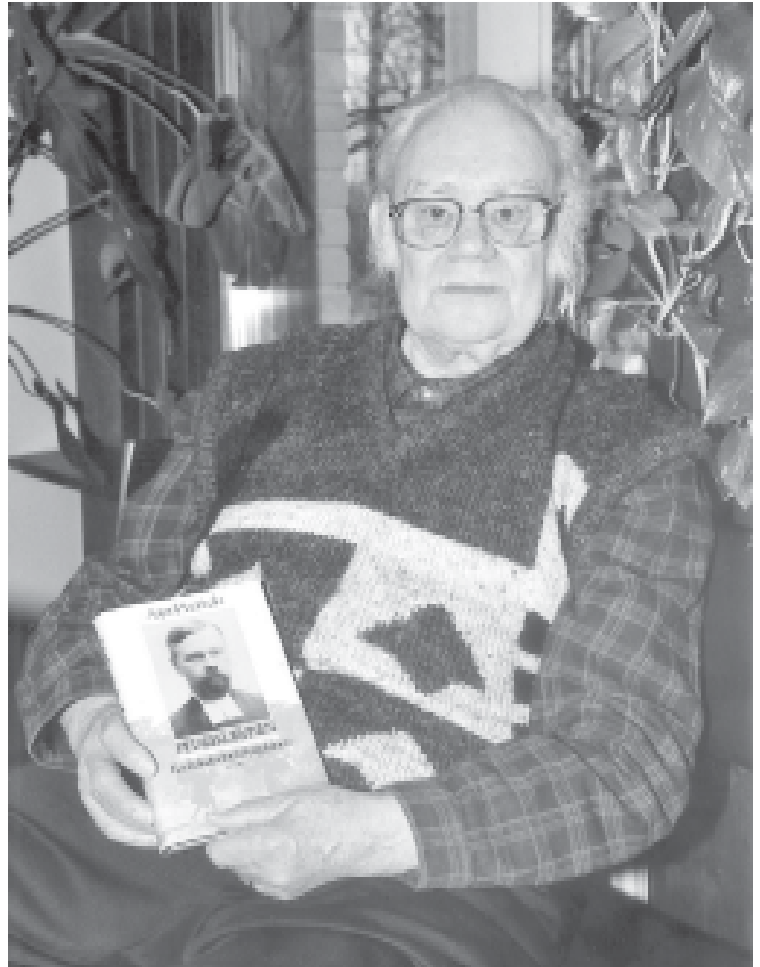
Minä olen tahtonut, että kirkon sisällä olevat liikkeet pyrkisivät olemaan yhtä perhettä niin kuin tuossa jossakin Paavalin kirjeissä on mainittukin.

Sitä ajattelen, että minä olen tahtonut koota laumaan sen Hyvän Paimenen ympärille ja sen takia minä olen iloinnut, kun on pidetty tilaisuuksia Kivilammin Immosilla, Seulavaaran Ryhässä ja Enon Silkussakin.

"Ja minä en enää ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykösi, Pyhä Isä varjele heidät nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, että he olisivat yhtä niin kuin mekin." Joh.17:11.

Ajatus, että he yhtä olisivat on minulla aina ollut johtotähtenä kaikissa niissä kirkollisissa tilaisuuksissa missä olen ollut mukana. Tämän sanoman minä haluan sanoa myös lukijoille tervehdyksenä.

"Myös kauas eksyneille vie juhkakutsusi. Tee tunnetuksi heille jo rakkautesi. Suo voimaa pyhän hengen viejille viestin sen ja koko lauma johda luo yhden paimenen" Vlk 101:5.

Siion, Siion olkoon onni sulla!
Luonashan on Herra taivaan, maan.
Koskaan ei voi hetki julma tulla,
:: Jolloin sortumistas riemuitaan. ::

Aina käyköön ystäville parhain,
Heidän luonaan, Herra ole ain.
Paljon heitä suo, ja myöhään, varhain
:: Olkoon työssä joukko vartiain. ::

Rauha muurisi sisäpuolla,
Onni huoneessasi olkohon!
Seurakuntaas, Herra, itse puolla,
:: Silloin taattu lastes rauha on. ::

Siion, Siion kaikki voimat sulle
Uhraan, kunnes käyn mä kuolemaan.
Onnes myös on aina onni mulle,
:: Siitä yksin parhaan riemun saan. ::

Vanha Siionin kannel 132

Silkun kesäjuhlassa. Mukana oikealta eläkkeellä oleva Ilomantsin rajaseutupastori, rovasti Arvo Salomaa, Enon kirkkoherra Markku Vasara, piirisihteeri Jukka Näkki ja Einari Rätty.

Elma Turunen

Muistoja Sley:n toiminnasta puoli vuosisataa sitten

Evankeliumi on Jumalan voima

Lapsuudessani totuin käymään SLEY:n tilaisuuksissa, joita pidettiin usein myös kotini naapurissa. Joka kerta laulettiin Siionin kanteleen laulua *"Taistella täällä ei tarvitse aina"*, joka jäi vahvana lapsenmieheeni.

Paikkakunnallamme toimi evankelinen nuoriso-osasto. Naapurikylässämme Silkussa Enon puolella se oli toiminut jo pari vuosikymmentä.

Kävimme myös lähes kaikissa Silkun tilaisuuksissa. Olin kerran 50-luvun loppupuolella kesäjuhlilla Kuisman Otto Riikosessa. Siellä oli paljon väkeä, mutta muistan vain Toivo Tahvanaisen ja Aira Liimatan.

Ilomantsin kesäjuhlilla olin ensi kertaa mukana vuonna 1948. Juhlien tunnuksena oli *"Evankeliumi on Jumalan voima"*.

Pääpuhujana oli rovasti Kristian Tammio, joka oli silloin lähdössä toista kertaa Japaniin lähetystyöhön. Hänen tyttärensä rouva Vaalgamaa esitti yksinlaulua.

Kerran olimme syksyllä raamattupäivillä Ilomantsissa, joskus 50-luvun lopulla. Mukanani oli Aira Liimatta ja Irja Immonen. Samalla reissulla olimme myös Sonkajan rukoushuoneella.

Juhlilla korostettiin voimakkaasti sitä, että meidän tulee myös uskon alueella pitää huolta toinen toisistamme.

Olin silloin ensi kertaa mukana suuremmilla evankeliumijuhlilla. Siellä oli mukana myös Nurmeksens evankelisen kansanopiston väkeä.

Koin voimakkaasti, että minäkin haluan kuulua evankelisten uskovien joukkoon ja paikkani on siinä.

Noiden juhlien jälkeen lähetin hakemukseni Nurmeksens opistoon, vaikken tohtinut asiasta heti edes kotona puhua, koska en ollut varma,

pääsisinkö sinne. Toki pääsin ja sain elää ikimuis-toisen opistoajan.

Kävin opiston vuosikurssin 1948-49. Silloin opistolla oli ilomantsilaisia 4 tyttöä ja 2 poikaa.

Kun olin palannut opistosta, isäni osti kirja-kaupasta kaksi hartauskirjaa. Toisessa oli lukukappale joka päivälle ja toinen oli nimeltään *Kotimme Herran pyhäköksi*.

Isäni toivoi, että alkaisin pitää kotona hartaushetkiä noiden kirjojen pohjalta. Minua ujostutti - kotona ei ollutkaan niin helppoa tuoda uskaan esille kuin olin luullut.

Kivilammin nuorisoliitto-osaston yhteyteen perustettiin kristillinen opintokerho syksyllä 1949.

Opintokerhoja kiersi perustamassa SLEY:n Pohjois-Karjalan piirin tyttötyöntekijä Oili Penanen. Kun hän kysyi, perustettaisiinko opintokerho meillekin, me nuoret vastasimme yhteen ääneen myöntävästi ja olimme innolla mukana.

Kokoonnuimme kodeissa joka sunnuntai; suurin osa mukana olevista oli tyttöjä, mutta myös poikia oli kerhoilloissa mukana.

Kaikki eivät käyneet kerhossa säännöllisesti. Joskus aloittaessamme oli koolla vain muutamia. *"Missä kaksi on tai kolme..."*. Mutta usein seurojen loputtua tupa oli aivan täynnä.

Kuvan omistaa Elma Turunen

Nurmeksens opiston käyneitä Ilomantsin kirkon kellotapulien luona kirkkopyhänä heinäkuussa 1949.

Kuvan omistaa Hilkka Nevalainen

Kerhoilta Kivilammen rannalla nuotion ääressä kesäkuussa vuonna 1950.

Ensimmäisenä kerhoiltana olin niin ujo, melkein pelokas, etten tohtinut edes esittää laulua lauettavaksi. Mutta Immosen tytöt, Irja ja Aune olivat rohkeampia ja siitä minäkin rohkaistu.

Halusimme todistaa Jeesuksesta ja rukoilimme rohkeutta siihen.

Meille olivat tärkeitä sellaiset laulut kuin *Rohkenetko minkä maksoi, Sä kuljet seurassa Jeesuksen*, *"Sä pieni lauma mi korven kautta."* Ne antoivat rohkeutta todistamiseen. Kerhoilloissa lauloimme paljon.

Rakkaita lauluja niiltä ajoilta on niin monia, että niistä tulisi pitkä luettelo, mainitsen vaikkapa laulut *Jeesuksesta laulan, Jeesuksen rakkaus niin on se syvä, Mun rauhani ainoa Jeesus on vain*. Hänestä, Vapahtajastamme halusimme laulaa. Myös rukouksella oli tärkeä osa yhdessäolostamme.

Opintokirjoistamme muistan *Voitto Viron* kirjan *Sileän sormuksen tarina*. Luimme myös jatkokertomuksia Nuorison Ystävistä ja joskus kokosimme omaa lehteä. Viivi Hakkarainen Helsingistä kävi toisinaan tutustumassa toimintaamme.

Teimme myös retkiä. Eräänä keväätalvena teimme hiihtäen retken Enon Luhtapohjaan

seuroihin ja kesällä 1950 järjestimme kesäjuhlan Ratilanvaarassa.

Esitimme ohjelmaa myös Sley:n talvipäivillä Lieksassa sekä Ilomantsin ja Enon juhlissa.

Omaan kerhoomme kuljimme talvisin sukilla, syyspimeällä monesti lyhdyn valossa huonoa kärritietä kompuroiden. Ensimmäisenä kulkeva kanto lyhtyä, mutta eihän valo mitenkään kunnolla riittänyt jäljempänä tuleville.

Mutta niin sitä vain perille päästiin laulamaan Jumalan sanasta, joka loistaa meille kirkkaana lyhtynä ja tietää tien kotiin. Halusimme tarttua kiinni elämään ja kulkea taivasta kohti.

Kotiseutuni ihmiset ja muistot evankelisesta toiminnasta ovat kulkeneet mukana koko elämäni ajan. Ne ovat rakkaita muistoja ja ihmisiä olen halunnut muistaa rukouksissa.

Olen kiitollinen Jumalalle siitä, että olen lapsesta asti saanut kasvaa ehyessä evankelisen uskon piirissä. Ei ole tarvinnut hapuilla sinne ja tänne. Evankelisuus on minun hengellinen kotini, koko elämän läpi kantava voima. Tärkeimpiä asioita ovat olleet saarna, kaste ja armo.

Jumalan sana on saanut olla ohjeena elämässä. Edelleen minulle on mieluista käydä osastojen juhlissa. Minulle on hyvin tärkeätä, että tilaisuuksien puheet rakentuvat Jumalan sanan pohjalle. Vain se rakentaa meitä kuuli-joita.

*Taistella täällä ei tarvitse aina,
Taistelu kerran se loppuva on,
Jeesus, mun pääni sun rintaasi paina,
Siionin on riemuni loppumaton.
Myös minut synnistä puhtaaksi kerran
Golgatan virrassa huuhdottihin.
Näin olen autuas armosta Herran,
Sun omanas olen onnellisin.*

*Maailman melskeistä sieluni rientää,
Jeesuksen haavojen valkamahan.
Näin levon löydän, hän tuskani
lientää, Keskellä myrskynkin
raivoavan.
Myös minut jne.*

*Rakkauttaan hän on tuhlannut mulle,
Autuas se on ihan vertaamaton,
Siksi, oi Jeesus, mä nyt elän sulle.
Sun omas sieluni, ruumiini on.
Myös minut jne.*

*Taivaassa kerran kun poissa on saasta,
Ei mikään riemua kahlita voi,
Enkelten joukkohon kun tulen maasta,
Vain veren kiitosta virtemme soi.
Myös minut jne.*

Vanha Siionin kannel 414

Eeva Immonen

Kakonaho - Kivilammen osaston tervehdys

Hyvä on Herra läti kestää Hänen armonsä

Kun ajattelen Evankelisen yhdistyksen toimintaa kotikylälläni, nousee mieleeni väistämättä Siionin kanteleen laulu *"Ristis luokse Jeesus sun, suo mun jäädä aina, siinä kuormat kiusatun, eivät enää paina..."* sekä Vilho Muttosen usein lausumat sanat: *"Ristissä on turva ja veressä on voima"*.

Lapsena en ymmärtänyt noiden sanojen merkitystä, mutta mieleen on jäänyt voimakkaana syvä turvallisuudentunne, jonka koin seurapenkissä istuessani.

Isämmekin tarvitsivat Jumalan sanaa ja sen tuomaa lohdutusta ja turvaa elämän matkal-

laan. Sen tähden pidettiin seuratilaisuuksia, joissa julistettiin Sanaa ja veisattiin Herralle virsiä. Niitä tarvittiin oman uskon hoitamiseksi ja toistenkin saattamiseksi uskon tielle.

Läheiseksi oli tullut evankelinen liike, joka vaikutti naapurikylässä Enon Silkussa.

Niinpä v.1935 perustettiin Evankelisen yhdistyksen nuorisoliiton Ilomantsin Kakonahon osasto.

Yhdistyksen toimintaa suunnattiin myös nuorten kasvatukseen ja koulutukseen. Pyhäkoulu oli lasten ja vanhankin väen yhteinen jumalanpalvelus, johon tultiin usein koko perheen voimin.

Kirkkoon oli pitkä matka ja sen aikaisilla kulkuvälineillä sinne matkattiin vain harvoin.

Nuoria valittiin usein työntekijäkursseille ja ilahduttavan moni nuori kävi myös kansan-

opiston. Jumalan Sanaan juurtuminen antoi eväitä elämän matkalle.

Osaston alueella toiminut opintokerho kokosi useamman vuoden aikana nuoria yhteen. Toiminta ulottui myös Silkun osaston alueelle.

Pitkät välimatkatkaan eivät olleet esteenä osallistumiselle, vaikka joskus pimeässä kulkeminen pelotti yksinäisillä salotaipaleilla.

Kerhossa usein laulettu laulu *Sä kuljet seurassa Jeesuksen* antoi turvaa yksinkin kulkiesä.

Kiitollisina saamme muistaa sitä kylvötyötä, jota yhdistystoiminnassa on tehty ja tehdään edelleen. Heitä kaikkia, jotka ovat kulkeneet sananjulistajina ja niitä koteja, jotka ovat avanneet ovensa yhteisten tilaisuuksien järjestämiselle. 3. Johanneksen kirje 7,8.

Työ jatkuu. Silkun osastossa on takana jo 90-vuoden taival. Uudet sukupolvet ovat kuitenkin myös oikeutettuja kulkemaan ja juurtumaan kiinni Jumalan Sanaan, pelastuksen evankeliumiin.

"Suo että Sana kirkkaana saa keskellämme kaikua. Ja kautta sukupolvien suo soida nimes kiitoksen." Virsi 577:9

"Hyvä on Herra! läti kestää Hänen armonsä, Hänen uskollisuutensa polvesta polveen". P.S. 105:5

Jumalan runsasta siunausta juhlivalle Silkun osastolle!

Kuvan omistaa Eeva Immonen

Seurat Kivilammin Immolassa joskus 1980-90 luvun vaihteessa.

Kuvan omistaa Eeva Immonen

Pyhäkouluväkeä Sammakkovaaran Jussi Ryhäsellä.

*Sä kuljet seurassa Jeesuksen,
Sen kertoo katseesi riemuinen.
Sen kertoo laulu, mi helkkyin soi,
Vaikk' murhe kyynel silmiis toi.*

*Ei tiedä riemujas maailma,
Ei tunne sielusi aarteita;
Se aallon leikkiä katsellen
Ei huomaa helmeä syvyyden.*

*Se helmi on veri Karitsan,
Hän synnit maksoi jo maailman.
Näin myös sun sielusi saastainen
On saanut verhoiksi autuuden.*

*Kun kuljet laaksossa kyynelten
Ja uuvut pettäissä voimien.
Jo lähde selkeä aukeaa
Tien varteen, kulkijan ammentaa.*

*Se armon lähde on verraton,
Mut unhoon jäänyt se täällä on.
Sen tähden maailma korskea
Sen voimaa ei edes aavista.*

*Vaan korven aution keskehen
Sen virrat vierivät pulputen.
Ja silloin kukkivi erämaa,
sen liljat valkeat kaunistaa.*

*Ja virtain varsilla kulkijat
Ne toistaan auttaen laulavat;
Oi katso, kaupunki Siionin
Jo loistaa kultaisin kunnahin!*

*Siis riennä ystävä riemuiten,
Kun turvasi on veri Jeesuksen,
Niin kerran porteista kaupungin
Hääriemuun saavut sä Siionin!*

Vanha Siionin kannel 448

Kakonahon osaston sihteeri Eeva Immonen katselee vanhoja osaston pöytäkirjoja miehensä Paavon kanssa. Immola on vuosikymmenten aikana ollut monien vuosi-, joul- ja kesäjuhlien sekä raamattupäivien pitopaikka.

Irja Ryhänen

Kakonahon paikallisosaston täyttäessä 50 vuotta v.1985

Nyt on lupa muistella menneitä hyviä aikoja, niin kuin sanotaan. Käsketäänhän meitä muistamaan johtajia, jotka ovat puhuneet meille Jumalan sanaa. *“Katsokaa kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt ja seuratkaa heidän uskoaan.”*

Isänmaan virressä on seuraavat säkeistöt: *”On isät täällä taistelleet ja uskoneet ja toimoneet. Me saimme saman asunnon ja samat vaiheet meidän on. Ja meidän polkuamme saa taas lapsemmekin taivaltaa. He kyntää keran peltomme ja uskoo kuin me uskomme.”*

Esi-isämmekin ovat tarvinneet Jumalan sanaa ja sanan tuomaa turvaa ja lohdutusta elämänsä matkalla. Ja niinpä he, jotka ovat us-

koneet Jumalaan ovat tarvinneet omaksi uskon vahvistukseksi ja toistenkin saattamiseksi uskon tielle tilaisuuksia, joissa puhutaan Jumalan sanaa ja veisataan Herran virsiä.

Tällainen oli lähtöajatus Evankeliumiyhdistyksen Nuorisoliiton Ilomantsin Kakonahon osaston perustavassa kokouksessa, joka pidettiin Ilomantsin Kakonahon Immosessa huhtikuun 3. päivänä 1935. Läsnä oli noin 20 asianharrastajaa ja piirisihteeri Lauri Vappula.

Syntyneessä keskustelussa todettiin paikallisen osaston tarve Jumalan sanan yleisemmän käytäntöönsoaattamisella paikkakunnalla. Syntyi ajatus paikallisosaston perustamisesta. Pantiin toimeen koeäänestys, jolloin paperille kirjoitti nimensä 11 henkilöä. Täten siis osasto tuli perustetuksi. Paikallisosaston nimeksi tuli Ev. lut. Nuorisoliiton Ilomantsin Kakonahon osasto, myöhemmin nimi muutettiin Kakonahon osastoksi.

Johtokuntaan valittiin puheenjohtajaksi Juho Liimatta, varapuheenjohtajaksi Erik Immonen, rahastonhoitajaksi Juho Liimatta ja pöytäkirjuriksi Anna Immonen, muita johtokun-

nan jäseniä Helmi Immonen ja Kaisa Liimatta. Jäsenmaksun suuruudeksi määrättiin 2 mk hengeltä.

Myöhemmin aloitti sitten ompeluseura toimintansa, jota kauan aikaa johti Kaisa Liimatta. Se kokosikin kylän nuorisoa yhteen. Tehtiin käsitöitä, jotka sitten kesäjuhlilla huutokaupalla myytiin. Kaisa Liimatta keitti kahvia, jota ostettiin ja näin saatiin rahaa Evankeliumiyhdistyksen sisä- ja ulkolähetystyöhön.

Juho Liimatta oli uskollinen Herran viinimäen työntekijä, joka teki innolla työtä osastossa ja pyhäkoulun opettajana. Kaisa-vaimon kanssa he kulkivat sen 5-6 kilometriä, joka oli matkaa heidän kylän laidassa olevasta talosta. Jalkapatikassahan silloin kuljettiin.

Pyhäkoulu oli pitkä, ensin oli evankeliumin selitys, välitunti, sitten virsiläksy, katekismuskäsi ja raamatunhistoria. Siellä ne vain pienimmätkin jakoivat istua, eikä järjestyshäiriöitä ollut. Rippikouluikänsä asti sitä monet kävivät.

Pyhäkoulu oli sellainen lasten ja vanhempien yhteinen jumalanpalvelus.

Vanhemmat toivat ja lähettivät lapsiansa pyhäkouluun. Ovet olivat joka taloon auki. Kiitos siitä lasten vanhemmille.

Mainitsen sellaiset ahkerat vanhemmat pyhäkoulussa kävijät kuin Piitulana mummo, Välivaaran Kustaava, Oskarilan Iida, Seulavaaran Aimo ja Heikki sekä monet monet muut.

Juho Liimatta lopetti usein pyhäkoulun Herran siunauksen jälkeen sanoihin: *”Anna Isä armostasi, mitä lapses anoo, Jeesus meille voimallasi tule aina turvaksi. Lohduttaja laupias, Pyhähenki armias. Rukouksemme nöyrän kuulkoon. Aamen ja se tapahtukoon.”*

Samuli Törrönen ja Irja Immonen olivat seuraavat pitkäaikaisimmat opettajat. Kun kinkerrissä tuli puhe pyhäkoulun pitäjistä, rovasti Koljonen sanoikin leikkisästi kinkerrissä: *”Täälläpä se entinen parivaljakko vetää.”*

Kuvan omistaa Eeva Immonen

Immosten sisarusarja Kivilammilla.

Vanha seurakuva Kivilammin Immosilla. Seuroissa olivat puhumassa Einari Rätty, takana vasemmalla sekä Toivo Tahvanainen istumassa äärimmäisenä oikealla.

Sanni Törrösen loppurukous oli: "Oi Jeesus siunaa meitä, siipeis suojaan peitä, Käänä kasvot puoleemme, valkeutta kaipaamme. Rauhas meille anna taivahasta lainaa. Pyhä henkes johtaa suo, meidät Jeesuksemme luo."

Ennen kun kylillä oli paljon väkeä, ei päässyt kirkkoon kuin kerran vuodessa. Eikä ollut radioita, joista olisi voinut kuunnella Jumalan palveluksia. Kesäjuhlat ja Raamattupäivät olivat juhlaa, niin kuin nytkin. Mutta nythän kylillä ei ole enää väkeä, joka tulisi juhliin.

Kesäjuhlissa Immolan vanha tupa oli aina täynnä ja samalla tavalla oli myös Havukan Liimatan pihamaa.

Jonkun aikaa oli toiminnassa Evankeliumiyhdistyksen alainen opinto- ja nuorisokerho. Oli paljon nuoria, jotka tykkäsivät käydä siinäkin. Nuorisotyöntekijä Oili Pennanen oli kerhon alkuunpanija.

Piirisihteeri Lauri Vappula on ollut perustamassa osastoa. Heitä on ollut monia, saarnamiehiä, jotka ovat käyneet puhumassa 50 vuoden aikana, mm. Eino Sallinen, Martti Tenkanen, Lauri Saalasti.

Muistamme Saalastin pehmeän puhe- ja lauluäänen, Vilho Muttosen pitkäaikaisen piirisihteerikauden ja sydämelliset puheet. Juho Varonen oli myös jonkun aikaa piirisihteerinä. Myöhemmin Toivo Tahvanainen, Pekka Lehtikoinen, Tapio Väyrynen ja Jukka Näkki.

Muistamme Samuli Tuiskun Raamatun tuntemuksella pitämät raamattutunnit ja Otto Muthosen hyvän lauluäänen. Hän esitti aina käydessään yksinlaulua.

Kuvan omistaa Terho Immonen

Selkeänä on kaikunut Raamatun sana synnistä ja armosta. "Kaikki olemme poikenneet pois. Kaikki tyyni kelvottomiksi käyneet. Ei ole yhtään joka hyvää tekee. Ei ole yhden yhtäkään."

Mutta myöskin: "Meillä on lunastus Hänen verensä kautta. Rikkomusten anteeksisaaminen. Hänen armonsa rikkauden mukaan."

Työ ja kilvoitus jatkuu. Olemme vielä matkalla. Ja olemme vastuussa uudesta sukupolvesta. "Suo, että sanas kirkkaana, Saa keskellämme kaikua. Ja kautta sukupolvien, Suo soida nimes kiitoksen." "Kiittäkäämme Herraa, Sillä hän on hyvä ja Hänen Armonsa pysyy iankaikkisesti."

Nykyisen osaston puheenjohtajana toimii Viljo Ryhänen, sihteerinä Eeva Immonen ja johtokunnan jäseninä ovat Annikki Immonen, Tauno Kuivalainen, Kalle Törrönen ja Paavo Immonen.

Kerhossa usein laulettu laulu oli: "Sä kuljet seurassa Jeesuksen", mutta yksi Vilho Muttosen mieleisistä Siionin kanteleen lauluista oli: "Voisinpa Jeesuksestani".

*Voisinpa Jeesuksestani
nyt laulaa sydämeistäni!
Hän tuli tänne päälle maan
:::suuresta rakkaudesta:::*

*Hän kärsi ristinkuoleman,
sovitti synnit maailman.
Jumalan rauhan siitä saan
:::ja perinnöksi taivaanmaan:::*

*Jo täällä armon ajassa
Jumalan valtakunnassa
autuudestani iloitsen
:::anteeksi synnit uskoen:::*

*Jumala seurakunnassaan
varjelee hoitaa lapsiaan.
Kun synti kietoo, ahdistaa,
:::Jeesuksen veri puhdistaa:::*

*Edessä armoistuimen
pääsemme alta taakkojen,
ja kiitoslaulu helähtää,
:::kun taivaan armo lämmittää:::*

*Kotona kerran taivaassa
katsella saamme Jeesusta.
Myös minä uutta virttä saan
:::riemuiten käydä laulamaan:::*

Siionin kannel 335

Kuvan omistaa Eeva Immonen

Joulujuhla on pidetty vuonna 1980 ja kolehti kerätty. Nyt ollaan katselemassa myytäviä kirjoja ja joulukortteja. Pöydän takana vanha-emäntä Anna Kaisa Immonen.

Siiri Loukkola

Muistoja Nurmeksen Kansanopistosta

Meillä on lunastus

Silkun paikallisosaston toimintaan kuului myös Kansanopiston työn tukeminen. Isäni Antti Liimatta oli Nurmeksen Evankelisen kansanopiston kannattajajäsen.

Opiston aloitettua toimintansa oli selvää, että hänkin halusi lastensa viettävän opistossa talvikauden ja saavan sieltä pohjaksi elämän varrelle tarvittavia tietoja, sekä myös käytännöllisiä taitoja. Syveneminen hengellisen elämän saloihin oli myös erittäin tärkeää.

Isä oli kova kansanopiston puolestapuhuja. Paikallisosaston kokouksissa hän kehoitti paikkakunnan nuoria hakemaan 1942 kevätkaudella työnsä aloittaneeseen Nurmeksen evankeliseen kansanopistoon.

Itselläni opistoon hakeutuminen syksyllä alkavalle toiselle kurssille oli osaksi vanhempien ehdotusta, joskin oma halu käydä kansanopisto, kyti vielä suurempana sydämessä.

Meitä oli kolme ennestään tuttua tyttöä, jotka lähetimme samanaikaisesti hakemukset Nurmeksen evankeliseen kansanopistoon.

Immosen Irja oli naapurikylän tyttöä Ilo-mantsin puolelta. Osa asujaimistosta, jotka käsitimme kylänä kuului näet Ilo-mantsin pitäjään.

Opiston "oma" asema Kohtavaara tuli tutuksi opistotalven aikana.

Irjan koti oli myös SLEY:n juhlien ja seurojen vakituinen pitopaikka. Alkujaan Silkun paikallisosasto oli ollutkin Silkun ja Kakonahon kanssa yhteinen.

Myöhemmin Kakonaho erosi omaksi osastokseen. Kolmas hakija kansanopistoon oli talvisodassa leskeksi jäänyt Pennasen Hilja, nykyinen Sahlman. Hän oli entisiä Silkun tyttöjä, kiertokoulu- ja pyhäkoulutovereitani. Innolla jännitimme opistoon pääsyvastoja opistolta.

Saatuamme tiedon opistoon pääsemisestä neuvottelimme yhdessä käsityötarvikkeista lähtien mitä kaikkea kenelläkin on ja mitä käsitöitä kukin aikoi talven aikana tehdä.

Isosiskoni Aili oli käynyt Samuli Tuiskun myönteävällä vaikutuksella Kauhajoen evankelisen kansanopiston. Hänen kutomansa kauniit pellavaiset sängynpeitot ja pöytäliinat, kuin myös muut tekemänsä käsityöt olivatkin alkuinnostukseni opistoon lähtemiselle. Halusin oppia uutta ja etenkin käsitöiden suhteen en halunut jäädä huonommaksi siskostani.

Tuntui tosi jännältä päästä kodista talveksi toisenlaiseen ympäristöön. Saisi nähdä ja katsella maailmaa muutenkin kuin Silkunvaaran yli.

Nuorempi sisareni oli jo siinä iässä, että uskoivat kotona tulevaisuutta juttuun ilman minua.

Oli sovittu että opiston päätyttyä minä pääsen lähtemään omaa leipää hankkimaan.

Opistoon lähtöpäivä oli odotettu. Isä kyyditsi minut Kaltimon asemalle. Irja ja Hilja jo istuivat odottamassa asemahuoneen sisällä.

- *Muista sitten käyttäytyä kunnolla ja ota opiksesi neuvot ja opetukset*, isä sanoi nostaessaan laukkaa junan rapulle.

Vielä hän toivotti Jumalan siunausta meille kolmelle yhteisesti ja myös koko opistossa alkavalle työlle.

Johtajatar Helvi Valkonen oli Kohtavaaran asemalla vastassa. Junan toisesta vaunusta laskeutui myös kaksi muuta tyttöä, jotka olivat opistolle menossa. Pienen esittelyn jälkeen kävelimme johtajattaren opastuksella kohti opistotaloa.

Opiston nähtyäni koin pienen pettymyksen.

Mielessäni olin kuvitellut opiston olevan komean tarkoitukseen rakennetun opistorakennuksen, mutta edessäni oli vanha maalaistalo ulkovoissoineen.

Haikola, Nurmeksen opiston aloitusrakennus kuvattuna v.1966. Oikealla aitta, jossa osa opiskelijoista asui. Myöhemmin Haikola toimi puukäsitöiden tekemispaikkana.

Opistolaiset vv.1943-44. Edessä istuu opiston johtaja silloinen kenttäpastori Toivo Salomaa. Siiri Liimatta nyk.Loukkola seisoo taaimmassa rivissä kuudentena vasemmalta. Hänen edessä seisoo kivilampilainen Irja Immonen nyk. Ryhänen. Takarivissä ensimmäisenä vasemmalta seisoo myöskin kivilampilainen Hilja Pennanen nyk. Sahlman. Edessä lattialla istuvat itä-karjalaiset tytöt.

Kuvan omistaa Siiri Loukkola

Talon suuri pirtti, eli tupa, toimi ei vain luokahuoneena, vaan myös ruoka- käsityö- ja juhlasalina. Yleensäkin sen mukaan, mitä milloinkin tarvittiin.

Keittiöpuoli oli sitten erikseen, joskin pirtin suuressa leivinuunissa tehtiin leivät ym. paistokset. Mutta kaikki kävi hyvin, sopeuduttiin tilanteeseen, eikä kukaan koskaan valittanut puutteista.

Oppilasasuntona rakennuksessa oli vain yksi huone eli sali. Toinen huone salin vierellä oli varattu talousopettaja Elsa Väänäselä. Pihan aittarakennuksen päädyssä oli yksi huone, sitä sanottiin Vieskaksi. Olin yksi Vieskan neljästä asukista joululomaan asti.

Osa tytöistä kävi kahden kilometrin päässä Kannokkolan nimisessä talossa. Joululoman jälkeen vuorot vaihtuivat. Salissa ja Vieskassa asuvat tytöt joutuivat kevätkaudeksi Kannokkolaan.

Käsityöopettaja, Lea Peltonen oli koko ajan tyttöjen mukana peräänkatsojana. Hänellä oli asuttavana talon peräkamari.

Ei niissä matkoissa ollut moittimista, olihan se virkistävä aamuverryttelyä kulkea tuo parikilometrinen matka. Kirpeässä pakkasessa kävellessä ehti hyvin yöunet kaikota silmistä.

Eräänä aamuna kahdelta tytöltä poski ja nenä jäätyivät, mutta muutoin ei mitään vakavampaa sattunut matkalla.

Käsitöidenkin suhteen kävi toisin kuin mitä olin kuvitellut. Oli sota-aika. Niin ruuasta kuin kaikesta muustakin oli pulaa.

Kangaspuita oli leveitä ja kapeita kankaita varten. Kaikki olivat tehtaan jäljiltä. Polkimista ja välittäjistä puuttui nyörytys. Ne tosin sai laitettua opettajan antamien ohjeiden mukaan, mutta niistä sensijaan oli pulaa. Kapeissa puissa kudottaviin tytöt toivat kotoaan neidet ja saivat kankaansa kudottua.

Minulla oli niin loimet kuin pellavaiset kuuteetkin varattuna pöytäliina- ja sängynpeitto-kankaaseen.

Mutta niisiä ei leveään kankaaseen ollut tarpeeksi. Sain lopulta useammalta tytöltä lainattua niisiä kankaaseeni tarvittavan määrän.

Aamuisin toisten vielä nukkuessa ennen koulutyön alkua lähdin ja hiihdin Kannokkolasta pujottelemaan loimia niiteen ja pirtaan.

Olin sisimmässäni ylen onnellinen, kun kangas oli kude suulla. Mutta alkaessani kutoa pettymykseni oli melkoinen. Lainaamani neidet olivat kaikki eripituiset, ja näin ollen ei viri auennut niin paljoa, että sukkula olisi mahtunut kulkemaan.

Kangasta puihin laittaessani, edes opettaja ei osannut sitä epäillä. Ei auttanut muu kuin katkaista kangas. Harmitti kovasti. Yksin ollessani itkukin oli siinä ilonani.

Mutta kankaan omapäinen laittaminen ei silti hukkaan mennyt, Sainhan hyvän opin ja sisimmässäni päätin kyllä kotona laittaa ja kutoa kankaan kapeilla puilla. Naapurikylässä Martoilla oli leveät kangaspuut. Sieltä lainattiin puut ja sain kutoa ja korvata opistossa kokemani pettymyksen.

Tarvikkeiden puutteesta huolimatta, opistossa pääsin sukeltamaan ompelutyön saloihin ja myös ruuanlaittoon. Vaikka ruuastakin oli pulaa, talousopettaja Elsa Väänänen oli hyvin taitava emäntä. Vähistä tarpeista hän pystyi loihtimaan maittavia ruokia.

Myös kotona kylvetty Jumalan sanan siemen sai opistossa vahvistusta. Opiston johtaja Toivo Salomaa oli Lieksassa armeijan tehtävissä. Hän kävi määräaikoina pitämässä tunteja opistolla.

Muistan erikoisesti, miten hänen pitämänsä tunnit olivat koskettavia ja puhuttelevia. Ja myös yhteiset lauluhetket, joissa laulettiin Siionin kantaleen lauluja painuivat iki-ikäksi mieliimme.

Alkuvuosina opistossa oli vain tyttöjä.

Vuosikurssillani oli myös viisi itä-karjalaista tyttöä. Anja Spiridonova oli Äänislinnasta, Katri Harlamo ja Maikki Kurikova Kontupohjasta, Veera Koljeva Petroskoista ja Tyyne Sofonova Aunuksesta.

Toveripiirissä päätimme ottaa itä-karjalaiset tytöt ystävällisesti joukkoomme. Meitä oli muutama tyttö asemalla vastassa. Iloisesti toivotimme tytöt tervetulleiksi opistolle.

Päätöksistämme huolimatta meitä vierastutti tytöissä tuoksahtava ilmeisesti ruuasta tullut heille ominainen haju. Laitoimme heidän päällysvaatteensa pirtissä olevien kangaspuiden päälle tuulettumaan.

Tytöt olivat ihan kivoja ja pian hajukin haihtui. Anja tulikin meidän huonetoiveriksi Vieskaan. Vielä opiston jälkeenkin olin Anjan kanssa kirjeenvaihdossa. Hän muutti nimensä Silviöksi.

Sodan päätyttyä sain järkytykseksi kuulla, miten hän toisten kansalaistensa kanssa oli saanut kohdata kohtalonsa venäläisten luodeista Äänislinnassa.

Keväällä ennen opiston päättymistä kohokohtana oli Helsinkiin tehty retki. Matkan varrella pysähdyimme useisiin paikkoihin, joissa opistoa esitellen suoritimme ohjelmaa ja lisäksi tutustuimme eri paikkojen nähtävyyksiin, tehtiisiin ja laitoksiin.

Ensimmäinen pysähtymispaikkamme oli Lieksa, jossa myös yövyimme. Seuraavina olivat Imatra, Kuusankosken tehtaaja ja Lappeenranta, jossa kävimme katsomassa silkkilangan tekoa. Saimme muistoksi jokainen kehrätyn lankavyöhyden.

Suuri opistolaisten ja aikaisempina vuosina opiston käyneiden toveriliittolaisten kuoro v. 1965.

Helsingissä majapaikkamme oli Malminkadulla oleva SLEY:n omistama tila. Siitä käsin kiertelimme ja tutustuimme pääkaupungin tarjoamiin nähtävyyksiin.

Yliopiston puutarha, Ortodoksinen kirkko, Hietaniemen hautausmaa ja Korkeasaareen asustelevat eläimet kaiken muun lisäksi olivat näkemisen arvoisia.

Olin ryhmässä, jonka keittiövuoro osui juuri matka-ajaksi. Seuraavana aamuna aamupalan jälkeen porukka oli valmiina lähtemään kaupungille. Lähtötohinassa kukaan ei huomannut, kun jäin Kuvajan Eevin kanssa keittiöön selvittämään tiskin jälkiä.

Olimme ymmällä, emme tietäneet mihin toiset suuntasivat matkansa. Kuitenkin minä uskoin, ettei me ainakaan eksytä kaupunkiin, onhan meillä kielet suussa.

“Vie sinä mihin viet, minä en osaa mihinkään.” Eevi sanoi.

Nousimme raitsikkaan ja kiersimme sen tekemän reitin, toivossa jos sattuisimme matkalla näkemään porukan. Olimme kuulleet Yliopiston puutarhasta ja menimme sinne. Sieltä saimme kuulla, että ryhmä oli käynyt ja puhunut meidän seuraavaksi Korkeasaareen.

Oikopäätä kävelimme pohjoissatamaan ja menimme Korkeasaareen. Monessa paikassa kuljimme porukan perässä ja yllätykseksi kaikille pääsimme majapaikkaamme lähes yhtä aikaa. Monta muuta kivaa muistoa jäi siitäkin matkasta mieleen.

Eräskin tuohon matkaan liittyvä asia oli, kun ennen retkelle lähtöä huonetoveri Helena kävi Nurmeksessa teetättämässä permanentin tukkaansa. Toiset opettajat tietysti kertoivat johtajalle. Johtaja käydessään opistolla tunteja pitämässä ei nuhdellut, mutta veitikkamainen pilke silmässä kuitenkin tuntinsa lopuksi sanoi:

“Kuulkaahan tytöt, kun lähdetään retkelle, niin muistakaa että Helsingissä varmasti ollaan paljon pitemmälle tietoisia, niin tukka- kuin muustakin muodista, joten täältä ei sitä varten tarvitse oppia viedä.”

Retkeltä palattua Helena joutui iltaisin viikon päivät hakkaamaan halkoja johtajan asunnolla. Helena ei itse tietänyt mistä moinen johtui, ihmetteli vain, miksi juuri hänet laitettiin pienimään halkoja ja olipa johtajan rouva kovasti vielä kehunut hänen työtaitoaankin.

Minä sain tietää syyn opistossa olleelta apulaiselta, mutta Helenan huonetoverina en viitsinyt sitä hänelle kertoa.

Mieltäni kiehtoi sairaanhoitoala. Ajattelin lähteä heti opiston päätyttyä hankkimaan rahaa ja sitten hakeutua harjoittelijaksi johonkin sairaalaan ja sitä tietä, jos onni potkaseisi aivan kouluun asti. Silloin kansakoulupohjalta oli mahdollisuus valmistua apuhoitajaksi.

Mutta kun opisto keväällä oli loppuillaan, niin kotoa tuli kirje. *“Tule niin pian kuin pääset, pyörä on asemalla odottamassa. Sinun apuasi tar-*

vitaan kotona”, isä kirjoitti. Se kirje romutti haaveeni.

Opiston päätyttyä Immosen Irjan kanssa päätimme pitää yhteyttä toisiimme ja samalla myös koota kylän nuorisoa yhteen. Aloimme kokoontua kodeissa viettämään yhteistä iltaa keskustellen ja Siionin kannelta laulaen.

Siinä virisi myös keskustelu oman piirin keskeisen lehden teosta. Irja Immosen avustamana toimitin lehteä, jota sitten illoissa luettiin.

Muistaakseni kahden vuoden ajan, minkä olin kotona ja kun kokoonnuimme yhteen, niin sinä aikana myös toimitettiin Silkun paikallisosaston lehteä.

Lieneekö piirimme toiminta ollut osasyynä, kun moni lähiympäristöstä sai kimmokkeen käydä juuri Nurmeksien evankelisen opiston kurssin.

Serkkuni Oksmannin sisarukset Aili Tanskanen ja Siiri Kanninen, Impi Pölönen, ent. Piitulainen, Mirja Romppanen, ent. Ikonen, Elma Turunen, ent. Kärnä. Myös nuoremmista sisaruksista Anna Turunen, Irja Kukkonen, ja Teuvo Liimatta.

Toista polvea edusti omista lapsistani pojat Aulis ja Jouko Kontturi sekä sisareni Anna Turusen poika Martti, jotka kävivät myös samaisen opiston, joskin jo tarkoitukseen valmistuneessa opistossa.

Nuoremmille sitten jo avautui pääsymahdollisuus oppikouluihin, joka syrjäytti kansanopistot. Ajan myötä kansanopistomuotokin on muuttunut kovasti toisenlaiseksi.

Nurmeksien evankelinen opisto v.1966

Vanha laulukirja

*Edessäni vanha laulukirja, paljon laulettu,
viraltansa pois jo pantu, kahteen kertaan uusittu.*

*Korvissani tutut soinnut ihmettelemään jään
miten kirja vanhoin sanoin, elpyy jälleen elämään.*

*Kerallansa monet vuodet kuljen aikaan jääneeseen
vuosikymmenien taakse muistot kantaa menneeseen.*

*Naapurit on kutsun saaneet, tulla sanaa kuulemaan,
joukossansa lapsuuskotiin, astun pirttiin tuttavaan.*

*Vakavana isä kanssa äidin, pöydän taa on istunut,
saarnamieskin kaukaa tullut väen joukkoon saapunut.*

*Äänetönnä kuultu Herran sanaa, hiljaa rukoiltu.
Herkin mielin piilostansa laulukirjat kaivettu.*

*Pirtin pienen hämärässä sävel kattoon kiipeilee,
hapuillen kun ääni hakee toisen ääntä seurakseen.*

*Tuttu laulu, lasten mieleen, Musta Saara vuorossa,
kilpaa yli muiden kaikuu pienten äänet kuorossa.*

*Hyvä Paimen, lasten turva, laulettu on sydämeen.
Vanha Kannel avullasi löysin Sanaan ikuiseen.*

Anneli Rätty

Kaikista puutteista huolimatta opisto- aika on jäänyt kauniina keitaana mieheni.

Se avasi silmäni näkemään elämän aivan uudessa valossa. Niin tiedon kuin elämän varrella kodin piirissä tarvittavien erinäisten taitojen lisäksi sain tutustua ja solmia uusia ystävyyssiteitä, jotka ovat säilyneet läpi elämän.

Opistoaikana pulpahti esille halu ilmaista ajatuksia paperille. Kirjoitin siellä ensimmäisen näytelmäni, joka esitettiin eräässä itäkarjalaisessa juhlassa.

Nurmeksen evankelinen opisto oli se koti, johon toveripäiville keväisin Marianpäivänä kuin myös juhannusjuhliinkin oli kiva tulla tapaamaan tovereita ja laulamaan Siionin Kannelta, joskin elämänmuutosten mukana tuovat elämän tehtävät perheessä ja myös muutto toiselle puolelle Suomea ovat harventaneet käyntejä.

En voi olla lopuksi mainitsematta johtaja Sallomaan minulle jättämää ikään kuin muistoa omasta hääjuhlastani. Kun hän oli vihkinyt meidät, niin hän aloitti hääpuheensa tulevassa kodissani sanoilla: "Siunattu olet sinä tähän tullessasi ja siunattu myös tästä lähtiessäsi." Se on jäänyt pysyvästi mieleeni.

Myös opistomerkissä oleva lause, "Meillä on lunastus" muistuttaa tärkeimmästä asiasta, miksi Karitsa on kuollut ristillä, myös minunkin puolestani. Sitä opistossa kaiken muun opetuksen ohella meille teroitettiin.

Tämä maisema Kohtavaaralta Pieliselle on varmasti syöppynyt pysyvästi mieleen monelle Nurmeksen opiston käyneelle.

*Tule Jeesuksen luo, Tule nuorena oi!
Hälle uhriksi tuo Kevätpäiväsi koi!
Miten harmeta pääs Sinä synnissä soisit
Ja sun talves ja jääs Vasta Herralle toisit.*

*Ohi aikasi käy Kuni nukkuvan yö,
Ei sen liikettä näy, Kun se voimasi syö.
Vähän viivyttele: Sävel raukes jo raikas;
Yhä aikaelet: Ohi on sinun aikas.*

*Tule Jeesuksen luo. Omaks osti hän sun!
Vettä lähtehen juo Verin puhdistetun!
Tule kulje se tie, Minkä hän sulle raivas.
Se sun onnehen vie, Perintös sun on taivas!*

Vanha Siionin Kannel 438

Martti Turunen

Opistotalvi antoi eväitä elämälle

Silkun paikallisosaston jäsen-toiminnassa en varsinaisesti ole ollut mukana, mutta olenhan minä toki vuosikymmenten aikana ollut monissa osaston järjestämissä tilaisuuksissa.

Mainitsen tässä muutaman omakohtaisen muistuman menneiltä vuosilta. Ensimmäiset tulevat 50-luvulta. Airatätini oli äskettäin mennyt naimisiin Einari Rädyn kanssa. Einari Rätty oli pitämässä seuratilaisuutta, mahdollisesti meillä kotona. Äiti tilasi itselleen *Sanansaattaja*-lehden sekä minulle *Lasten lehden*.

Lehti oli mieluinen ja se tuli minulle monen vuoden ajan. Erityisesti muistan Japania koskeneiden tarinoiden olleen hyvin mielenkiintoisia.

Osallistuin muutaman kerran lehden julistamiin kirjoituskilpailuihin. Kerran sain palkinnoksi kaunisvärisen kovakantisen satukirjan.

Muistelen sen olleen *Martti Lutherin ja Filiph Melanchthonin satukirja*. Toisella kerralla sain japanilaisen silkkikankaisten hyvin kauniin kirjanmerkin.

Muistan miten kirjanmerkissä oli värikäs japanilainen maisemakuvi. Siihen oli kuvattu maja ehkä Fuji-vuoren rinteeltä. Se oli kuin avain maailmalle. Vahinko, että se on päässyt katoamaan.

Lehden kirjeenvaihtopalstan kautta sain itselleni myös useampivuotisen kirjeenvaihtoverin.

Kouluikäisenä olin kiinnostunut lukemaan monenlaisia kiinnostavia kirjoja, joista eräs oli SLEY:n kustantama ja *Aatami Kuortin* kirjoittama kirja *Kirkossa, keskitysleirissä ja korvessa*.

Silkun nuorisoliiton osaston toiminnassa mukana olleista useat kävivät kansanopiston, joko Nurmeksessa tai jossakin muualla. Näiden joukossa olivat melkein kaikki äitini sisarukset, sekä yksi isäni siskoista.

Sitten meistä toisen polven edustajistakin muutama kävi ehkä juuri enojen ja tätien in-

noittamana Nurmeksens evankelisen kansanopiston. Olin yksi heistä ja kävin kansanopiston yhtä aikaa serkkuni Jouko Kontturin kanssa talven 1965-66 aikana. Kolmantena poikana Enosta oli Leo Laakkonen.

Opiston opettajista muistan erityisesti saksyypuolella Suomen kielen sijaisopettajana olleen Tarja Saarikiven. Hän kannusti minua innokkaasti kirjoittamiseen. Tunneilla luettiin useita kirjoittamiani aineita.

Iltatilaisuudet olivat tunnelmallisia ja niissä oli vahva yhteenkuuluvaisuuden henki. Vaikka itse olenkin laulutaidoton, muistan kaiholla opistotalven yhteisistä lauluhetkiä.

Kohtavaaran maisemat kevättalvisella iltapäivän hiihtolenkillä jäivät pysyvästi mieleeni. Vaaralta oli huikeat näkymät alas Pieliselle. Tietysti monia muitakin mukavia hetkiä on jäänyt mielen muistoihin.

Muistan lämpimästi pitkäaikaista piirisih-teeriä Vilho Muttosta. Tulin tuntemaan hänet jo 50-luvulla, kun hän piti seuroja Silkussa sekä muutaman kerran myös kotonanikin.

Asuin syksyn 1967 aikana Vilhon vuokralaisena Soanlahdenkadulla Joensuussa Jouko Kontturin huonetoverina.

Minulla oli tilaisuus vierailla silloin tällöin Vilhon luona aina liki hänen kuolemaansa saakka. Muistan, miten hän aina tarjosi vierailleen kermakahvit omaleipomine pullineen.

Kahvia juodessa jutustelimme ja siinä hän leppoisasti puhellen kyseli, mitä yhteisille tuuille kuului.

Aina hän muisti erotessa toivottaa; *“Eläkee uskossa; kasvakee ja varttukkee iässä ja armossa”*.

Kuvaaja opistokuvaaja

Tuvan nimi on vuosien varrella unohtunut, mutta tässä me yhden tuvan asukit opistotalvelta 1965-66 olemme. Takana vasemmalta Martti Turunen, Leo Laakkonen, edessä vasemmalta Jouko Kontturi ja Heikki Karjalainen.

Maija Liisa Pasanen-Karhu,
vararehtori

Nurmeksens evankelinen opisto eilen ja tänään

Kuva kirjoittajan

Kun tänä vuonna 90-vuotta täyttävä Silkun paikallisosasto oli toiminut melkein 30 vuotta, otti Nurmeksens evankelinen opisto ensiaskeleitaan.

Tammikuun 8. päivänä 1939 oli opettaja F.V. Terän kotiin Joensuuhun saapunut joukko henkilöitä kokoukseen, jossa keskusteltiin evankelisen kansanopiston tarpeellisuudesta Pohjois-Karjalassa.

Tähän saakka, mikäli nuori haluttiin lähettää juuri evankeliseen opistoon, hän useimmiten haikautui Sairalan opistoon tai myös Kauhajoen ja Karkun opistoihin.

Samassa kokouksessa perustettiin tälle tarpeelliseksi havaitulle kansanopistolle kannatusyhdistys, joka rekisteröitiin nimellä Nurmeksens Seudun Evankelisen Kansanopiston Kannatusyhdistys.

Talvi- ja jatkosodan tapahtumat tulivat väliin ja vasta tammikuun 10. päivänä 1942 alkoi varsinainen kansanopistotoiminta, ensimmäinen 15 viikkoa kestävä kurssi.

Nurmeksens evankelinen opisto, joksi nimi 70-luvun alussa lyhennettiin, sai opiskelijansa ensimmäisten vuosikymmenien aikana eri puolilta Pohjois-Karjalaa ja Kuhmosta.

Kansanopisto, ehkä enemmän kuin muut oppilaitokset, oli koulu elämää varten, antoihan se monien käytännön taitojen ohella yleissivistävää opetusta ja elämä sisäoppilaitoksessa puolestaan harjaannutti nuorten sosiaalisia taitoja.

Opistokodissa oltiin tiiviissä vuorovaikutuksessa aamusta iltaan, syksystä kevääseen, ei vain opiskelijatovereiden vaan koko henkilökunnan kanssa.

Kansanopistossa vietetyn vuoden jälkeen avautui monelle päämäärätietoiselle opiskelijalle tie myös jatko-opintoihin, jotka kenties muuten pelkän kansakoulun jälkeen olisivat saattaneet jäädä toteutumatta.

Vuosi sitten 60-vuotistaivaltaan juhlinut Nurmeksens evankelinen opisto on monella tavalla erilainen kuin vielä kolme vuosikymmentä sitten.

Opiston on täytynyt vastata ajan ja muuttuneen yhteiskunnan haasteisiin

Erä- ja luonto-oppaan ammattitutkintoon valmistava koulutus ja Humanitaarisen avustustyönlinja ovat tällä hetkellä opiston tarjoamaa pitempiketoista koulutusta.

Tänään opiskelijat tulevat eri puolilta Suomea ja yhä harvemmin lähialueelta, Nurmeksensstä tai yleensä Pohjois-Karjalasta.

Ensimmäistä kertaa kotoa lähtevät maaseudun nuoret ovat vaihtuneet eri-ikäisiin aikuisiin, elämänsuuntaa ja tulevaa ammattia pohtiviin, maailmaa nähneisiin, työelämässä olleisiin, vuorotteluvapaata pitäviin, hyvin monenlaisissa elämänvaiheissa oleviin opiskelijoihin.

Vuosi tai puoli vuotta opistossa on yksi koulutusjakso tämän päivän elinikäisen oppimisen asettamien monien haasteiden joukossa.

Merkittävän osan opiston toiminnasta muodostavat lyhytkurssit. Kurssitoiminnan laajuudesta kertoo se, että kursseja pidetään läpi vuoden.

Verrattaessa uuden vuosituhannen Nurmeksens evankelista opistoa 1940-luvun Nurmeksens Seudun Evankeliseen Opistoon voidaan todeta, että opetusohjelmat ovat muut-

tuneet täysin ja tulevat koko ajan muuttumaan.

Yhteistä on kuitenkin toiminta-ajatus, joka perustuu kristilliseen ja evankeliseen arvopohjaan.

SLEY oli alusta pitäen voimakkaasti tukemassa opistoa, mutta vuonna 1995 opiston ja SLEY:n yhteys muuttui omistussuhteeksi opiston ylläpidon siirtyessä kokonaan kannatusyhdistykseltä SLEY:lle. Samalla Nurmeksens opisto liitettiin hallinnollisesti Karkun evankeliseen opistoon.

Tervetuloa opistolle

Vuosikymmenet ovat etäännyttäneet täällä aikoinaan opiskelleet toisistaan ja myös opistosta. Teitä entisiä opiskelijoita me täällä usein kaipaammekin.

Tiedän, että myös Enosta monen perheen lapsi, tai samasta kodista useampiakin vuorolleen lähetettiin Nurmeksens evankeliseen opistoon.

Siksi haluaisin tervehtiä teitä ja toivottaa teidät tervetulleiksi tutustumaan tämän päivän opistoon. Marian päivänä vietämme edelleenkin toveripäiviä, jolloin on hyvä mahdollisuus järjestää eri vuosikurssien tapaamisia.

Pirtin Viesti-lehti toimii yhdyssiteenä opiston ja entisten opiskelijoiden ja työntekijöiden välillä. Kutsu ei koske pelkästään toveriliittolaisia vaan tervetulleita ovat kaikki opistosta ja sen toiminnasta kiinnostuneet.

Tule ja tuo ystäväsi mukana, kuten monet ovat tehneet ja löytäneet jonkun oman läheiseksi tuntemansa kurssin tai tapahtuman monipuolisesta kurssitarjonnastamme.

Jouko Kontturi

Lämpimiä muistoja Vilho Muttosesta

Opin tuntemaan Vilho Muttosen jo varhain lapsuudessa. Kotiseudullani Enon Silkussa pidettiin usein hartaustilaisuuksia, joko meillä Kontturissa, naapurissa Nousiaisissa tai mummosta Liimatassa.

Vilho Muttonen oli usein Toivo Tahvanaisen kanssa näissä evankeliumitilaisuuksissa puhujana.

Me lapset koimme Vilhon lapsille ystävällisenä ja aina toivottuna henkilönä. Hän huomioi aina meidät ja muistan, miten hän usein antoi meille Pihlaja-karamelleja.

Käytyäni Nurmeksen evankelisen kansanopiston hakeuduin Pohjois-Karjalan keskusammattikouluun Joensuuun. Siihen aikaan oli ammattikoulun arvostus korkealla ja koulun päästiin vain pääsykokeiden kautta.

Olin onnekas ja pääsin opiskelemaan koneistajalinjalle. Jouduin hakemaan opiskelujaksiksi asunnon. Aluksi sain sen koulun oppilasasuntolasta.

Jo ensimmäisinä päivinä tuli tunne, että tämä ei ole minun paikkani asua. Kaipasin rauhallisempaa asuinympäristöä. Kerroin tästä viikonlopulla kotona käydessäni enolleni Kauko Liimatalle.

Eräänä iltana seuraavalla viikolla ilmestyi Muttonen oppilasasuntolan kahvioon luokse- ni ja kertoi kuulleensa, että tarvitsisin vuokra-asuntoa. Totesin hänelle, että en viihdy asuntolassa ja haluaisin omaan vuokra-asuntoon.

Muttonen kuunteli murheitani ja kertoi että yhdelle opiskelijalle voisi olla tilaa hänen vuokra-asunnossaan Soanlahdenkadun rukoushuoneella.

Vilho ehdotti, että kun hän itse on paljon poissa, niin voisinko minä huolehtia hänen poissa ollessaan asunnon lämmityksestä, pihan siisteydestä, kuten lumitöistä talvella ja halkojen pienentämisestä jne.

Olin kotona tottunut tällaisiin tehtäviin, joten nämä ehdot ei tuntuneet pahalta. Heti seuraavaksi päiväksi sovittiin aika jolloin tulisin tutustumaan uuteen vuokra-asuntooni. Tästä alkoi minun lähempi kanssakäymiseni Muttosen kanssa.

Ensikokemus lähinnä tilojen osalta oli vähän hämmentävä. Huoneisto käsitti pienen keittiön ja pienen makuuhuoneen, jossa oli vain yksi sänky. Lisäksi asuntoon kuului kylmä ruokakomero ja eteinen. WC oli ulkona puuvajan yhteydessä.

Kerroin Vilholle, että asunto on tosi siisti ja kiva, mutta ihmettelin, missä minä nukun, kun huoneessa on vain yksi sänky.

Tähän Muttonen sanoi, että keittiön pieni pöytä on opiskelupöytä ja kun menen nukkumaan, laitetaan keittiöpöytä syrjään ja tilalle laitetaan kokoontaitettava retkivuode.

Muttosen kahvi maistui aivan uskomattoman hyvältä.

Muttonen keitteli esittelyn lomassa kahvit ja sitä juotaessa kysyi: "Mitä pidät asunnosta?"

Koska koin Muttosen jo ennalta ystävälliseksi ihmiseksi ja tarjottu kahvi maistui aivan uskomattomalta, en aprikoinut yhtään, vaan tein heti päätöksen, että muutan hänen luokseen vuokralle. Vuokraksi sovittiin 50 mk kuu- kaudessa ja aikaisemmin kerrotut tehtävät.

Viikonloppuisin kävin kotona Silkussa ukiani Heikki Kontturia ja Kauko-enon perhettä katsomassa. Sunnuntai-iltaisin tulin asunnolle illalla myöhällä, joko mopolla tai linja-autolla.

Monesti Muttonen oli lähtenyt jo päivällä työmatkalle maakuntaan. Usein Vilho oli jättänyt

Kuvan omistaa Sylvi Muttonen

Vilho Muttonen puhumassa Niinivaaran rukoushuoneella

keittiön pöydälle lapun, jossa luki: "Jouko syö ruokakomeroista ruuat pois pilaantumasta."

Muistelen todella ilolla näitä viestejä, jotka tarjosivat minulle herkkuja opiskeluelämäni.

Muttonen oli todella pyyteetön Herran palvelija, joka ajatteli aina lähimmäisen parasta. Hän ei koskaan puhunut lähimmäisestään pahaa. Kaikki ihmiset oli hänen silmissään tasaveroisia. Tätä ominaisuutta arvostin hänessä suuresti.

Kokkaajana Vilho oli erityisen taitava. Hän valmisti todella upeita herkkuja ja varsinkin kalasta laittamisessa hän oli omaa luokkaansa. Vielä nytkin vesi nousee kielelle kun muistelen hänen kokkaamiaan herkkuja.

Kahvin keitossa hän oli vertaansa vailla. Hän sai aina kahvin maistumaan niin hyvältä, että vielä tänä päivänä kun juon kahvia ja se maistuu hyvältä, niin se tuo heti mieleen Muttosen keittämän kahvin.

Kerran teimme viikonloppumatkan Vilhon kotiseudulle Värtsilän Patsolaan hänen koti-

Niinivaaran rukoushuone Soanlahdenkadulla Joensuussa. Vilho Muttonen asui talon tässä päädyssä useita vuosikymmeniä. Monta kertaa hän vuosien saatossa järjesti rukoushuoneelta puhujille yösijan.

Kuvan omistaa Sylvi Muttonen

taloon. Talon yläkerrassa asusteli silloin Vilhon veli vaimoineen. Muttosella oli alakerrassa käytössään omat huoneet.

Vierailusta jäi kiva muisto. Vilho esitteli kotipihansa läheisyydessä ollutta vesiränniä, joka jo lapsuudesta oli jäänyt mieleen; eräässä Sanansaattaja -lehden kannesta oli ollut kuva, jossa Vilho otti vettä kyseisestä vesirännistä.

Nuoruudessaan Muttonen oli ollut Wärtsilän konepajassa töissä. Tehdaskan jäi jatkosodassa Venäjän puolelle.

Muistelen Muttosen kertoneen, että hänen kotiasunnoltaan tuolle tehtaalle oli matkaa alle kymmenen kilometriä.

Kun silloin illalla katselimme tehtaan suuntaan, niin sieltä tuprusi savupiipuista edelleenkin savua. On mahdollista, että jos ei sotaa olisi ollut, niin Muttosesta olisi tullut metallimies.

Toinen muisto jäi, kun vierailimme talvella viikonloppuna Meriläisillä Ilomantsin Marjoväärassa. Muistiini jäi, että siellä sisällä oli varsin kylmää ja valaistuskin toimi öljylamppujen avulla.

Savusaunassa käytiin öljylyhdyn valossa. Jotenkin kylmyys ja hämärä vähän pelotti. Kuitenkin Vilhon läsnäolo rauhoitti, kun sain nukkua Vilhon kanssa samassa huoneessa.

Osta Jouko uudet monet!

Opiskeluajalta jäi paljon hienoja muistoja Muttosesta. Ensimmäisen vuoden talvella sain ostettua uudet sukset, siteet ja sauvat. Ihastelin suksia ja näytin niitä Muttoselle.

Muttonen katseli suksia ja pienen ajan jäl-

keen kysyi: *”Minkälaisilla kengillä sinä hiihdät?”*. Kerroin että hiihdän kumikengillä, koska siteisiin sopiviin monoihin ei minulla ole nyt varaa.

Muttonen kysyi mitä monet maksavat. Kerroin että niiden hinta on 30 markkaa. Kun tulin viikonlopulta asunnolle, oli Muttonen jättänyt pöydälle kirjekuoren jonka sisällä oli viesti: *”Osta Jouko uudet monet, siihen on rahat kirjekuoressa”*. Iloni oli suunnaton.

Muttonenhan oli yleensä viikolla puhujamatkoilla maakunnassa. Hän tuli asunnolleen joko keskiviikkoiltana tai torstai-aihana.

Jos hän tuli keskiviikkona, menimme Muttosen kanssa usein iltahartaustilaisuuteen Pielisensuun kirkkoon. Torstai-iltaisin pidettiin rukoushuoneella iltahartaus. Siellä oli yleensä noin 30 vakituista kuulijaa. Tilaisuudessa Muttonen tarjosi kaikille osallistujille maukkaat pullakahvit.

Tilaisuuksista jäi aina lämmin tunne siitä, kuinka Muttonen antoi kaikille kuulijoille elämän toivoa niin maanpäälliseen kuin taivaaseen odottavaan elämään.

Asustelin Muttosen luona kaksi vuotta. Toi-

sen vuoden syksynä kaverikseni tuli serkkuni Martti Turunen. Vilho järjesti meille asunnon rukoushuoneen keittiöön, joka oli huomattavasti tilavampi huone.

Serkkuni kuitenkin koki, että se ala, jolla opiskeli ei ollut hänen alaansa, joten hän hakeutui toiseen oppilaitokseen ja lähti siksi pois asunnosta. Martin tilalle tuli vuokralaiseksi luokkakaverini Raino Saarelainen.

Kun valmistuin ammattiin, jouduin lähtemään pois Joensuusta. Oli todella hakeata erota Muttosesta. Elämän kuitenkin oli jatkuttava. Työt kuljettivat minut länsirannikolle, Raumalle.

Yhteydenpito välillämme kuitenkin jatkui. Kun kesäisin kävin vierailemassa Itä-Suomessa perheeni kanssa, pyrin käymään myös Muttosen luona. Tapaaminen oli aina lämmin ja sydämellinen.

Muistan viimeisen tapaamiseni joskus 1990 luvulla. Vilho asui elämänsä viimeiset vuodet eläkkeellä ollessaan kerrostalossa Tiaisenkadulla Joensuussa.

Kun lähdimme pois ja kävelimme pitkin Niinivaaran siltaa, Muttonen huiskutti hyvästejä isolla valkealla vaatteella meille omalta parvekkeeltaan. Tämän jälkeen en enää tavannut Muttosta.

Kun kuulin tätini mieheltä Einari Rädyltä, että Vilho Muttonen on nukkunut pois tästä elämästä, tuli minulle tyhjä olo.

Yksi jaloimmista ja kypsimmistä ihmisistä oli saanut kutsun sinne, jonne itse kovasti kaipasi ja jonne toivoi muidenkin löytävän tien.

Silkun kesäjuhlassa.

Liisa Rantala

Tarjolla pitäessänne Elämän Sanaa...

Kesällä 1964 vanhempani, Lahja ja Mauno Salomäki, pakkasivat muuttokuormaa Pielisjärvellä, Loukun koululla. Noin sadan kilometrin muuttomatka vei perheen uuteen kotiin, Enoon, Silkun koululle.

Olin muuton aikaan seitsenvuotias. Oli mielenkiintoista ja jännittävääkin tutustua sisarusten kanssa uuden kodin tienoosseen.

Näihin ensimmäisiin Silkun päiviin sisältyvät myös perheemme surullisimmat muistot. Neli-vuotias Anja-sisareni oli vuotta aikaisemmin sairastunut vakavasti leukemiaan. Muutamaa päivää ennen muuttoamme Anja oli joutunut jäämään hoidettavaksi Joensuun keskussaira-

laan, eikä hänen paranemisestaan ollut enää toivoa. Hänen viimeisten elinpäiviensä aikana vanhemmistani toinen oli aamusta iltamyöhään Anjan luona sairaalassa toisen hoitaessa meitä neljää muuta lasta kotona.

Yleensä isä tuli sairaalasta kotiin vasta myöhään illalla. Vieläkin muistan Anjan kuolinpäivän, kun isä ajoi pihaan – keskellä päivää. Vakavana hän kutsui meidät lapset sisään puuvajasta, jossa olimme leikkimässä. Näin tiedon Anjan kuolemasta saattoi aavistaa, ennen kuin isä oli ehtinyt sitä kertoakaan.

Olimme tuolloin asuneet Silkussa vasta viisi päivää. Kesken muuttojärjestelyjen lähdettiin isän kotipitäjään Lapualle, jossa sitten vietettiin hautajaisia.

Syksyllä alkoi koulutyö. Äiti opetti alaluokkia ja isä yläluokkia. Jukka-veli meni kolmannelle luokalle. Minä aloitin ensimmäistä kouluvuotani muutaman muun ekaluokkalaisen kanssa. Koulumatkani ei ollut pituudella pilattu, tarvitsi vain kävellä koulun keittiön läpi. Kolme pienintä sisarusta oli kotiapulaisen hyvässä hoidossa.

Jokainen koulupäivä alkoi koulun yhteisellä aamuhartaudella, niin kuin tuohon aikaan oli tapana. Siitä siirryttiin omaan luokkaan opiskelemaan.

Kuvan omistaa Liisa Rantala

Opettajien Lahja ja Mauno Salomäen perhekuva vuodelta 1963.

Mauno Salomäen johtama Silkun sekakuoro vuodelta 1965.

Koulun keittiössä puuhasteli mukava ja ystävällinen keittäjä.

Välillä keittiön pöydän ääreen kokoontuivat omille uskontotunneilleen ortodoksioppilaat, kun opettaja Lintu oli käymässä.

Koululla oli myös muuta toimintaa. Kylän nuoret pelasivat iltasin innokkaasti lentopalloa koulun pihassa. Koulun lainakirjasto oli koko kylän käytössä.

Juhlat olivat koko kylän yhteisiä tapahtumia.

Koululla kokoontui myös kyläläisten sekakuoro. Jouluku- ja keuhäjuhlissa oli monenlaista, sekä harrasta että hauskaa ohjelmaa. Myös-kin äitienpäivä- ja itsenäisyyspäiväjuhlia vietettiin koululla.

Myös hengellistä toimintaa Silkun kylällä oli runsaasti. Seuroja pidettiin ahkerasti koululla ja myöskin kodeissa. Niihin osallistuminen oli hyvin vilkasta.

Seuroissa oli useita oman kylän puhujia. Myös Enon kirkkoherrat, ensin Kalle Tiitinen ja myöhemmin Jouko Pesonen, olivat usein vierailemassa Silkun kylän seuroissa. Pastori Jorma Kauko Ilomantsista oli myös joskus mukana.

Sunnuntaisin joukko lapsia kokoontui pyhäkouluun. Eino Pussinen lienee ollut elämäni ensimmäinen pyhäkoulunopettaja. Hän hoiti tehtäväänsä mieleenpainuvan sydämellisesti.

Vanhempani muistelivat Silkun koululla vietämääme kahden vuoden aikaa hyvin lämpimästi. Maaseudun kyläkoulu oli mukava paikka toimia opettajana. Kyläläisten ystävällisyys ja anteliaisuus ovat jääneet mieleen. Naapuripuu toimi puolin ja toisin.

Autoja ei kylällä tuohon aikaan ollut montakaan. Vanhemmat muistelivat muuatta tapahtumaa: Olimme tulleet myöhään illalla matkalta kotiin ja vahingossa ulko-ovi oli jäänyt lukit-

matta. Keskellä yötä isä ja äiti havahtuivat siihen, että vieras mies seisoo makuuhuoneen kynnyksellä ja valaisee heitä taskulampullaan.

Kävi ilmi, että mies oli eräs kyläläinen. Joku hänen perheenjäsenistään oli yöllä sairastunut ja hän tuli pyytämään autokyytiä lääkärille. Niin sitten isä lähti yön selkään apua hakemaan.

Kahden vuoden kuluttua äiti ja isä pakkasivat jälleen muuttokuormaa. Isä, joka oli varsinaiselta koulutukseltaan nuorisohjaaja, sai synnyinpitäjästään Lapualta nuorisohjaajan viran. Niin perheemme muutti jälleen kerran työn perässä.

Isällä oli aina ollut vahva julistajan kutsumus. Uskon, että hän toteutti sitä Silkun aikana voimakkaasti opettajan toimensa ohella. Vuosia myöhemmin hänen elämän mittainen opiskeluinnotuksensa johti siihen, että hänelle avautui mahdollisuus opiskella papiksi, nuoruutensa toiveammattiin.

Lähes neljä vuosikymmentä on kulunut meidän perheemme Silkun ajasta. Elämä kuljettaa, ja yllättävästi löydän itseni aika läheltä vanhempieni jalanjälkiä, kun nyt toteutan omaa kutsumustani, toimiessani papin tehtävässä Pyhäselässä.

Taivaallisen Isän varassa elämä jatkuu turvallisia reittejä myöten.

Kuvan omistaa Lahja Salomäki

*Sinun varaasi kaiken laitan,
tällällä kestä ei mikään muu.
:.,Sinun kanssasi matkaa taitan,
kunnes hämähä laskeutuu.::*

*Sinun rakkautesi loistaa
halki synkimmän pimeyden.
:.,Sinä Jeesus, voit yksin poistaa
syllisyytesi suuruuden.::*

*Sinun kätesi minut johtaa
läpi tuskan ja kauneuden.
:.,Sinun valosi yössä hohtaa,
hoidat kipuni salaisen.::*

*Sinun kanssasi kerran lähdän,
synnyin kirkkauden maailmaa.
:.,Sinun rakkautesi tähden
elän luonasi ainiaan.::*

Siionin kannel 301

Ritva Soikkeli

"Kauniina nauhana vuosien päivät helmenä jokainen muistoksi jäivät. Elämän päivien ketju on kallis niistä ei yhdenkään ees kadota sallis."

Elämäni polkuja

Kuva kirjoittajan

Kesäiltana 9.6.1950 äitini odottaessa kolmatta lastaan aloin ilmoitella tulostani avaraan maailmaan jo Salmilammen seutuvilla.

Malttamaton kun olin, päätin syntyä autoon kummini Vienon avustamana. Isäni oli laulellut "Syntyi tänne maailmaa pieni Liisa parka." Ei tullut Liisaa eikä myöhemmin aivan pientäkään.

Vuodet vierähtivät. Sitten vuonna 1957 eräänä kauniina toukokuun aamuna istuin kotini Pesolan rappusilla mietteliäänä aavistellen jotakin, äiti tuli navetalta arvaten mietteeni. Kysyin: "Missä mummo on?" Äiti vastasi: "Mummo piäs taivaaseen."

Seitsenvuotiaan ymmärryksellä käsitin jollakin tavalla, että mummo on kuollut. Ja ei kai sitten huoli vollahtaakaan, kun kerran on päässyt. Muistinhan, miten mummo oli usein polvillan rukoillut ja kai se on taivaaseen otettu.

Pala kurkussa kuitenkin katselin ja vähän vihaisenakin, kun neljä vuotta nuorempi Maire-sisareni kisaili vain iloisena eikä näyttänyt suurevan ollenkaan. No ei tietenkään hän voinut silloin ymmärtää asiasta vielä mitään.

Jäin erityisesti kaipaamaan mummon heidän kirkasta laulantaan. Hän on ollut yksi läheisempiä ihmisiä muistoissani.

Koulun aloittaminen syksyllä 1957 oli jännää aikaa. Ekaluokka kävi koulua vain lauantaisin koulua. Se oli niin sanottu supistettu.

Myöhemmin ollessani viidennellä luokalla opettajanani oli Esko Multanen. Hän opetti musiikinteoriaakin. Minulla oli kova halu oppia musiikkia, mutta eipä ollut millä harjoitella. Kuorolaulu tuli jo silloin mieleiseksi asiaksi.

Vuosina 1964-66 Mauno Salomäki aloitti kuoron. *Aurinko armas meille kun loistaa...* ym. lauluja laulettiin. Mirjam Liimatalle olen kiitollinen vielä tänä päivänäkin siitä, että hän kannusti tähän harrastukseen.

Lauloin usein hänen vierellään. Ihailin salaa hänen kaunista ääntään ja ajattelin mielessäni: "Kunpa minäkin osaisin joskus laulaa noin heleästi ja kauniisti." Kauko ja Mirjam Liimatan kyydillä käytiin Enossa kirkkokuorosakin.

Papinkallio, Tololanranta ja Silkun maitolaituri olivat Silkun kylällä ikimuistoisia kohtauspaikkoja kaikenikäisille. Juhannuskokkoja poltettiin Papinkalliolla. Tololanranta Haapojärvellä oli taas suosittu uintipaikka.

Monesti sunnuntaisin uitiin pitkiäkin matkoja. Hiekkarannalle, saareen ja sieltä pitkät lenkit vaikka kuinka kauas. Pienemmille laitettiin polkupyörän sisusrengas ympärille siltä varalta, että jos matkalla väsyvät, niin eivät pääsisi sitten hukkumaan. Uimakouluja ei ollut, vaan toinen toisiaan opetettiin uimaan.

Pesolan perhe vuodelta 1946.

Kuvaaja Pekka Laine

Siionin kannel-kuorolaiset vilvoittelemassa merenrannalla Ohtakarilla Lohtajan laulujuhlien aikaan.

Elettiin sitten aikaa 1970-luvulla. Alkoi uusi elämä. Muutin mieli haikeana Silkusta Ylämyllylle. Sinne jäi lapsuuden ja nuoruuden ikimuistoinen Silkku. Haapojärvi kaikkine saarineen ja rantoineen. Papinkallio sekä maitolaituri.

Koti-ikävää lohdutti Ylämyllyllä aloittanut sekakuoro. Tietenkin menin sinne heti. Sanoivat johtajana olevan jonkun Timo Rajaksen. Ajattelin, että mahtaneekohan laulusta tulla mitään, kun hän ei ole kanttorikaan.

Ajan oloon huomasin, että olivatpa vain epäilykseni aika lailla pielessä. Siionin kanteleen laulut ovat hänelle hyvin tuttuja ja tältä pohjalta hän oli perustanut Siionin kannel-kuoron.

Hän osoittautuikin tosi taitavaksi johtajaksi ja erittäin hienoksi ihmiseksi. Hän on ollut todella ihminen elämän polkuni varrella, joka on jaksanut rohkaista ja kannustaa, vaikka olisin miten kompuroinut osaamattomana laulajana. Omalla hienolla tavallaan hän on saanut laulunuskoni takaisin.

Ihmeekseni huomasin, miten paljon oli tuttuja lauluja, vaikka en muistanut, missä ne olivat tulleet tutuksi.

Äidiltä kyselyäni selvisi, että Anna-mummohan niitä Siionin kanteleen lauluja lauleli. Tietenkin olin lapsena ja nuorena ollut itsekin usein mukana Silkun seuroissa mukana, että sieltäkin oli jotakin mieliin painunut. Nuoruudessani olin mukana myös opettaja Salomäen johtamassa sekakuorossa. Niiltä ajoilta minulla on tallella vielä kuorotodistuskini.

Elämässä on usein valittavana erilaisia polkuja. Timo Rajas ja hänen vaimonsa Anni ovat olleet tietäen tai tietämättään sellaisen turvallisen polun näyttäjiä. Sydämessäni kiitän heitä siitä. Palkitkoon Taivaan Isä heille heidän hyvät tekonsa. Heidän kultajyvistään olen saanut nauttia näihin päiviin saakka.

Laululeirit, harjoitukset, laulujuhlamatkat, syntymäpäivät ym. ovat aina olleet mieluisia. Lauluystävistä on tullut hyvin läheisiä ja rakkaita. Heidän kanssaan jaetaan niin ilot, kuin surutkin.

Kuvan omistaa Ritva Soikkeli

Laulaminen on ollut elämäni iloa aina. Sointiin ovat antaneet oman syvyytensä isän, äidin ja veljen kuolemat.

Istun usein Silkunmäellä samaisella Pesolan harmaana, vuosien ja säiden koetteleman lapsuuden ja nuoruuden kotimökin rapulla. Mietin menneitä, mietin tulevaa. Huomaan, että juureni ovat niin tiukassa louhikoitten koloissa, ettei niitä saa sieltä millään irti. Tuntuu, että olen vain käväissyt jossakin ja tullut takaisin kotiin.

Muistelen tässä hiukan Silkun sekakuorossa laulamamme, varmasti hyvin mieliinpainuneita lauluja. Ensimmäiseksi tulee mieleen *laulu Aurinko armas meille, kun loistaa, talven ja jään se valollaan poistaa...*

Seuraava Ilmari Grunin sanoittama suomalainen hengellinen kansansävelmä oli myös kovasti laulettu kuorossamme.

*Tulkaa te, jotka työtä teette
raskaan raskaan kuorman kannatte.
Tulkaa te jotka huokaillette,
tulkaa tulkaa ristic juurelle.
Katsokaat kuin Jumalamme
kärsi teidän puolestanne
ristinpuulla kuoleman
Teidätkin on hän,
teidätkin on hän vapahtanut.
Synnin kuolon orjuudesta
rikkauteensa, rikkauteensa kutsunut.*

Myöhemmin Ylämyllyllä laulukuorossa miehuisia ja paljon laulettuja lauluja ovat olleet mm. *Oi kiitos sa Luojani armollinen, joka hetkestä, jonka ma elin..., Oi muistatko vielä sen virren, jota lapsena laulettiin..., Mereen vaipuu aurinko*

Kiitollisena muistelen kaikkia elämäni polun varrella taivaltaneita ystäviäni ja rakkaitani.

*Sä olet Jeesus laulun aihe mulle,
sä yksin vain, sä yksin vain.
Myös illan tullen kiitos soikoon sulle,
mun laulussain mun laulussain.*

*Jokainen laulaa rakkaimmastaan.
Niin myös mä teen, niin myös mä teen.
Kointähti, Kristus, nousi armossansa,
yön synkeyteen, yön synkeyteen.*

*Mä eksyneenä yksin kuljen yössä,
sä tielle tuot, sä tielle tuot.
Tunnethan vaarat, kiusaukset tässä,
ja armon suot ja armon suot.*

*Mua kätkä haavoihis, kun aamu koittaa
ja alkaa työ, ja alkaa työ.
Mua kätkä haavoihis, kun ilta voittaa,
ja yltää yö ja yltää yö.*

*Ah jospa kiitoksesi aina soisi,
nyt huuliltain, nyt huuliltain.
Ja armos aina väkevämpi oisi
mun turvanain, mun turvanain.*

Lina Sandellin alkup. teksti
vanha Siionin kannel 338.

Maire Pennanen

Opeta meitä laskemaan päivämme oikein

Kuva kirjoittajan

"Silkun väki ahkeroi, meijeriauto tuopi voim."

Tämän runon ansiosta, jonka hartaasti kirjoitin Silkun kansakoulussa, sain monet iloiset naurut nykytuttavapiirissäni.

Mutta niinhän se oli, että sen meijeriauton ja maantien varressa olevan maitolaiturin ympärille kietoutui yllättävän paljon toimintaa.

Siellä maitoautoa odotellessa puntaroitiin vanhemman väen kesken niin ilot kuin surutkin. Se oli kohtaamispaikka. Nykyään sitä edustavat kai nämä ystävänkamarit ja kaverikellarit.

Iltapuolella ja varsinkin viikonloppuisin se otti nuorison suojaansa. Ei ollut nuorisotaloja, mutta onneksi oli *Silkun maitolaituri*.

Kesällä Haapojärvi ja koulun lentopallokenttä olivat suosittuja tapaamispaikkoja. Ei niistä kokoontumisista ilmoitettu eikä kellonaikoja sovitettu. Nyt ajatellen ihmettelen, miten kaikki osasivat tulla aina samaan aikaan. Kaipa ne lehmien lypsyajat ratkaisivat asia.

Olihan Silkussa toki ohjattuakin toimintaa. Pyhäkoulut ja 4H-kerhot. Erikoisesti opettaja Mauno Salomäen aika oli oikeaa kulta-aikaa niin nuorille kuin vanhemmillekin. Hän opetti soittamaan, veti sekakuoroa, piti seuroja koululla ja oli aina mukana kylän elämässä. Aivan ihmeellinen ihminen.

Koko kylä suri opettajan ja hänen perheensä lähtöä pois Silkusta. Sille aukolle, minkä Salomäet jättivät, ei tullut täyttöä.

Seuroja Silkussa pitivät ahkerasti myös papit ja monet maallikkosaarnaajat. Niissä kävi koko kylän väki ikään katsomatta. Ei me nuoret ehkä aina osattu olla seuroissa yhtä hartaina kuin vanhempi väki, mutta mukana me kuitenkin oltiin.

Eräässä seuraillassa Rukavaaran tuvassa oli myytävänä pieniä tauluja. Serkkuni ja minä menimme veljemme pyynnöstä ostamaan heillekin taulut. Meistä oli tosi hauska vitsi, kun valitsimme heille samanlaiset tekstit. Niissä luki: *"Opetä meitä laskemaan päivämme oikein."*

Sen ikäisenä kuolema ei tuntunut kovin ajankohtaiselta. Vähän myöhemmin, kun serkkuni sairastui vakavasti ja kuoli nuorena, tuli valitsemiemme taulujen teksti mieleen. Eipä todellakaan enää naurattanut.

Kuvan omistaa Ritva Soikkeli

Nuoria Litmasen pihamaalla Silkussa.

Kuvan omistaa Maire Pennanen

Silkkulaisia ja revonkyläläisiä lapsia pyhäkouluretkellä Piiliossa 1960-luvun puolessa välissä Mirjam ja Kauko Liimatan sekä Liisa ja Otto Monosen johdolla.

Yksi asia, mitä Silkun ajoilta yhäkin kaipaam, on juhannusaatto ja Papinkallio. Siellä ei ollut mitään järjestettyä ohjelmaa, ei kutsukortteja eikä muita ilmoituksia. Mutta silti siellä oli kool-la lähes koko Silkun kylän väki. Pienistä lap-sista vanhuksiin saakka.

Kohokohta oli kun kokko sytytettiin. Ei tar-vinnut kalliita järjestelyjä ja rekvisiittaa. Mutta silti siinä oli kaikki. Kaunis järvi, mahtava kallio, kokko ja sen ympärillä kaikki ne turvalliset tut-tut omat kyläläiset.

Rakkaita raskaita muistoja

*On joulu muutenkin herkkää aikaa,
niin kuin ilmassa leijuisi jotain taikaa.
Ja muistot nuo raskaat, kun mukaan liittää,
ei voi muuta kuin nöyryn mielin kiittää.
Voimasta ylhäältä tulevasta.
Joka tarpeen tullen kantaa lasta.*

*Raskaankin vaiheen ylitse ohjaa,
vaikka surulle ei itse löydä edes pohjaa.
Kun lapsensa suoraan luovuttaa Jumalalle.
Ja kohta isänsä peittää siunatun mullan alle.*

*Myös veli niin rakas! En ois luopunut vielä.
On hänen matkalla iäisyystiellä.
Ja äiti! Miten sinua kaipaankaan.
Mutta jälkeesi jäi vain kynttilät loistamaan.
Ne meille yrittää surunkin läpi viestittää,
että kuolemankin jälkeen on elämää.*

*Ei voi kaikki loppua, kaikki kuolla.
Sehän ois kuin rämpäsi upottavalla suolla.
Ilman toivoa, ilman vastarantaa.
Ei! On suurempi voima mikä kantaa.
Niin murheen kuin ilonkin tullessa.
Minä uskon on rakkaani tallessa!*

Maire Pennanen

Pesolan perhettä.

Kuvan omistaa Maire Pennanen

Anja Hirvonen

Lapsuuden ja nuoruuden muistoja Silkusta

Kuva kirjoittajan

Mielessäni ja muistoissani palaan ajassa kauaksi taaksepäin lapsuuteni maisemiin tuonne Silkun seutuville ja kotipaikalleni Rukavaaraan. Aina lapsuusaikaan, josta mieleen muistuu mukavia muistoja seuroissa ja pyhäkoulussa käynneistä.

Sain sieltä hyvät eväät elämään, jotka kelpaavat hyvin myös tämän päivän elämän ohjeeksi: *"Näkö on kuin Luoja antaa, tavat niin kuin itse tekee"* oli yksi Rukavaaran lida-mummon antamia elämän-ohjeita, samoin *"Piirongin päällä saa olla pö-*

lyä, vaan katso ettei sielusi päällä sitä ole" tai *"Seura tekee kaltaisekseen"* eli tällä hän käski karttamaan huonoa seuraa.

Ukkia ja mummoa kutsuttiin vain Rukavaaran Heikiksi ja lidaksi paikan mukaan, vaikka heidän sukunimensä oli Laakkonen. He olivat jo silloin hyvin iäkkäitä. Kun minä olen syntynyt, niin mummoni oli silloin jo 68-vuotias, ukki oli huomattavasti nuorempi.

Heidän mukana pääsin seuroihin naapuritaloihin ja joskus myös kauemmaksikin, aivan naapurikyliin saakka. Kesällä kuljettiin jalkaisin polkuja pitkin ja talvella seuroihin mentiin useimmiten hevoskyydillä.

Seuroja pidettiin joko meillä Rukavaaralla, mutta myös Kontturin suuressa tuvassa, Nousiaisien Marin ja Oton luona, Pussisen Einon ja Lindan kodissa tai Kuikkavaaralla, Liimat-
talassa.

Varhaisimmat muistoni ovatkin sieltä Liimat-
tan vanhasta tuvasta, joka oli lapsen mielestä
hieman pelottava varsinkin talviaikaan. Sitten
myöhemmin muistot lisääntyvät uudessa ta-
lossa pidetyissä seuroissa, jonka kuistin pen-
keillä istuimme, kun tupa ja kamarit olivat täyn-
nä seuraväkeä. Kuistin ikkunoilla kasvoi aina
paljon *pelakuita* eli pelargonioita.

Aira ja Einari Rätty lauloivat usein kahdes-
taan seurojen aluksi Siionin Kanteleesta.
Mieleeni ovat jääneet erikoisesti laulut *"Sua
kohti Herrani, sua kohti ain"* tai *"Jeesus kuu-
lee rukoukset köyhän kurjan syntisen"* tai
"Jeesuksesta laulan Jeesuksesta vaan", muu-
tamia mainitakseni.

Muistoja on myös ompeluseuroista, jota pi-
dettiin Japanin lähetystyön hyväksi. Nousiai-
sen Maria ja Kontturin Siiri sitä kävivät pitä-
mässä. Ompeluseurassa luettiin kirjaa, veisat-
tiin joko Siionin Kanteleesta tai virsikirjasta ilta-
virsia.

Naiset ompelivat tai neuloivat sukkia, lapa-
sia ja pipoja ja me lapset pitelimme vyyhtiä ja
kerimme lankoja kerälle. Kuuntelimme tieten-
kin kirjan lukemista ja niitä aikuisten tarinoita
ja lauhalla säällä tai kuutamolla olimme ulko-
salla hippasilla, piilosilla tai laskimme mäkeä.

Kuvan omistaa Anja Hiltunen

Hilja Tolonen tyttäret sylissä.

Rukavaaran lida ja Heikki Laakkonen.

Kuvaaja Pekka Laine

Erityisesti ovat mieleeni jääneet kesäiset pyhäkoulumatkat ympäri kylää. Taisin jopa ylpeillä kouluaikoina sillä asialla, että olin käynyt kylän jokaisessa talossa – pyhäkoulussa tietenkin. Se taisi ollakin ainoa harrastukseni kodin ulkopuolella pitkiin aikoihin.

Pyhäkoulu muistoihin läheisesti liittyy virsi 216 vanhassa virsikirjassa *"Nyt vielä etehesi oi Jeesus polvistun"*, kun pyhäkoulunopettajamme Eino Pussinen kysyi mikä virsi veisataan lopuksi.

Lasteni kysyessä mitä me harrastettiin aikana, jolloin ei ollut puhelinta, sähköjä, tai televisiota, videoista puhumattakaan ja tietokoneista ei nähty edes unta.

Radio oli joissakin taloissa, ensin Nousiaisessa jossa kävimme äidin ja isän kanssa joinakin kesäisinä sunnuntai aamuina kuuntele-massa radiosta jumalanpalvelusta.

Lapsilleni oli suuri kummastuksen aihe, ettei ollut sähköä. Johon poikani joskus myöhemmin tokaisi *"No, se oli varmaan silloin ennen sotia"*. – *"Ei kun heti sodan jälkeen"*, oli minun vastaukseni.

Kun ajattelen tuota aikaa lähes neljäkymmentä vuotta sitten niin sodan päättymisestä oli kulunut vasta hieman yli kymmenen vuotta. Aikaa jolloin monen ikäiseni lapsen jokapäiväiseen arkeen kuului kertomukset pulajasta, sodasta, pommituksista. Naiset kertoivat elämästä kotona ja evakkomatalla ja miehet muistelivat rintamalla oloaan, varsinkin silloin jos joku naapureista oli tullut käymään.

Näitä tarinoita kuunnellessa pelkäsin jopa uuden sodan puhkeamista. Sellaista elämää elettiin viisikymmentä luvun loppupuolella ja kuusikymmentä luvun alkuvuosina.

Kuusikymmenluku toi suuria muutoksia, niin minun kuin muidenkin Silkkulaisten elämään.

Heikki-ukki kuoli keväällä 1964, vain muutamaa kuukautta ennen kuin olisi saavuttanut 70-vuoden iän. Lida mummo täytti samana syksynä 80 vuotta. Kylämme sai sähköt vuonna 1967 ja autoja alkoi tulla eri puolille kylää. 1960-luvulla alkanut muuttoliike lähes tyhjensi koko Silkkunsalon.

Nuoret, minäkin muiden mukana, lähdimme työn tai opiskelun takia muualle.

Lida mummoni oli joutunut kokemaan ja näkemään monenlaista pitkän elämänsä aikana. Hän oli syntynyt ja elänyt nuoruutensa keisarinvallan aikana, nähnyt Suomen itsenäistyvän, kokenut kolme sotaa ja kohdannut kolmesti oman lapsen kuoleman ja jäänyt kahdesti leskeksi.

Mummo sai iäisyyskutsun, täältä puoleen ylhäisen maan, 86-vuoden ikäisenä talvella 1971. Hän ei nähnyt enää autioituvaa kylää, jossa oli elänyt yli kuudenkymmenenviiden vuoden ajan.

Vaikka harvoin olen Silkkun kesäseuroihin aikuisella iälläni ehtinyt, niin olen siellä mukana ajatuksissani. Hilja-äiti ja Veikko-isä ovat olleet ahkeria seuravieraita ja minä olen saanut joka kesä tuoreita terveisiä kesäseuroista ja evankeliumijuhlilta heidän välityksellä.

*Jeesus kuule rukoukset
Köyhän kurjan syntisen,
Heikoimmatkin huokaukset
Ahdistetun sydämen.
Jalkais juureen tahdon käydä.
Pääni painaa ristihin.
Siinä armon alttarilla
Rukoilen sua rakkahin.*

*Haavojasi lähemmäksi,
Ristiäsi lähemmä
Aina kaipaa sydämeni,
Nytkin tällä hetkellä.
Anna mulle Henkes voimaa,
Tulta lamppuun sammuvaan,
Yö on synkkä, ylkä viipyy
- Milloin saavut noutamaan?*

*Siispä luota ristin armoon,
Haavoitettu syntinen!
Taakat huolet kirpoavat
Luona rakkaan Jeesuksen.
Taivaskaipuu rinnassani
Elpyy, kasvaa voimassaan.
Milloin saan sun luokses tulla.
Kanneltani soittamaan.*

Vanha Siionin kannel 314

Muistojen tie

Kuismasta kun mennään
Revonkylään päin,
Kärkelän talon silmissäni
mäenpäällä näen.
Kylän ensi TV sinne hankittiin,
sakilla me nuoret sitä
illoin aina katseltiin.

Matka jatkuu mutkitellen eteenpäin.
Suolle tehdyt viljapellot ohittelen näin.

Postilaatikko joköttää
Litmasen talon vieressä,
Sivutielle mentäessä
vastaan tulee Pirilät.

Majoiset ja Toloset
on siinä reitin varrella,
Juhannusruusun muistan aina
Tolosen talon kohdalla.

Pesolaan mentiin mäkeä ylös,
maitolaiturin kohdalta.
Seuraava tie vie Toroskalaan,
sen perhe kantoi postia.

Pussila, Kontturila ja Nousiala,
on taloja samantien varrelta.
Periltä löytyy Liimattala,
näissä taloissa vietettiin paljon seuroja.

Pesolan jälkeen meni pieni metsätie,
se Hyvärilän Veikon kotiin vie.
Oli mopomatka Veikon matkanpää.
Kylmä pakkaspäivä, huono sää.

Sen jälkeen taloon muutti perhe uus,
oli Siiri Kontturilla uusi tuttavuus.
Oli alku onnellinen perheelle,
mutta liian lyhyt....
Jäi suru jäljelle.

Taurialan talo on päätien vieressä,
siskonsa Vieno ja Helvi keittelivät
Silkun koulussa velliä.

Rukavaara on seuraavana,
kun koululle päin matkattiin.
Anjan kanssa salaa aina,
runoja vihkoon rustailtiin.

Turpeiseen vie seuraava sivutie.
Omenapuiden ohitse vei
oikaistu koulutie.

Vinnilä on mäenpäällä,
lähellä jo koulua.
Mäkeä en uskaltanut
sieltä ennen laskea.

Koululle kun saavutaan,
muistot esiin pulpahtaa.
Kuinka siellä ennen oli toimintaa.
Nyt vain kuuluu tuulen huminaa.

Erkin kauppa oli ennen koulun lähellä.
Sen kohdalta kun lähtee menemään,
jo löytyy talo Niemelä.

On monen muiston aihe mulle Ketvelo.
Tuo lämmön tunteen pelkkä muistelo.
Hilja-tädin herkut, naurut mielessä
ja Liisa Riikolasta kaverina vierellä.

Metsän takaa löytyi vielä yksi Pirilä,
oli hauska siellä käydä kylässä.
Myös toinen täti oli Pirinen.
Heidät molemmat rakkaudella
muistan serkkuineen.

Tie jatkuu!
Majoinen,
jää vierelle sen.

On monen mutkan päässä Karhapää,
toinen veli perheineen mäen alle jää.

Tahvanaisen perhe asui siinä vieressä.
Myös siellä käytiin kouluaikaan
usein kylässä.

On tarinan talot nyt vaienneet,
melkein kaikki jälkeenpäin.
Mutta muistot ei ole haihtuneet,
ne voimistuu eläessään.

Maire Pennanen

Ketvelon Nuutisten perhe. Mukana on myös kaksi naapurin lasta. Juhanin kyydissä ovat useat itä-suomalaiset päässeet monille SLEY:n valtakunnallisille juhlille sekä jo useana syksynä ruskamatkalle Lappiin.

Kuvan omistaa Anja Hiltunen

Tämän juhlaulkaisun sivuilla vilahtelee monia Silkun paikallisosaston piirissä toimineita tai seuroissa käyneitä ihmisiä, mutta kaikkia ei voi enää tavoittaa ja varmasti on monien ihmisten kuva jäänyt pois sen takia, ettei se ole ollut käytettävissä.

Viereisessä kuvassa silkkulaisia äitienpäiväjuhlassa. Alakuvassa eräs koulukuva Silkun koululta.

Kuvan omistaa Anja Hiltunen

Kuvan omistaa Anja Hiltunen

Pertti Liimatta

Mietteitä Silkun paikallisosaston 90-vuotisjuhlan aikaan

Ensimmäinen kosketukseni evankeliseen liikkeeseen tuli 1940-50 luvun paikkeilla Vilho Muttosen pitämässä kotiseuroissa Enon Hiirenniemellä lähinaapurissamme Juho Hassisen talossa.

Talon poika Onni Hassinen oli oto-saarnaaja. Vuosina 1962-65 kävin useita kertoja Joensuussa Soanlahdenkadun rukoushuoneella, samoin vuodesta 1968 lähtien, kun olin Joensuussa töissä.

Kuulin Vilhon mainitsevan noihin aikoihin Enon Silkun seuroista ja paikallisosaston toiminnasta. Vasta sitten Silkun osaston toiminta tuli läheisemmäksi, kun Jukka Näkki rupesi ilmoittelemaan Mirjam ja Kauko Liimatan ke-säasunnolla järjestettävistä evankeliumijuhlilla.

Sain olla Jukan mukana Siionin kannelseuroissa Juhani Nuutisella Ketvelossa. Muistaakseni 1999 tai 2000 olimme sitten ensimmäisen kerran tuossa sukulaistalossa evankeliumijuhlissa.

Ensimmäisellä matkalla olimme kolmistaan; minä, vaimoni Ritva ja Tuula-tyttäreemme.

Jonkin verran olin kuullut Silkun osaston toiminnasta myös Kaukon sisarilta Anna Turuselta ja Siiri Loukkolalta.

Ritva on käynyt Kiteen evankelisen kansanopiston 1965-66. Mentyämme naimisiin v. 1970, tulin minäkin vähitellen mukaan SLEY:n säännölliseen toimintaan Joensuun paikallisosastossa.

Tällä tavoin vasta äskettäin Silkun osaston toimintaan tutustuneena haluan kertoa näistä evankeliumijuhlilla jotakin oman kokemukseni mukaan.

Perustamisesta on kulunut jo 90 vuotta. Tämäkin osasto on perustettu elämämme kal-leimman asian tunnetuksi tekemiseksi ja esil-lä pitämiseksi.

Silkun juhlista on jäänyt mieleeni yllättävän suuri juhlaväki, vaikka ollaan kaukana asutuskeskuksesta. Alussa on ollut runsas kahvitarjoilu ja iloista seurustelua.

Siionin kannelta lauletaan ahkerasti. Laulu on voimakasta avarassa juhlapaikassa Jukka Näkin säestäessä. Puhujia on ollut useita, kauempaakin tulleita mm. Einari Rätty, Lasse Rätty, Teuvo Liimatta, Kauko Liimatta, Jukka Näkki,

Enon seurakunnan kirkkoherra Markku Vasara, pastori Markku Koistinen ym.

Juhlissa kuuluu selkeä lain sana ja ihana evankeliumi Jeesuksen ristillä hankkimasta pelastuksesta, joka jo kasteessa on luettu henkilökohtaisesti meille jokaiselle.

Olemme syntisiä ja sellaisina pysymme elämämme loppuun saakka, mutta olemme ar-mahdettuja syntisiä. 1.Joh. 1:8-9.

Jos väitämme, ettemme ole syntisiä, me petämme itseämme eikä totuus ole meissä. Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.

Jeesuksen tähden Jumala armahtaa meidät. Saamme turvautua Jeesukseen, sillä hän on tullut pelastamaan syntisiä.

Luuk. 5:32 on sanottu Jeesuksesta, että hän ei tullut kutsumaan hurskaita, vaan syntisiä, jotta he kääntyisivät. Saamme uskoa, että Jeesuksen veri puhdistaa meidät kaikista synneistämme.

”Mutta jos me vaellamme valossa, niin kuin hän itse on valossa, meillä on yhteys toisiimme ja Jeesuksen, hänen poikansa veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.” 1 Joh. 1:7.

”Mitään muuta turvaa meillä ei ole, eikä saa olla Jumalan tuomioistuimen edessä. Mutta siinä meillä on täydellinen kuolemankin hetkellä kestävä turva ja pelastus.” Apost.t. 4:12.

Ei kukaan muu voi pelastaa kuin hän; Jeesus. Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaan kannen alla.

Tästä suurimmasta lahjasta laulamme Siionin kanteleen laulussa 108. Ja siitä kuinka taivaaseen on vain yksi tie, laulamme laulussa 452.

Liimatan perhe.

Kuvan omistavat Liimatat

Leena ja Mauri Suikkanen

Juhlamuisto kymmenen vuoden takaa

Tähän asti on Herra meitä auttanut

Oli kaunis, aurinkoinen elokuun ensimmäinen sunnuntaiamu 1993, kun lähdimme Joensuusta matkaan.

Saavuimme Enon kirkolle klo 10.00 alkavaan päiväjumalanpalvelukseen, joka on osa Silkun perinteistä Evankeliumijuhlaa.

Jumalanpalveluksen päätyttyä autoletka lähti etenemään kohti varsinaista juhlapaikkaa. Tie kiemurteli ja mutkitteli, kohosi kumpareelle ja laskeutui laaksoon, käännymme milloin oikealle ja milloin vasemmalle. Viimein olimme perillä Liimatan pihapiirissä.

Mirjam ja Kauko olivat toivottamassa tulijoita sydämellisesti tervetulleeksi. Ilmassa oli juhlan tuntua. Pihalle oli katettu juhlapöytä moninen herkuineen. Perunapyörykät ja sienisalaatti jäivät erikoisesti mieleen.

Navetan latotilaan oli koristeltu juhlasali tuoksuvilla koivuilla ja maitotonkkiin oli kerätty kesän kauneimpia niityn kukkia. Korkeat pihakuuset suojasivat pihaa pohjoisen purevilta tuulilta.

Pihapiiriin saapui lisää juhlavieraita läheltä ja kauempaakin. Mukana oli kaikenikäisiä. Tunnelma oli välitön ja iloinen. Oli halauksia, kysettiin kuulumisia ja onniteltiin. Juhlittiinhan täällä SLEY:n Silkun paikalliston 80-vuotistaivalta. Juhla jäi lähtemättömästi mieleen, olinhan mukana ensimmäistä kertaa.

Vankka Jumalan sana ja Siionin kanteleen laulut hoitivat ja ovat kutsuneet vuosi vuodelta uudelleen kokemaan yhteyttä, tutustumaan uusiin ihmisiin ja saamaan uusia ystäviä, jotka ovat kulkeneet rinnalla elämän vaikeuksissa. Olemme kiitollisia siitä, että olemme saaneet kuulua tähän joukkoon.

Voinemme vain arvailla, kuinka moni on saanut Jumalan sanan hoitoa, on saanut olla hetken avaran armotaivaan alla ja omistaa armo ilman mitään ehtoja omalle kohdalleen. Uskon, että monet ovat tulleet hoidetuksi.

Kuvan omistavat Suikkaset

Leena ja Jouko Suikkanen.

Silkun osaston täyttäessä nyt jo 90 vuotta toivotamme onnea ja Jumalan runsasta siunausta. Saakoon elävä ja ylösnoussut Vapah-taja olla siunaamassa ja johdattamassa sa-

nallaan tulevinakin vuosina ja vuosikymmeni-nä tämän osaston toimintaa.

"Tähän asti on Herra meitä auttanut."

*Onpa taivaassa tarjona lapsillekin,
jotka Jeesusta rakastavat,
kultakruunut ja valkeat vaatte-
hetkin, harput joilla he soittelevat.*

*Puhdas kulta on tie, jota astelevat
juhlakuorossa enkelien, Kartitsan
siellä kasvoja katselevat, veriuhrin
syntisien.*

*Siellä istuvat elämän lähteellä,
elon leipää he nauttia saa,
Poissa yö, poissa kuolema häiritse-
vä, siellä uusi on taivas ja maa.*

*Siellä murhe ja tuskakin päättynyt
on, ilon ainaisen Jeesus kun toi.
Kiitoslaulu on valtava, loppumaton,
ylistystä se Herralle soi.*

Siionin kannel 412

Reijo Arkkila

Pienistä puroista kasvaa suuri virta

Evangelinen herätysliike on alusta saakka ollut lähetysliike. F.G.Hedberg keräsi varoja lähetystyölle jo 1840-luvulla.

Liikkeen miehet olivat keskeisesti vaikuttamassa, kun Suomen Lähetysseura perustettiin 1850-luvun lopulla. 1890-luvulla päädyttiin siihen, että alettiin valmistella oman lähetyskentän avaamista.

Japaniin, auringonnousun maahan lähdettiin sitten virallisesti vuonna 1900. Japanin lähetyksestä tuli evankelisen kansan lempilapsi.

Lähettimäärä ei Japanissa ole koskaan ollut suuri, työ on vaatinut melkoisia taloudellisia uhrauksia.

Taloudellisesti on laskettu, että yhden lähe-
tyksen ylläpito Japanissa on kolminkertainen Afrikan lähetteen verrattuna.

Paitsi normaalia seurakuntatyötä, vuosien myötä on rakennettu kirkkoja, tuettu lastentarhoja, osallistuttu radiotyöhön ja kustannustoiminnan tukemiseen.

Japanin haaste oli niin suuri, ettei ymmärretty pitkään aikaan etsiä muita kenttiä. 1950-luvulla rovasti Toivo Rapeli Japanin matkallaan kävi myös Intiassa. Hän kaavaili työn aloittamista tuossa valtavassa maassa, mutta hankke raukesi, kun Intia ei tuolloin ottanut vastaan uusia lähetystyöntekijöitä.

Ruotsinkielinen Evankeliumiyhdistys lähti Kenian työhön vuonna 1963 ja sisarjärjestöä seuraten myös Evankeliumiyhdistys vastasi Itä-Afrikan kutsuun vuonna 1970.

Uuden kentän avaaminen toi mukanaan myös uuden innostuksen kauden evankelisen liikkeen lähetystyöhön. Sen jälkeen on tehty rohkeasti uusia avauksia.

Papua-Uuden-Guinean työhön lähdettiin vuonna 1979. 1980-luvulla tehtiin päätökset työn avaamisesta Sambiassa ja Kamerunissa.

Tämän lisäksi päätettiin lähetysten kohde-
maiksi ottaa Etelä-Korea, Brasilia ja Malawi. 1980-luvun lopulla Evankeliumiyhdistyksellä oli yli 80 lähettiä eri kentillä.

1990-luku merkitsi Venäjän avautumista. Kuin tuhkasta noussut Inkerin kirkko on tarjonnut erinomaisen haasteen suomalaisille lähetysjärjestöille.

Tässä joukossa on myös evankeliumiyhdistys, joka on saanut vastuualueekseen Viipurin ja luovutetun Karjalan alueen. Sen lisäksi on yhteyksiä pidetty erityisesti Kupanitsan, Toksovan ja Puskinin seurakuntiin.

Taloudelliset vaikeudet 1990-luvulla ovat pakottaneet Evankeliumiyhdistyksen vähentämään lähettimääräänsä.

Uutta nousun aikaa odotetaan.

Mistä tulevat lähetysvarat? Millä tavalla tämä laaja-alainen työ rahoitetaan? Tottakai merkityksellinen on seurakuntien talousarviovaroistaan myöntämä tuki.

Evankeliumiyhdistyksessä se kattaa nykyisin noin kolmasosan kaikista lähetystuloista. Mutta yhä tänään ratkaisevan tärkeä on pienistä puroista kertyvä rahavirta. Paikalliset ystävät, lähetyspiirit ja osastot säännöllisellä toiminnallaan kokoavat tätä tukea, joka tekee lähetystyömme mahdolliseksi.

Tällainen tukikohta ja ystäväpiiri on ollut myös nyt juhliva Enon Silkun osasto. Sen piirissä on ollut uskollista lähetystyön kannatusta. Tästä lähetysrakkaudesta kiitämme Taivaan Isää tässä yhteydessä.

Merkittävää on, että Japanissa toimineella Poukan perheellä menevät äiti-Päivin puolelta juuret aina Silkun osastoon saakka.

Kuvan omistaa Reijo Arkkila

Reijo Arkkila työtoverinsa Samwel Atungan kanssa

Esko Jalkanen,
rovasti, eläkkeellä oleva Polvijärven kirkkoherra

Sananen evankelisuudesta Inkerinmaalla

Enossa ja Polvijärvellä viettämieni työvuosien jälkeen minulle tarjoutui hyvin mielenkiintoinen työrupeama Skuoritsan seurakunnan kirkkoherrana Inkerissä vuosina 1995-99.

Vaikka kaikki evankelinen kristillisyyden oli ollut vuosikymmenet kiellettyä, rippeitä tästä herätysliikkeestä oli jäänyt vanhojen ihmisten mieliin. Siionin Kanteleen lauluja vielä osattiin ja evankelisia saarnaajia muistettiin.

Lokakuun vallankumouksen jälkeen oli suomalaisten pappien palattava kotimaahansa. Työluvut kiellettiin niiltä, jotka olisivat halunneet palata tuttuihin seurakuntiinsa.

Nämä saivat kaivattua työvoimaa monista Evankeliumiyhdistyksen saarnaajista.

Heitä nimettiin seurakunnanhoitajiksi. Eräs heistä oli skuurisalainen maanviljelijä lisäksi Virranen.

Hän toimi seurakunnanhoitajana Kopriassa vv. 1923-36, Hatsinassa 1931-32 ja Kolppanassa 1937-38. Vuoden vaihteessa hänet vangittiin. Muiden kohtalotoveriensä tavoin hän katosi tietymättömiin.

Ainoa evankelinen saarnaaja ja Lempäälän sekä parin muun naapuriseurakunnan hoitaja, joka vältti marttyyrikuoleman, oli Aatami Kuortti.

Hän joutui odottamaan kuolemantuomion täytäntöönpanoa samassa sellissä erään Hyp-pääjien lahkoon kuuluneen miehen kanssa.

Silmien edessä odottava kuolema teki heistä ystävykset, jotka tukivat toisiaan hengellisesti.

Kuva kirjoittajan

Aatami Kuortin onnistui kuitenkin paeta Suomeen, jossa hän teki pitkän ja ansiokkaan päivätyön pappina.

Aatami Kuortti sai nähdä ihmeen ennen kuolemaansa. Syyskuussa v. 1989 hän sai olla juhlapuhujana evankeliumijuhlissa Kupanitsassa, syntymäseurakunnassaan.

Maaliskuussa seuraavana vuonna vihittiin 9 miestä diakoneiksi, joista useimmat saivat oman seurakunnan hoidettavakseen.

Tilaisuudessa saarnasi lähes 90-vuotias Aatami Kuortti, joka sanoi: *"Tässä samassa kaupungissa minulle julistettiin 60 vuotta sitten kuolemantuomio. Nyt sydämeni pakahtuu ilosta ja on kiitosta tulvillaan."*

Evankeliumi on ilosanoma Jeesuksen Kristuksen sovitustyöstä. Se kaikuu jälleen täytteenä myös Inkerin kirkon seurakunnissa.

Tässä yhteydessä tekee mieleni todeta, että Evankeliumiyhdistyksen lähettien joukossa on melkoinen määrä Pohjois-Karjalassa juuret omaavia työntekijöitä.

Erityisesti on syytä mainita Kuhmo, josta jatkuvasti on ollut huomattava Japanin lähettien joukko.

Sieltä löytyy esimerkiksi Piiraisia, Ahtosia ja Heikkisiä. Parhaillaan kentällä on *Kuhmoa edustamassa* Sallisen perhe. Pielisjärven kirkkoherrana vaikutti aikanaan Kristian Tammio.

Hän oli 1900-luvun alussa toiminut lähettinä Japanissa. Vielä lähellä eläkeikää mieli paloi Japaniin. Niinpä hän anoi ja sai neljä vuotta virkavapautta 1950-luvun vaihteessa kirkkoherran virasta. Näin hän sai vielä ker-
ran olla julistamassa evankeliumia auringon-
nousun maassa.

Kristian Tammio on hyvä esimerkki lähetystulien sytyttämästä sananjulistajasta. Pienistä puroista kasvaa suuri virta!

Näin on siis Evankeliumiyhdistyksen työssä. Saamme tänään iloita monista kentistämme ja lähes 50 lähetin joukosta eri puolilla maailmaa.

Rukouksemme on, että saisimme kokea lähetysherätyksen rakkaassa evankelisessa liikkeessämme ja koko kirkossamme.

Silloin uhrilahjat moninkertaistuvat ja lähettien määrä voidaan reippaasti nostaa!

Mutta myös koko maailmanlähetystä ajatellen me voimme sanoa: *"Pienistä puroista kasvaa suuri virta"*.

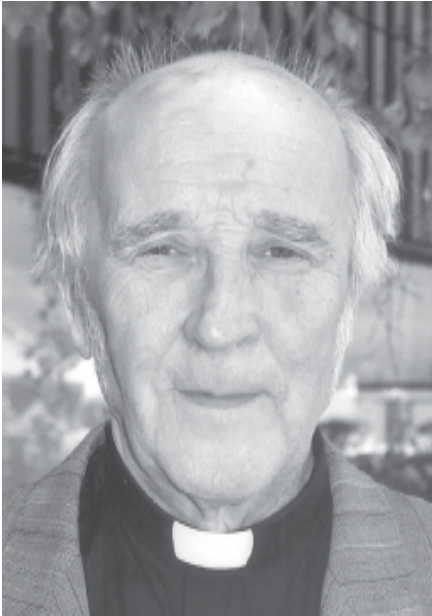
Luterilaisen kirkkomme lähetyspanos on vain pieni puro valtavassa lähetyksen virrassa. Maailmassa on tuhansia ja tuhansia lähet-
tejä liikkeellä.

Kirkot kasvavat vauhdilla erityisesti Afrikassa. Mutta vielä on työkenttää. Vielä kaikki eivät ole kuulleet pelastuksen evankeliumia.

Näin on Japanissa, näin monilla muilla kentillä. Jatkakaamme siis reippaasti ja rohkeasti yhteisessä työssä. Lähetys on Jumalan lasten etuoikeus!

Toivotan Jumalan siunausta juhlivalle Silkun osastolle ja sen ystäville. Tässä käden-
lyönti yhteisen työn merkiksi!

Jeesus sanoo: *"Tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman todistukseksi kaikille kansoille ja sitten tulee loppu"*. Mt.24:13.

Jouko Pesonen,
rovasti, Enon seurakunnan pitäjänapulainen vv. 1962-65
ja kirkkoherra vv. 1966-92

Muutama muisto Silkunsalolta

**Tulin pitäjänapulaiseksi
Enoon vuonna 1962. Nimike
oli minusta sopiva, sillä
melkoinen osa ajasta kului
pitäjällä kulkemiseen, kun
syrjäkylätkin olivat asuttuja
salomökkejä myöten.**

Ensimmäisen kinkerimatkan Silkunsalolle tein kirkkoherra Kalle Tiitisen kanssa. Menimme autolla sinne saakka kuin oli aurattua tietä, sillä auraus ei mennyt kylän läpi Revonkylään asti.

Loppumatka kinkeritaloon kuljettiin talosta vastaan tulleeella hevosella. Mukanamme oli matkaharmoni ja kinkerilaukku, jossa ei ollut enää kirkonkirjaa, vaan kinkeripöytäkirja ja muuta tarpeellista.

Panin merkille, että tämä pitäjän itälaidalla oleva kylä, jossa *metsiä pellot pelkää*, oli omaileimainen. Jos kiviset peltotierat olivat pieniä, niin Jumalan vainiot olivat pitkiä, sillä ne ulottuivat sukupolvien taakse.

Kinkerit ja seurat kokosivat väkeä, jota aluk-

si joutui ihmettelemään, kun asumuksia ei näkynyt juuri missään.

Kanttoripulan aikoihin vaimoni oli joskus mukanani kanttorina, mutta arkaili suuria tilaisuuksia. Niinpä hän lähti Silkunsalon kinkereille ajatellen, että se on pienimuotoinen tilaisuus, mutta saikin hämmästellä väen paljoutta.

Maallikkojen vastuunkanto oli kanavoitunut mm. Evankeliumiyhdistyksen paikallisosaston kautta ja sen kesäjuhlat olivat jo kauan olleet kylän kokoava tapahtuma.

Silkku oli kai ainoa Enon sivukylästä, jossa oli myös oma katu, nimittäin *Papinkatu*. Leikimielinen nimi oli annettu kylätien sille osalle, jonka varrella asuivat pyhäkoulun opettajina ja puhujina toimineet maallikot Eino Pussinen ja Heikki Kontturi.

Pyhäkoulun tarkastuksista jäi elävästi mieleen jo iäkkään Eino Pussisen taito opetus-tehtävässä. Se ei ollut suinkaan saarnapyhäkoulu, vaan asiassa edettiin kysellen ja aiheeseen liittyviä kuvia käyttäen.

Kylällä muisteltiin lämmöllä monia edeltämenneitä, jotka aikanaan olivat nostaneet sanan lyhtyä ihmisten valoksi.

Vuosien myötä opin toki tuntemaan myös

mitalin toista puolta niin Silkunsalon kuin muidenkin kylien kohdalla.

Valot ja varjot vaihtelivat; oli elämää armon varassa kilvoitellen ja elämää siitä osattomana. Se oli kutsu rukoukseen ja kärsivälliseen vierelläkulkemiseen.

Siinä ei kuljettu poliisina nuuskien tai ulosottomiehenä uskoa tingaten, vaan pidettiin tarjolla elämän sanaa, joka herättää uskon ja uudistaa elämää. Siinä jouduttiin odottamaan Jumalan aikaa itse kunkin kohdalla.

Monen lähtijän vierellä viipyneenä siunaan edellä kulkeneita kylväjiä, kotien ja kylien hiljaisuudessa toimineita. Heidän vaivannäkönsä ei ole ollut turha.

Aika on totaalaisesti toinen kuin lapsuudessamme, työtä tehdään toisenlaisilla työvälineillä, mutta Jumalan työvälineet ovat entiset; sana, kaste ja ehtoollinen. Niiden kautta Jumalan Pyhä Henki vaikuttaa uskoon milloin ja missä tahtoo niissä, jotka kuulevat evankeliumin.

Siksi saamme kokoontua ja kutsua toisiakin toivossa iloisina ja rukoillen; *"Johda, Herra uskollinen armollinen kotiin kaikki kulkijat. Matkan jälkeen taivaassasi kiitostasi sukupolvet laulavat."* Vrk 147:5.

Silkun kesälähetysjuhla alkamassa vuonna 1979. Edellisellä päivänä oli pidetty Antti ja Edit Liimatan sukukokous, jolloin vietettiin myös Liimatan sisarusarjan vanhimman Aili Uuksulaisen 60-vuotispäiviä.

Martti Turunen

Enon Silkun kesäjuhla keräsi yli sata osanottajaa eri puolilta Suomea. Kirjoitus ja kuva julkaistu 22.8.2002 ilmestyneessä Sanansaattaja-lehdessä.

Silkun perinnejuhla keräsi koolle lähetysväkeä

Lämpimässä ja kauniin aurinkoisessa säässä vietettiin sunnuntaina 4. elokuuta 2002 Enon Silkussa evankeliumiyhdistyksen vuosittaista kesäjuhlaa.

Sekä enolaisia että muualta Suomesta tulleita oli koolla yli sata henkeä Mirjam ja Kauko Liimatan kesäkodissa.

He jatkavat Liimatan suvun hengenperintöä järjestämällä kesäisin tämän lähetysjuhlan Silkun paikallisosaston syntysijoille.

Juhla onkin yksi merkittävimmistä evankelisen liikkeen tapahtumista itäisen Suomen maaseutualueella.

Alkuvuosikymmeninä, kun ihmisiä asui maalla enemmän, toiminta oli hyvin vireää. Kesäisin, kun juhlatuloon tuli useampia puhujia raamattupäivät saattoivat kestää jopa kolme päivää.

Aikaisempina vuosikymmeninä osasto tuki innokkaasti Nurmeksen evankelisen opiston toimintaa. Moni nykyään kesän juhlassa kävijä onkin opiston käynyt. Osastolla oli myös mm. ompeluseuratoimintaa. Myöhemmin aikoina on Japaninlähetystyö ollut kolehtituen kohteena.

Laulua japaniksi ja suomeksi

Nyt Silkun juhlassa vierailevina puhujina olivat Köyliön seurakuntapastori Martti Poukka yhdessä Päivi-vaimonsa kanssa sekä eläkkeellä oleva raumalainen piirisihteeri Einari Rätty yhdessä Anneli-vaimonsa kanssa.

Osa juhlaväestä oli mukana jumalanpalveluksessa Enon kirkossa, missä pastori Martti Poukka saarnasi.

Kauko Liimatta luki tervetuliaissanoiksi psalmin sanaa vanhurskaudesta.

Monille enolaisille tutuksi tullut Veräjä-kuoro lauloi juhlassa neljä afrikkalaista laulua. Osassa säkeistä vilahti laulun alkumaan kieltä.

Päivi ja Martti Poukan tytär Anne lauloi välillä kaksi hengellistä laulua, toisen japaniksi sekä suomalaisen laulun.

Ristin muotoinen elämä

Martti Poukka kertoi työvuosista 1980-95 Japanissa, jotka olivat heidän perheelleen tärkeätä aikaa.

- Japanissa on 14000 uskontoa. Siinä riittää kulttia ja riittä moneen lähtöön.

Martti muistutti takavuosina Japanissa satuneista salaperäisistä kuolemantapauksista ja tuhoisasta kaasuräjähdyksestä metrossa. Iskun teki Korkeamman totuuden lahko, joka mai-

nosti suurin kuvin lempeän näköistä johtajaansa.

Poukka halusi kertoa tapauksen siksi, että sillä on yhteyttä raamatun varoitukseen, joka kehoittaa meitä varomaan vääriä profeettoja.

- Varoitus on edelleenkin ajankohtainen. Jeesus neuvoo tunnistamaan oikeita profeettoja heidän hedelmistään.

Vääriä profeettoja löytyy lähempääkin kuin Japanista, Martti muistutti. Esimerkiksi taloudelliset arvot nostetaan monesti ainoaksi elämänarvoksi.

Martti Poukan mukaan tilanteessa on paikallaan sienestäjän neuvo: "Syö vain niitä siemeniä, jotka varmasti tunnet."

- Anteeksiantaminen, auttaminen ja armo, ovat keskeisiä Jumalan tahdon ymmärtämisessä.

Elämämme on ikään kuin ristinmuotoinen. Pystyypu osoittaa uskon suhdetta Jumalaan ja vaakapuu tarkoittaa levitettyä käsiä kohti muita ihmisiä, lähimmäisiä. Martti kehoitti meitä noudattamaan Jeesuksen neuvoa ja toteuttamaan Taivaallisen Isän tahtoa tuottamalla hyviä hedelmiä sanoin ja teoin.

Juhlassa kerätty kolehti tuli Japaninlähetysten hyväksi. Einari Rätty johdatti yhteiseen rukoukseen ja juhla päättyi yhdessä laulettuihin Siionin kanteleiden lauluihin.

Aune Kontkanen

Oi muistanpa vielä sen virren

Lapsuusaikanani virret kuuluivat yhtä luontevasti jokapäiväiseen elämään kuin ruisleipä, mutta niiden merkitys oli siinä, että ne nostivat mielen arjen yläpuolelle.

Muistan miten äiti aamulla lauloi *Joka aamu on armo uus*. Uuninkylki huokui lempeää lämpöä ja pölyhiukkaset tanssivat auringossa. Olo oli kotoisan onnellinen.

Arkiaamuina radiosta kuului hartaita säveliä. Oli viilskettä, kun koko lapsilauman piti jouduttautua valmiiksi kouluun lähtöä varten. Aamuhartauden aikana kuului olla hiljaa. Sen loputtua oli jo kiire lähteä linja-autolle ja kouluun.

Kansakoulussa opittiin perusteellisesti kunnan valikoima virsiä. Aamulla alaluokkalaiset kävelivät jonossa virsikirja kädessään aamuhartausta varten yläluokkaan. Isäänikin opettanut Aino Lappalainen piteli suonikkailla kä-

sillään hartauskirjaa ja luki siitä kappaleen äänivavisten.

Sen aikana saatoin unohtua katselemaan ulos suurista ikkunoista ja tarkkailemaan milloin syksyn lehtien tippumista, talven myrskyjä tai kevään auringonleikkiä.

Sitten Niemeläisen Heikki talloi reippaasti puhisevan urkuharmonin polkimia ja sormet paukuttivat esiin *Totuuden Henki johda sinä meitä tai Herraa hyvää kiittäkää*.

Keskikoulussa pidettiin vielä alemmilla luokilla ollessani aamuhartauksia, mutta sitten uudet tuulet alkoivat puhalttaa. Aamuhartauden nimi muutettiin päivänavaukseksi ja uskonnottomuus jäi pois.

Virsiä ei enää veisattu juuri muulloin kuin joulun- ja kevätkuulissa ja silloinkin vain *Enkeli taivaan* ja *Suvivirtä*. Peruskoulun käyneet ikäluokat eivät enää valitettavasti tunne virsiä miltei ollenkaan.

Uskonollisuus kotonani oli peräisin vanhempieni lapsuudenkodeista. Käsitukset niis-

sä olivat merkittävästi erilaisia. Isänisällä uskon perustana oli LAKI, äidinisällä EVANKELIUMI.

Siinä missä isäniä ankaralla puheella ja kädellä kasvatti lapsilaumansa kuriin ja Herran nuhteeseen, luki äidiniä iltaisin perheelleen *Martti Lutherin Postillaa* ja julisti Jumalan armoa ja rakkautta. Tosin ankaruutta siinäkin tarvittiin.

Molemmat ukit levittivät sanomaansa myös perheen ulkopuolelle, äidinisä oli maallikkosaarnaaja ja isäniä pitkäaikainen pyhäkoulunopettaja. Seuroja ja muita juhlia, kuten kinkereitä, syntymäpäiviä ja hautajaisia, pidettiin usein. Niihin kokoontui runsain joukoin sukulaisia ja kyläläisiä, väkeä tuli kauempaakin.

Kylänturulan (mummolan) juhlista muistan miten niitä leimasi arvokkuus. Varhaisimpia muistoja lienee, kun isoisäni hitaasti ja painokkain askelin käveli juhlayäen keskellä pirtin poikki. Olin silloin kolmevuotias. Juhlapuhujana vieraili seurakunnan kirkkoherra Kalle Tiitinen.

Martti Ervolaa ja Antti J. Tuovista muisteltiin. He olivat jääneet ihmisten mieliin vaikuttavina puhujina. Seuroissa laulettu virret olivat komeita ja arvokkaita nekin, *Oi korkein Herra Jumala* jne.

Silkun kesäjuhlassa.

Elokuun ensimmäisenä sunnuntaina pidetyt Silkun kesäjuhlat on perinteisesti aloitettu jumalanpalveluksella Enon kirkossa josta on sen jälkeen siirrytty varsinaiselle juhlapaikalle Silkkuun.

Setäni Tuomas on jatkanut perinteitä siirtyen ehkä vieläkin ankarammalle linjalle. Hengenheimolaisia hän on löytänyt Länsi-Suomen Rukoilevaisten joukosta. He veisaavat virret vuoden 1701 virsikirjasta.

Pidän niitä virsiä hyvin kauniina ja tunnen niissä säilyneen kaiun menneiden sukupolvien kärsimyksestä, toivosta ja lohdutuksesta. Ne virret tuntuvat tutuilta, vaikka sanat ovat vanhahtyylisiä tai tuntemattomia.

Isäni, silloin harvoin kun lauloi, lauleskeli maallisempia lauluja tai virrenpätkiä omaperäisesti muunnellen.

Kotona pidetyissä juhlissa, jos joku osasi maireasti pyytää tai jos hän oli hyvällä tuulella, otti isä seinältä alas ukkinsa rakentaman virsikanteleen ja säesti sillä veisuuta.

Äidin suvun puolella seuraperinne on säilynyt katkeamattomana enoni Kaukon ansiosta

Hän on jaksanut järjestää vielä vuosittain kesäisin Evankeliumijuhlan Silkkuun.

Lähetystyöllä on Evankeliumiyhdistyksen työssä tärkeä osa. Niinpä lukuisten puhujien joukossa on ollut lähetystyön tekijöitä, pappeja sekä muita sananjulistajia, monet heistä omaan, laajaan sukuun kuuluvia.

Mieleenpainuvimpia persoonia oli Vilho Muttonen, jonka väkevä puhe *Vihollisen viekaista suunnitelmista ja Kristuksen veren sovintouhrista* ei jättänyt ketään kylmäksi.

Virret olivat puhujien mukaisia. Ne kertoivat kilvoittelusta, armosta ja tulevasta autuudesta. Lopuksi veisattiin *Kiitos sulle Jumalani*. Siihen osallistuivat kaikki vilpittömin mielin ja täydestä sydäimestä.

Äitini lauloi virsiä tai *Siionin kanteleen* lauluja aina töitä tehdessään. Navetalta saattoi kuulua *Mä elän laupeudesta ja armon antimista*.

Yllätyspainotuksia sanat saivat, kun hän heilautti sankoa ja kaatoi kuohuvan maidon tonkassa olevaan suureen siivilään. Tai kun lehmä tönäisi. Ei hänen äänensä heleä ollut, mutta meille lapsille se laulu oli rakasta Äitiä ja loi turvallisen ilmapiirin.

Elämä äidillä oli raskasta ja työtä loputtomasti, mutta hän nosti katseen ylös tähtiin ja lauloi *Oi Jumala sä huolen meistä kannat*. Iltaisin kuunneltiin radiosta hartaita säveliä ja iltahartaus.

Ennen nukkumaanmenoa äiti luki meidän kanssa iltarukouksen ja yhdessä laulettiin iltavirtenä *Levolle lasken Luojaani ja Yö joutui etehemme*.

Sunnuntaiaamuina kuuntelimme kirkonmenoja radiosta. Harvemmin kävimme tavalisina pyhinä kirkossa, koska sinne oli matkaa, eikä kyytiä ollut. Kuitenkin suurina juhlapyhinä ja lukuisissa juhlatilaisuuksissa Enon kirkko tuli tutuksi.

Kirkossa virrenveisuuseen liittyy urkumusiikki, jolla on myös tärkeä osa elämässäni. Kaudeninta on, kun kirkkokansa yhteen ääneen veisaa virttä. Silloin kokee elämää suurempaa hartautta ja yhteyden tunnetta.

Ammattilaulajien esittäminä virret tuntuvat miltä tahansa lauluesityksiltä ja päätöksellä esitettyinä suorastaan luotaantyöntävilä.

Virret ovat olleet tärkeä eväs elämäni matkalla. Niistä edelleen löydän rauhaa ja turvallisuutta. Rakkaimpia ovat ne virret, joita lapsuudessani yhdessä veisattiin.

En pidä ollenkaan virsikirjauudistuksista.

Ulkoa oppimani virret ovat äidin- ja isänperintöäni, joka on minulle pyhä ja osa minun itsetuntoani. Olisi ollut parempi jättää vanhat sanoitukset ennalleen ja käyttää luovuus uusien virsien tekoon.

Sen sijaan uudet sovitukset vanhoista virsäsävelmistä ovat raikkaita. Pidän erityisesti Sakari Kukon ja Jukka Perkon jazz-tyylisistä sovituksista. Ne ovat moderneja, mutta niissä on virsien hartaus saatu kauniisti säilymään.

*Mä elän laupeudesta
Ja armon antimista,
En ansainnut mä autuutta,
Se tuotiin taivahista.
Tää lohdutus on ainoa:
Mä elän laupeudesta.*

*Sua, Jeesus kiitän ainian,
Sä hädästä mun nostit,
Joit vihan kalkin katkeran
Ja verellä mun ostit,
En autuuteni sinussa:
Mä elän laupeudesta.*

*Sua ylistän, oi Jumala,
Nyt täällä murheen maassa,
Vaan keran valkovaatteissa
Suo luonas kunniassa.
Saan siellä iät veisata:
Mä elän laupeudesta.*

Vanha Siionin kannel 246

Kuva kirjoittajan

Lapsuus

*Mennehiä muistellessa,
iki-ihania ilakoin,
päiviä työntäyteisiä,
lapsuuteni maisemissa,
kotikonnuilla Enossa.*

*Tyttösistä vanhimpana,
kasvoin isäni talossa,
oman äitini opissa,
sisarusten hiomana,
tämmöinen minusta tuli.*

*Omavaraistaloudessa,
pellot isä itse raivas,
navetassa äiti lauloi,
virsii töitten lomassa,
ilman nuottikorvaa.*

*Herkut tasan jokaiselle,
jakoi isä jämäkästi,
katseen tuiman peräämme loi,
jos joku enemmän mieli,
oikeustaju vahva kasvoi.*

*Äiti rukoukset opetti,
sananlaskuilla säesti,
siunaten matkaan lähetti,
laittaessa maailmalle,
lapsensa tuntemattomaan.*

Eeva Husu

Kuvaaja Pekka Laine

Anna ja Martti Turusen perhettä vuodelta 1957.

*Joka aamu on armo uus,
Miksi huolta siis kantaa?
Varjot väistyy ja vajavuus
Jeesus voimansa antaa.
Kiitos Herran, hän auttaa tiellä,
Täällä kanssamme nyt ja aina on,
Suo jo nyt Isän suosion,
Rauhan luonansa siellä.*

*Joka aamu on armo uus,
Pois siis pelko jo kerran!
Rangaistuksenkin ankaruus
On vain armoa Herran,
Kaikki armoa, minkä suopi!
Armo taivasta varten kasvattaa
Armo uskomme uudistaa,
Armo lohtua luopi,*

*Jotka itkevät, olkohon,
Kuin ei riemua oisi,
Läsnä on Herran päivän koitto,
Sitä uskossa varro, valvo vain,
Kiitosvirttäsi kaiuttain;
Hälle kunnia voitto!*

Vanha Siionin kannel 465

Helena Vartiainen

Menneiden vuosikymmenien ruokakulttuuria

Juhlilla tarjottiin juhlaruokaa ainoastaan majoittuneille puhujille ja kaukaa tulleille sukulaisille.

Useitakin päiviä kestäville raamattupäivillä puhujat sekä juh-
lille tulleet omat vieraat söivät isäntäperheen kanssa taval-
liseen tapaan arkiruokaa.

Juhlien aikana juhluvieraalle myytiin kahvia ja pullaa. Samoin esi-
merkiksi ompeluseuran kokoontumisilloissa oli myynnissä kahvia
ja pullaa.

Juhlaruoka: Karjalanpaisti
Laatikot - porkkana
- peruna
- lanttua

Juhlajuoma: Kotikalja
Maito

Grafiikka, Helena Vartiainen

"Mummon ohjeet uusille sukupolville" -vihkosien kansikuva.
Ruokareseptit keräsi yhteen Siiri Loukkola os. Liimatta.
Piirroksen vihkoseen teki Helena Vartiainen.

Lohko-lanttulaatikon valmistus perinteiseen tapaan

Lanttulaatikon valmistus poikkesi nykyisestä siten, että laatikkoa ei ma-
keutettu sokerilla. Laatikon makoisuus saatiin aikaan ruisjauhoja imel-
lyttämällä. Esikeitettyjen lanttulohkojen sekaan kaadetaan ruisjauhoja.
Ruisjauhojen annettiin imeltyä kolmisen tuntia lämpimässä, mutta ei
kiehuvassa lanttuhauteessa. Seos mössättiin ja jaettiin laatikkovuokiin.
Laatikat saivat hautua kypsiksi leivinuunin jälkilämmössä muutaman
tunnin

Mummon ohjeet uusille sukupolville

Parikymmentä vuotta sitten perustetun *Edit ja Antti Liimatan* -suku,
(rekisteröimätön yhdistys) päätti kerätä muistitietona olleet Edit-mum-
mon ohjeet yksiin kansiin.

Vihkosessa toivotaan maukkaita ja miellyttäviä ruokahetkiä "*Mum-
mon*" ohjeilla. Siinä myös kehoitetaan vaalimaan perinnettä ja huoleh-
timaan siitä, että näiden ruokien valmistustaito siirtyy sukupolvesta toi-
seen.

Tuota ruokareseptivihkonen on annettu kaikille suvun jäsenille, jotka
ovat avioituneet vuoden 1983 juhannuksena tai sen jälkeen.

Aimo Kontturi

Antti ja Edit Liimatan suvun sukujuhlista

Sukurakkaana pidetyt ja käytännössä sukurakkautta osoittaneet Antti (1895-1949) ja Edith (1902 -1963) Liimatan lapset ja lapsenlapset alkoivat miettiä yhteisten juhlien järjestämistä vuonna 1976 Siiri (os. Liimatta) ja Niilo Loukkolan 50-vuotispäivillä.

Asian muhittua muutaman vuoden sukokouksia ruvettiin toden teolla puuhaamaan vuonna 1978, jolloin Jouko Kontturi lähetti suvun jäsenille tiedustelun.

Tavoitteena oli perinteiden vaaliminen, suvun koossapitäminen ja uusien suvun jäsenten tutustuttaminen sukuun. Kyselyn innoittamana päätettiin järjestää ensimmäinen sukokouks Silkussa Antti ja Edith Liimatan kotitalalla.

Jo alkuvaiheessa mukaan liitettiin perinteiset lähetysjuhlat, joita Antti ja Edith olivat usein järjestäneet kotiinsa. Antti Liimatta oli aikanaan ollut ahkera sananjulistaja kotiseudullaan pidetyissä hartaustilaisuuksissa.

Perinteitä vaalien lähetysjuhlaan on aina kuulunut lähetyslounas, jonka tuotto on mennyt lähetystyöhön.

Ensimmäiseen perustavaan sukokokoukseen 28.7.1979 Enon Silkussa osallistui yhteensä 56 Antin ja Edithin jälkeläistä perheineen.

Sukukokous aloitettiin lähetysjuhalla, jossa puhujina olivat Enon kirkkoherra Jouko Pesonen, Suomen luterilaisen evankeliihdistyksen piirisihteeri Einari Rätty, itsekin suvun jäsen ja Vilho Muttonen.

Sukujuhlaan on aina pyritty yhdistämään jonkun suvunjäsenen suuri juhla. Niinpä tässä ensimmäisessä juhlassa onnittelitiin koko suvun voimin lämpimästi shaalilla suvun vanhin Aili Uuksulaista 60-vuotispäivän johdosta.

Itse kokous aloitettiin illalla sukulaisten kesken. Kokouksen aikana pohdittiin sukokouksen

merkitystä ja yleensä sen tarpeellisuutta. Yhteisesti myönnettiin kokousten tarpeellisuus ja sovittiin yhteisesti ohjelmavaihtelusta, jota noudatettaisiin jatkossa.

Sukukokous aloitetaan osallistumalla jumalanpalvelukseen, sen jälkeen on edesmenneiden suvun jäsenten haudoilla käynti, sitten siirrytään viettämään lähetysjuhlaa, johon liittyy lähetystyön hyväksi järjestetty lähetyslounas ja lopuksi suvun yhteinen sukokokous.

Muita ensimmäisessä sukokokouksessa alullepantuja ja toteutettuja ehdotuksia olivat sukujuurten tutkiminen, sukualbumin kokoaminen ja perinneruokareseptivihkon *Mummon ohjeet uusille sukupolville* laatiminen.

Suvun kokoontumisiin ovat aina ennenkin kuuluneet iloiset karjalaiset laulut. Samalla tavoin sukokouksissa tilannetta on välillä kevennetty yhteislauluilla.

Suvun omat kirjoittajat ovat saaneet näissä tilaisuuksissa tuoda julkin kirjalliset tuotosensa. Näistä esimerkkeinä runot ja kronikat.

Siiri Loukkolan kirjoittamat lukuisat kronikat syntymäpäiväsankareille ovat olleet juhlissa odotettuja ja kaivattuja.

Järjestyksessä toinen sukokokous järjestettiin 1.5.1981 Köyliön Hopearannan leirikeskuksessa 1.5.1981. Nyt suku kokoontui juhlimaan jäsenensä, piirisihteeri Einari Rädyn 50-vuotispäivää.

Uutena asiana kokouksessa tuli esille sukutarinoiden taltioiminen. Päätettiin myös suunnitella ja teettää Edit ja Antti Liimatan-suvun tunnus eli leimasin.

Antti Liimatan vuosisadan alussa rakentama vilja-aitta siirrettyä takaisin liki entisille tanterilleen Liimattalan pihapiiriin. Monet kesäjuhlavieraat yöpyivät vuosikymmeniä sitten aitan yllisillä.

Edit ja Antti Liimatan sukukuva suvun ensimmäisessä kokouksessa 1979. Tässä kokouksessa juhliittiin myös Aili Uuksulaisen 60-vuotispäivää. Seuraavana päivänä pidettiin Evankeliumiyhdistyksen kesälähetysjuhla. Kuva katsottaessa voi huomata monen suvun jäsenen siirtyneen ajasta iäisyteen.

Me oomme lapsia Karjalan.

Tässä kokouksessa kuultiin ensiesityksenä oma suukokouslaulu *Me oomme lapsia Karjalan*. Sanat lauluun oli tehnyt Siiri Loukkola *Me oomme lapsia Suomenmaan säveleen*.

Kolmas suukokous pidettiin lauantaina 23.7.1983 jälleen Enon Silkussa. Ohjelman suorituksesta vastasivat nyt pääosin suvun nuorimmat jäsenet omilla lauluillaan ja näytelmillään.

Vanhemmalle väelle oli järjestetty ongintakilpailu myöhemmin kokouksen jälkeen. Perinteiseen lähetysjuhlaan kokoonnuttiin kirkon jälkeen sunnuntaina klo 13.00.

Neljäs suukokous järjestettiin 22.6.1985 perinteisesti myös Enon Silkussa. Tuolloin juhlimme Kaukon 50-vuotispäiviä.

Kokous noudatteli pääosin totuttua iloista karjalaista linjaansa. Perinneaitan siirto Mäki-vaaralta takaisin Liimatan pihapiiriin pantiin alulle.

Edit ja Antti Liimatan suukokouksia on tähän mennessä järjestetty yhteensä kahdeksan. Pitopaikkoja ovat vuosien varrella olleet myös Enon Sarvingin Kylänturula, Kiteen Varmonniemi sekä Länsi-Suomessa Luvia.

Kahdeksas eli viimeisin suukokous oli jälleen perinteisessä paikassa Enon Silkussa 5.8.1995. Tällöin saimmekin juhlaa kaksinkertaisia syntymäpäiviä.

Suvun päämies Antti Liimatan syntymästä tuli kuluneeksi 100 vuotta ja Kauko juhli sukulaistensa kanssa 60-vuotispäiviään.

Kokous sujui nytkin perinteisesti. Aluksi nautimme isäntävään tarjoaman lounaan Ilomantsin Runonlaulajanpirtillä. Sieltä siirryimme pitämään kokousta Silkkuun, jota jatkoimme illanvietolla.

Sunnuntaina osallistuimme Enon kirkossa jumalanpalvelukseen ja lopuksi kokoonnuimme jälleen Silkkuun, viettämään lähetysjuhlaa.

Nyt Edit ja Antti Liimatan-suvun kokoukset elävät hiljaista vaihetta. Varmasti monen päämiehen poisnukkuminen on ollut syynä tähän.

Sukulaisten vieraantuminen tapahtuu niin huomaamatta, että toivoisi nuoresta polvesta nopeasti löytyvän vielä tämän perinteen jatkajaa.

Mutta niin kuin historia toistaa itseään tarvitaan yksi sukupolvi väliin, kun taas suvun perinteet ja suvun koossapitäminen putkahtavat joidenkin jälkeläisten mielissä esiin. Tätä ainakin toivon.

Me oomme lapsia Karjalan

*Me oomme lapsia Karjalan,
Itä-Suomen pohjoisen helman
Enon pitäjässä meidät tunnetaan,
Silkunvaaran kaikuja kuunnellaan.
Kuikkavaara on laulumme aihe*

*Me oomme Sukua Liimatan,
Toki jokainen tietää senkin.
Esi-isät ovat peltoja raivanneet,
Kuokat heiluneet,
kaskeet sauhunneet,
Pirta piukkunut, hyrissyt rukki*

*Me olemme tulleet nyt yhtehen
Joka puolelta Suomen niemen,
Suvun juuria yhdessä liittämään,
esivanhempain perinteitä
vaalimaan
Sukuperinnöksi lapsillemme*

Edit ja Antti Liimatan suvun tunnus.
Tunnuksen suunnitteli Aimo Kontturi.

Hän johtaa taivaaseen

Kiitosta laulaa sieluni, on Jeesus Herrani!
Kun synninvallan kauhuista, lapsekseen lunasti.
Hän kärsi ristinkuoleman, kiusaajan mursi kauhean.
Vie kotiin taivaaseen.

Luotansa olin joutunut, pois korpeen eksynyt,
ja yöhön jäänyt yksinään, itkusta nääntynyt.
Hän etsi minut harhailleen, syliinsä nosti uupuneen.
Vie kanssaan taivaaseen.

Kun taakkain alla raahustan ja synty ahdistaa,
Hän sanallansa lohduttaa ja nostaa horjuvaa.
Näin päivän matkan kerrallaan,
Hän kulkuani johdattaa ja kantaa taivaaseen.

Ei mikään voi siis erottaa, nyt Vapahtajasta
kun lapsenansa olla saan, sen tiedän sanasta.
Ja vaikka usein pilvisää, tien edessäni pimentää!
Hän johtaa taivaaseen.

Kun jälkeen maisen matkani, uskossa päättäen,
käyn joukkoon toisten pyhien, saan nähdä Jeesuksen.
Hänelle kiitosvirsi soi, ei lakata se koskaan voi,
perillä taivaassa.

Anneli Rätty

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, SLEY

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys on Suomen kirkossa toimiva sisä- ja ulkolähetysjärjestö. SLEY perustettiin vuonna 1873 ja tänä vuonna yhdistykselle tulee 130 vuotta täyteen.

SLEY:n toiminnan periaatteet nousevat samoista juurista, joitten varassa luterilaiselle tunnustukselle uskollinen kirkko seisoo. Kirkon kestävä perustus on Jumalan sanassa ja siitä kirkastuvassa Kristuksen evankeliumissa. SLEY näkee tehtäväkseen toiminnassaan pitää esillä uskonpuhdistuksen perintöä ja luterilaisen tunnustuksen sisältöä. SLEY tahtoo monipuolisella kotimaan toiminnalla edistää iloista turvautumista Jeesukseen, Vapahtajaan. Herätysliikkeenä se tahtoo olla koetellulta Jumalan sanan pohjalta etsimässä tukea ihmisen hätään, ahdistukseen ja ennen kaikkea pelastuskysymykseen.

Sen kotimainen työ on järjestetty 13 alueellisen piiriin, joissa on yhteensä noin 360 paikallisosastoa. Evankeliumiyhdistyksen paikallinen toiminta tapahtuu seurakuntien kanssa joko paikallisosastojen tai työn ystävien välityksellä.

SLEY:n kustannusyhtiö SLEY-Kirjat Oy julkaisee Sanansaattaja, Nuotta ja Vinkki -lehtiä sekä Talvikukkia-, Joululyhde- ja Kevätkukkia -kausijulkaisuja sekä noin viisikymmentä kirjaa vuodessa.

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys ry

Toiminnanjohtaja, dosentti Seppo Suokunnas

Lastenkodinkuja 1, PL 184, 00181 Helsinki, puh 09-251 390, fax 09-2513 9270

Nordea Pankki Oyj 157330-33323 / Sampo Pankki Oyj 800016-64266

Viitteelliset tilillepanot Sley:n tilille Sampo Pankki Oyj 800015-779195

internet: <http://www.sley.fi> / e-mail: etunimi.sukunimi@sley.fi

Martti Turunen

Lutherin kirkkopostilla

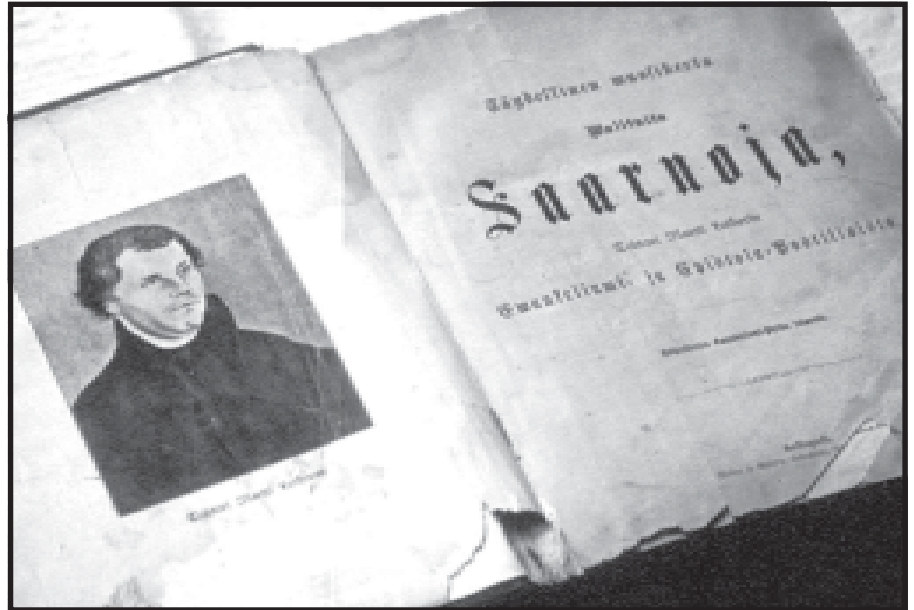
Vuonna 1876 SLEY alkoi levittää Lutherin kirkkopostillaa.

Ensiaukeamalle on kirjoitettu: *Täydellinen vuosikerta Valituista Saarnoista. Tohtori Martti Lutherin Evankeliumi- ja Epistola-Postilloista.*

Kirkkopostilla on siis jaettu kahteen osaan; ensimmäisessä osassa on selityksiä vuotisten sunnuntai- ja juhlapäiväin evankeliumeista (1983) ja toisessa osassa samalla tavalla epistoleista (1985).

Tämä kirkkopostilla oli Antti Liimatalle jokapäiväinen ja hyvin läheinen työkalu. Hän aloitti jokaisen päivän aamuhartaudella lukemalla perheelleen kirkkopostillaa ja samalla tavoin hän myös päätti päivän iltahartaudella.

Antti Liimatan jokapäiväisiin lukemisiin kuului tietenkin myös *Raamattu*, *Lutherin Vähä Katekismus* sekä Lutherin että myös joidenkin muidenkin saarnaajien valikoituja saarnoja käsittävä *Terveellinen oppikirja* sekä laulukirjat *Siionin kannet* ja *Virsikirja* olivat Liimatan perheessä paljon käytettyjä kirjoja.

Tässä on Antti Liimatan käyttämän Kirkkopostillan ensiaukeama. Aapeli Saarisalon poika Sakari ollessaan opettajana Sarvingissa 1950-luvun puolivälissä järjesti postillaan uudet kannet.

Martti Luther sinetistään

Martti Lutherin sinetti

“Minun sinettini kuvaa jumaluusoppiani. Siinä on musta risti punaisessa sydämessä, jotta se muistuttaisi minulle, että me tulemme autuaiksi uskon kautta ristiinnaulittuun. Sydän on valkean ruusun päällä muistuttaakseen minulle, että usko tuo rauhaa, lohdutusta ja iloa. Valkoinen ruusu muistuttaa minua siitä, että Jumalan suoma rauha ja ilo eivät ole sellaista kuin maailma antaa, sillä valkoinen väri on enkelien väri. Ruusu on taivaansinisellä pohjalla muistuttamassa minua siitä, että iloni täällä on vain hengellisen ja taivaallisen ilon alkua. Sinettiäni ympäröi kultainen kehä muistuttamassa taivaallisen ilon iäisyydestä ja sen äärettömästä arvosta verrattuna maalliseen iloon ja maallisiin aarteisiin.”

Teksti ja sinetti Sley:n internet-sivuilta